

Moderní a otevřený úřad Veltrusy VZ002

6. část: Studie proveditelnosti

Výstavba sběrného dvora

R.Č: CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002989

Duben – říjen 2018

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zpracovatel: **RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.**
Adresa: Javorová 200, Psáry – Dolní Jirčany, 252 44
IČO: 68588879
DIČ: neplátce DPH
Osoba oprávněná
jednat za účastníka: RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.
Bank. spojení: ČS, a.s. Jesenice, č.ú. 390163349/0800
Kontaktní e-mail: martina.vrbova@volny.cz
Tel.: +420 602 647 833

Zadavatel: **Město Veltrusy**
Sídlo: Palackého 9, 277 46 Veltrusy
IČO: 00237272
Osoba oprávněná
jednat za zadavatele: Mgr. Filip Volák, starosta města
Bank. spojení: Česká spořitelna, a.s., č.ú. 460025399/0800

Období řešení: duben - říjen 2018

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

V rámci studie jsou používány zkratky a pojmy:

AOS	Autorizovaná obalová společnost
BRO	biologicky rozložitelné odpady
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
KS	kolektivní systém
NK	nápojový karton
OH	odpadové hospodářství
OZV	obecně závazná vyhláška
POH	plán odpadového hospodářství
SD	sběrný dvůr
SKO	směsný komunální odpad
VOK	velkoobjemový kontejner
ZoO	Zákon o odpadech (zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech v aktuálním znění)

OBSAH

Úvod	6
Shrnutí	7
ANALYTICKÁ ČÁST	15
1. Charakteristika města	15
2. Právní rámec nakládání s odpady na území města	17
2.1 Právní rámec systému nakládání s odpady	17
2.2 Vyhláška o systému nakládání s komunálními odpady ve městě Veltrusy	21
2.3 Vyhláška o místním poplatku	22
2.4 Plán odpadového hospodářství města	23
3. Zařízení pro nakládání s odpady	24
3.1 Sběrné místo Veltrusy	25
4. Organizace nakládání s odpady ve Veltrusech	28
4.1 Smluvní vztahy v odpadovém hospodářství města	28
4.2 Technické služby města	30
4.3 Organizační zabezpečení OH ve veřejné správě města	30
4.4 Smlouvy s ostatními původci odpadů	31
4.5 Informování a vzdělávání veřejnosti	31
5. Produkce odpadů a nakládání s nimi	33
5.1 Materiálově využitelné složky komunálního odpadu	37
5.1.1 Tříděný sběr využitelných složek	37
5.1.2 Sběrná síť	40
5.1.3 Sběr textilu, zpětný odběr výrobků	43
5.2 Směsný komunální odpad (SKO)	43
5.3 Biologicky rozložitelné odpady (bioodpady)	45
5.4 Objemný odpad	47
5.5 Nebezpečné odpady (NO)	47
6. Ekonomická analýza odpadového hospodářství města	49
6.1 Náklady na odpadové hospodářství města	49
6.2 Náklady města na odpadové hospodářství	49
6.3 Příjmy odpadového hospodářství města	51
7. Shrnutí analytické části	53
NÁVRHOVÁ ČÁST	56
1. Změny právní úpravy v oblasti odpadového hospodářství	56

2. Úprava systému nakládání s odpady	58
2.1 Sběr využitelných složek KO	58
2.1.1 Návrh opatření	59
2.2 Sběr bioodpadů	62
2.2.1 Návrh opatření	63
2.3 Sběr směsných komunálních odpadů	65
2.3.1 Návrh opatření	65
2.4 Úprava zpoplatnění obyvatel	71
2.5 Zapojení živnostníků do systému	74
2.6 Vytvoření systému nakládání s odpady pro chataře a uživatele zahrádkářských kolonií	75
2.7 Úprava vyhlášky o systému a vyhlášky o poplatku	76
2.8 Informování a osvěta	77
3. Vybudování sběrného dvora	78
3.1 Důvody pro vybudování sběrného dvora	78
3.2 Požadavky na sběrný dvůr	79
3.2.1 Druhy odpadů a vybavení dvora	79
3.2.2 Provozní činnosti sběrného dvora	81
3.2.3 Otevírací doba, dostupnost pro obyvatele a další subjekty	81
3.2.4 Možnost využití prostor sběrného dvora jako RE USE centra	82
3.3 Souhlas k provozu zařízení	82

Úvod

Předkládaná studie proveditelnosti Výstavba sběrného dvora ve městě Veltrusy je zpracována na základě smlouvy mezi městem Veltrusy a zpracovatelem. Studie je součástí projektu Moderní a otevřený úřad Veltrusy.

Cílem studie proveditelnosti je zhodnocení stavu odpadového hospodářství města a všech jeho složek s ohledem na předpokládaný vývoj nakládání s odpady v ČR a nové zákonné cíle v této oblasti. Na základě zjištěných skutečností bude také navržena případná úprava stávajícího sběrného místa na sběrný dvůr (zařízení podle zákona o odpadech) a zajištěny administrativní podklady pro jeho provoz

Pro zpracování studie proveditelnosti byly použity datové podklady z odpadového hospodářství města (evidence odpadů, smlouvy s dodavateli služeb apod.), dále pak POH města, obecně závazné vyhlášky apod. Jedná se o podklady za 5 let (od r. 2013), neboť jiné údaje nemá města k dispozici. Informace byly doplněny vlastním šetřením v terénu (zejména při hodnocení sběrné sítě pro využitelné složky odpadů, stavu sběrného místa). K hodnocení byly použity další informace z ČSÚ, Středočeského kraje, AOS EKO-KOM, kolektivních systémů atd.

Shrnutí

Studie proveditelnosti Výstavba sběrného dvora ve městě Veltrusy měla za cíl zhodnotit stav odpadového hospodářství města a všech jeho složek s ohledem na předpokládaný vývoj nakládání s odpady v ČR a nové zákonné cíle v této oblasti. Na základě zjištěných skutečností také navrhuje případnou úpravu stávajícího sběrného místa na sběrný dvůr.

Studie se skládá z Analytické části, která hodnotila všechny části odpadového hospodářství města včetně organizace odpadového hospodářství a nákladů na jeho provoz. Zjištění z analytické části jsou pak pokladem pro Návrhovou část. Návrhová část obsahuje návrh na úpravy celého systému nakládání s hlavními složkami odpadů ve městě. Součástí je také návrh na vybudování sběrného dvora.

Celkové hodnocení odpadového hospodářství

- Město má nastavený funkční systém pro nakládání s odpady
- Systém je stanoven obecně závaznou vyhláškou, který odpovídá požadavkům zákona o odpadech
 - oddělený sběr papíru, plastů, skla, nápojových kartonů, kovů, bioodpadů, sběr objemných a nebezpečných odpadů, sběr SKO.
 - sběr je zajišťován do sběrných nádob (využitelné složky, SKO), velkoobjemových kontejnerů (bioodpad), do sběrného místa (objemný odpad, nebezpečný odpad, využitelné složky včetně bioodpadu)
 - Vyhláška neumožňuje zapojení živnostníků do systému města
 - Vyhláška nestanovuje systém pro stavební odpady
 - Ve vyhlášce jsou nevhodně uvedeny sběrné prostředky, které se ve městě nepoužívají.
- Ve městě se kromě vyjmenovaných složek komunálních odpadů sbírá použitý textil (kontejnery, sběrné místo). Partnery pro sběr textilu jsou firmy DIMATEX CZ spol. s r.o. a TextilEco a.s.. Ve městě jsou místa zpětného odběru pro použitá elektrozařízení, baterky (sběrné místo, kontejnery) - smlouvy s ASEKOL s.r.o. a ELEKTROWIN a.s.
- Občané jsou zpoplatněni místním poplatkem ve výši 600 Kč/ob. Vyhláška o poplatku vymezuje skupiny obyvatel se slevou na poplatku.
- Provoz odpadového hospodářství zajišťuje na základě smlouvy uskupení firem FCC Česká republika s.r.o. a SUEZ Využití zdrojů a.s. (SKO, využitelné složky, nebezpečné a objemné odpady). Část činností v OH města zajišťují Technické služby města (organizační složka města) – svoz bioodpadu, provoz sběrného místa, provoz odpadkových košů, úklid města
- Město pravidelně informuje svoje občany o provozu odpadového hospodářství s využitím Veltruských listů a Infolistu, webových stránek města. Jedná se většinou o informace o provozu odpadového hospodářství (termíny sběru, adresy stanovišť nádob apod.)

Produkce odpadů

- Celková produkce odpadů ve městě se pohybuje kolem 1012 t, tj. 480 kg/ob. (r. 2017). Ve srovnání s průměrem obcí Středočeského kraje (446 kg/ob. v r. 2017) se jedná o nadprůměrnou produkci.

Z celkového množství odpadů tvoří 80 % komunální odpad, jehož produkce se pohybuje kolem 814 t, tj. 385 kg/obyvatel (průměr obcí Středočeského kraje je 375 kg/ob.).

- Hmotnostně nejvýznamnější složkou komunálního odpadu je směsný komunální odpad, jehož produkce v roce 2017 byla 197 kg na obyvatele (51 % z celkové produkce komunálních odpadů).
- Z veškeré produkce odpadů se skládkuje 63 %, zbytek se využívá (r. 2017).
- Některé odpady, které vznikají na území města, jsou nevhodně zařazovány podle Katalogu odpadů (bioodpady sk. 2, dřevo, kovy sk. 17 apod.). Má to negativní dopad na stanovení míry využití komunálních odpadů, která je základním strategickým cílem města v POH. U některých odpadů není jasný jejich původ, ani způsob nakládání.

Náklady na odpadové hospodářství

- Náklady na OH města se pohybují kolem 2 mil. Kč ročně, tj. cca 991 Kč/ob. (r. 2017)
- Sledování nákladových položek je nutné upravit tak, aby umožňovalo detailnější rozbor nákladů a zohledňovalo všechny náklady na OH města
- Bilance příjmů a nákladů města je záporná. Město doplácí z rozpočtu cca 34 % nákladů, tj. 671 tis. Kč (333 Kč/ob.), v r. 2017. Poplatek od obyvatel pokrývá pouze 48 % všech nákladů města na odpadové hospodářství.

Úprava systému nakládání s odpady

V následujícím textu jsou popsány jednotlivé složky odpadového hospodářství města, resp. jejich současný stav. Pro každou složku je uveden návrh řešení. Návrhová část přitom vychází z těchto předpokladů:

- Rozvoj odpadového hospodářství města ovlivní nový zákon o odpadech, který bude zahrnovat cíle evropských směrnic pro oběhové hospodářství (předcházení vzniku odpadů, významné zvýšení recyklace KO, omezení skládkování SKO na minimum, povinnost sběru některých komodit apod.)
- S novým zákonem je nutné očekávat výrazný nárůst poplatků za skládkování, které mají znevýhodnit skládkování SKO a dalších odpadů (dle návrhů se uvažuje nárůst na 4násobek současného poplatku, tj. na 2000 Kč/t)
- Od r. 2024 bude zakázáno skládkovat SKO a další využitelné odpady (§ 21, odst. 7 ZoO)

Sběr využitelných složek komunálních odpadů

Stávající stav

- Dle evidence odpadů dosahovala výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů 60,7 kg/ob. v r. 2017. Výkon tříděného sběru využitelných odpadů (papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy) je průměrný v porovnání se srovnávacími skupinami obcí.
- Město má dlouhodobě velmi dobrý výkon ve sběru plastů, průměrný výkon ve sběru nápojových kartonů, nevyrovnaný výkon ve sběru papíru. Dlouhodobě je velmi slabý sběr skla a kovových odpadů.
- Celkové hodnocení výkonu tříděného sběru je obtížné, protože evidence odpadů nerozlišuje produkci odpadů podle způsobů sběru (nádobový sběr, sběrné místo, škola,

jiné). Ta je také v r. 2018 chybně uváděna do výkazů pro systém EKO-KOM, čímž se město vystavuje sankcím při případné kontrole.

- Sběr je zajištěn do barevně rozlišených nádob s horním výsypem na 8 stanovištích (2018). Odpady je možné odevzdat také na sběrné místo města.
- Sběrná síť je velmi podprůměrná ve srovnání s obdobnými obcemi a průměrem obcí Středočeského kraje. Na 1 stanoviště připadalo v r. 2017 cca 302 obyvatel (264 obyvatel/sběrné místo v r. 2018). Pro srovnání – odpovídající velikostní skupina obcí v ČR - 82 obyvatel/sběrné místo, Středočeský kraj - 90 obyvatel/sběrné místo. Donášková vzdálenost je vysoká a síť není komfortní pro obyvatele města. Nedostatek sběrných stanovišť (míst) je nahrazován neúměrně vysokou frekvencí svozu nádob na plast a papír, častý svoz rušivě působí obyvatele.
- Město nerealizuje cílenou kampaň na zvýšení třídění odpadů

Východiska:

- Povinnost zajistit oddělené soustředování papíru, plastu, skla a kovů z komunálních odpadů od roku 2015.
- Zákaz ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady od 1. 1. 2024.
- Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

Návrh opatření

- Doplnění a rozvoj sběrné sítě
 - předpokládaná hustota sběrné sítě cca 120 obyvatel/sběrné místo (stanoviště)
 - zřízení 10 nových stanovišť (r. 2019 – 4, 2020 – 3, 2021 – 3)
 - stanoviště je vybaveno 1 nádobou na papír, 1 nádobou na plast, 1 nádobou na sklo, 1 nádobou na nápojový karton
 - nádoby na kovy budou pouze na 6 stanovištích (nebo je možné ponechat sběr pouze na sběrném místě/dvoře)
 - každé stanoviště bude mít vybudovanou zpevněnou a dobře přístupnou plochu
 - na nová stanoviště budou použity kontejnery ze stávajících stanovišť. Nutno dokoupit příp. s využitím OPŽP nebo bezplatně zapůjčit od EKO-KOM, a.s. max. 35 nádob (odhad cca 175 tis. Kč).
 - změna politiky vlastnictví infrastruktury pro OH – nádoby na tříděný sběr by měly být do budoucna ve vlastnictví města
- Úprava frekvence svozu nádob u papíru a plastů na 1x týdně. U skla a nápojových kartonů ponechat svoz 1x měsíčně, příp. upravit min. u skla na 1x 6 týdnů
- Zapojení dalších způsobů sběru odpadů do systému OH města
 - ověřil možnost spolupráce s nejbližšími výkupnami odpadů
 - písemná dohoda se školou o zapojení školních sběrů do systému města
- Informační kampaň pro obyvatele města – zařadit informace o hodnocení stavu odpadového hospodářství města, ekonomické ukazatele, které by pomohly vysvětlit výši poplatku pro obyvatele apod.

- Úprava vedení evidence odpadů a průběžná kontrola dat – prověřit zařazování využitelných odpadů do sk. 20, sledování produkce odpadů podle způsobů sběru
- Sledování nákladů na tříděný sběr - nutné rozlišit o náklady na sběr jednotlivých komodit a případné výnosy za jejich využití

Sběr bioodpadů

Stávající stav

- Produkce odděleně sbíraných bioodpadů se pohybuje kolem 100 t ročně (cca 51 kg/ob.), z toho 62 t je od obyvatel, tj. cca 29 kg/ob. Průměr obcí Středočeského kraje je cca 80 kg/ob. Výkon tříděného sběru bioodpadů od obyvatel je podprůměrný.
- Sběr je prováděn 1x týdně po 4 hodiny do velkoobjemových kontejnerů na 4 místech ve městě. Doplnkově je možné odevzdat bioodpad na sběrné místo, které je otevřeno v sezóně 3x týdně. Frekvence sběru je nedostatečná, systém je nekomfortní a málo dostupný pro obyvatele
- Část bioodpadů je zařazována do sk. 2 (odpad z prvovýroby zemědělství, zahradnictví, lesnictví). Tyto odpady nelze zařadit do hodnocení využití BRKO a nelze je tak započítat do plnění zákonného cíle.
- Odděleně sebraný biologicky rozložitelný odpad je odvážen k využití do kompostárny SETRA a do firmy Poláková. Produkce bioodpadů je pouze odhadována. Na zařízeních, kam je bioodpad předáván k využití, se odpady neváží. Veškerý bioodpad je využíván.
- Ve městě bylo podpořeno domácí kompostování (předcházení vzniku odpadů). Město poskytlo 70 ks kompostérů do domácností. Město nemá informace o rozsahu domácího kompostování.
- Město neprovádí kampaň na předcházení vzniku odpadů domácím kompostováním
- Město neplní cíl POH pro odklon BRKO od skládkování

Východiska

- Neplnění cílů POH - omezení ukládání biologicky rozložitelných komunálních odpadů na skládky do cílového stavu r. 2020, který předpokládá úroveň 35 % obsahu biologicky rozložitelných komunálních odpadů ve směsném komunálním odpadu z roku 1995.
- Zákaz skládkování směsného komunálního odpadu a využitelných odpadů od 1. 1. 2024.
- Zvýšení skládkovacích poplatků
- Důraz na prevenční opatření (domácí kompostování, komunitní kompostování apod.)
- Nutnost rozšířit na celoroční sběr bioodpadů od r. 2019 (novela vyhlášky)
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

Návrh opatření

- Změna systému sběru bioodpadů – návrh ve 2 variantách
 - Var. 1 – zachování stávajícího způsobu sběru a jeho doplnění – rozšíření počtu stanovišť min. na 10 (od r. 2019, max. 2020), změna doby přistavení kontejnerů (středa 14-19 hod., sobota 9-16 hod. + celoroční sběr bioodpadů na sběrném místě, resp. budoucím sběrném dvoře) s rozšířením otevírací doby. I při rozšíření je tento způsob sběru málo komfortní pro obyvatele.

- Var. 2 – použití sběrných nádob do domácností – 240 l nádoby do rodinných domků (1100 l k bytovým domům) se svozem 1x týdně, max. 1x za 14 dní. Kombinace se snížením frekvence svozu SKO na 1x za 14 dní.
- Možnost nabídky sběrných nádob na bioodpady jako placenou službu pro obyvatele,
- Vyhodnocení nákladů na sběr bioodpadů
 - sledovat náklady odděleně pro nakládání s odpady z veřejné zeleně a náklady spojené se sběrem od občanů a to v rozdělení kontejnerový sběr, sběrné místo
 - sledovat také náklady na předání a následné zpracování bioodpadů (v současné době je předání na kompostárnu bezplatné)
- Předcházení vzniku bioodpadů
 - podpořit domácí kompostování jako jednu z aktivit v oblasti předcházení vzniku odpadů – využití cílené informační kampaně (články, internet, letáky s návody do domácností apod.), v případě poptávky nabídnout občanů zapůjčení kompostérů (s využitím dotací z OPŽP)
- Změna evidence bioodpadů
 - bioodpady zařazované do sk. 2 Odpady ze zemědělské prvovýroby je vhodné přeargovat do sk. 20 Komunální odpady. Lze je pak započítat pro zvýšení míry využití BRKO a míry využití KO
 - zajistit vážení odpadů po dohodě s provozovateli zařízení (do budoucna lze využít sběrný dvůr města, pokud bude vybaven vahou)

Sběr směsných komunálních odpadů

Stávající stav

- SKO tvoří 41 % produkce odpadů ve městě. Pohybuje se kolem 415 t (196 kg/ob.) - r. 2017. Ve srovnání s produkcí SKO v obcích ČR se jedná o průměrnou produkci.
- Náklady na sběr, svoz a odstranění SKO jsou vyšší, než jsou průměrné hodnoty v obcích ve Středočeském kraji a v ČR. Meziročně náklady výrazně rostou.
- Sběrné nádoby jsou ve vlastnictví občanů. Počet nádob a jejich objem není nijak systémově omezen. Ve městě je používán vysoký počet nádob, což má za následek:
 - negativní vliv na výši nákladů na OH (cena ve vazbě na počet výsypů)
 - žádná motivace obyvatel ke snižování produkce SKO a omezení skládkování odpadů
- Z dat, uvedených dodavatelem služeb do výkazu EKO-KOM, vyplývá velký nárůst produkce SKO v r. 2018. Lze předpokládat, že produkce vzroste o cca 41 %, na cca 279 kg/ob.
- Veškerý SKO se bez využití skládkuje.

Východiska

- Zákaz skládkování směsného komunálního odpadu a využitelných odpadů od 1. 1. 2024.
- Zvýšení skládkovacích poplatků
- Neplnění cílů POH kraje a města na snížení množství skládkovaných odpadů
- Neplnění cílů pro BRKO, jehož je SKO nejvýznamnější součástí
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

Návrh opatření

- Zhodnocení kapacity sběrné sítě a nastavení pravidel

- vyhodnotit kapacitu sběrné sítě, zaplněnost nádob a zejména pak reálnou produkci SKO ve městě – využít vážení odpadů dodavatelem služby v kombinaci se sledováním zaplněnosti nádob. Sledovat 2-3 měsíce
- stanovit základní pravidla pro počet nádob a jejich objem v domácnostech - např. max. 1 nádoba o objemu 120 l, svoz 1x týdně, (1)2 - 4 osoby v domácnosti
- při kombinaci se zavedením sběru bioodpadů a rozšířením sběrné sítě na využitelné složky lze snížit základní frekvenci svozu SKO na 1x14 dní
- Změna způsobu zpoplatnění obyvatel – použití poplatku za komunální odpad dle §17a ZoO - viz dále
- Kontrola evidované produkce SKO – město musí pravidelně kontrolovat skutečnou hmotnost svážených odpadů z města
- Řešení v souvislosti se zákazem skládkování
 - nejvhodnější variantou je přímé energetické využití SKO v ZEVO (spalovna komunálních odpadů).
 - Středočeský kraj předpokládá ve svém POH vybudování velkokapacitní spalovny v lokalitě Horní Počaply v blízkosti Mělníka (cca 30 km od Veltrus). Dle sdělení ČEZ jako potenciálního investora je výstavba spalovny podmíněna dostatečným zájmem obcí o budoucí využití této kapacity
 - pro přepravu odpadů do spalovny budou využívány překládací stanice (návrh Středočeského kraje – lokalita Úhy). Ty by měly být ve vlastnictví obcí jako strategický prvek infrastruktury pro stabilní OH obcí.
 - zvážit a aktivně se zapojit do spolupráce s Kralupy n. Vltavou (město se statutem ORP) a okolními obcemi pro nalezení řešení využití SKO.

Úprava zpoplatnění obyvatel

- Podpořit změnu v systému sběru SKO (kontrolovaný počet nádob a jejich objem ve vztahu k počtu členů domácností) změnou zpoplatnění obyvatel a to zavedením poplatku za komunální odpad,
 - umožňuje motivaci obyvatel ke snižování produkce SKO
 - nastavením více druhů sazeb dle velikosti nádob a frekvence jejich svozu lze zohlednit i domácnosti s malým počtem obyvatel
- Změna poplatku ale vyžaduje rozšíření a doplnění sběrné sítě pro využitelné složky a bioodpady, a změnu systému sběru SKO

Zapojení živnostníků do systému

- Vzhledem k plnění cílů POH města a kraje je nutné řešit možnost zapojení právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání do městského systému nakládání s odpady
 - stanovit podmínky a pravidla (druhy odpadů, omezení produkcí, využití sběrné sítě a sběrného místa/dvora, cena za službu) pro živnosti na území města
 - pravidelně kontrolovat živnostníky, jakým způsobem řeší nakládání s odpady a zda postupují v souladu se zákonem o odpadech

Vytvoření systému nakládání s odpady pro chataře a uživatele zahrádkářských kolonií

- V rámci městského systému nakládání s odpady umožnit uživatelům zahrad použití sběrné sítě na využitelné odpady, zajistit v oblasti sobotní sběr bioodpadů přistavením VOK, při zprovoznění sběrného dvora jeho užití
- Nastavit způsob zpoplatnění pro uživatele zahrádkářských kolonií

Úprava vyhlášky o systému a vyhlášky o poplatku

- V OZV je nutné upravit:
 - Změnu počtu sběrných míst/stanovišť na využitelné složky odpadů
 - Změnu frekvence svozu jednotlivých komodit
 - Změnu systému sběru bioodpadů (rozšíření pravidelných stanovišť a doby přistavení kontejnerů, případně zavedení nádobového sběru bioodpadů do domácností) i v souvislosti se zákonnou povinností na celoroční sběr bioodpadů.
 - V souvislosti s předcházením vzniku odpadů je vhodné uvést, že město podporuje domácí kompostování (definovat jej do vyhlášky), sběr použitého textilu.
 - Změnu systému sběru SKO – ta ale bude daná správným nastavením základního poplatku pro typovou nádobu u poplatku za komunální odpad, který nahradí místní poplatek
 - Změnu sběrného místa ve sběrný dvůr s odkazem na provozní řád
 - Zavedení sběru vybraných stavebních odpadů na sběrném dvoře
 - Nastavení podmínek pro zapojení právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání do systému nakládání s odpady ve městě
 - Nastavení podmínek pro sběr odpadů v zahrádkářských koloniích
 - Do vyhlášky je nutné uvádět pouze způsoby sběru, které město reálně používá a nikoliv možnosti, o kterých by bylo možné do budoucna použít. Pokud město systém mění, je vhodnější i z pohledu komunikace změn vyhlášku spíše aktualizovat.
- Aktualizace vyhlášky o systému v průběhu roku 2019, vyhlášky o poplatku za komunální odpad připravit s platností od r. 2020.

Informování a osvěta

- Zpracovat jednoduchou komunikační strategii s časovým harmonogramem, který bude zohledňovat jednotlivé kroky při úpravě systému OH
- Podle strategie je nutné pak stanovit rozsah a postup komunikační kampaně na cca 3 roky dopředu

Vybudování sběrného dvora

Stávající stav

- Město má sběrné místo pro odkládání objemných, nebezpečných a dalších druhů odpadů. Je zřízeno vyhláškou města, nejedná se o sběrný dvůr podle §14 zákona o odpadech

- Na sběrném místě jsou sbírány a evidovány i jiné druhy odpadů, které nejsou komunální (např. pneumatiky, stavební kov, dřevo), a na sběrné místo podle zákona nepatří.
- Vzhledem k rozvoji města a jeho OH je vhodné sběrné místo přebudovat na sběrný dvůr, který bude poskytovat víc služeb pro občany města a případně další subjekty.

SWOT analýza

Silné stránky - Existence vhodného prostoru s oplocením - Vlastnictví pozemku městem - Provozování sběrného místa vlastními technickými službami - Funkční místo zpětného odběru elektrozařízení - Stálé místo pro sběr bioodpadů - Místo pro sběr použitého textilu	Slabé stránky - Omezení využití sběrného místa pouze obyvateli města - Omezení jen na komunální odpad. - Nelze přijímat žádné jiné druhy odpadů - Nedostatečná otevírací doba - Chybějící vybavení pro správné shromažďování a případnou úpravu (dotřídění apod.) odpadů - Nemožnost odpady vážit - Nedostatečné dotřídění objemných odpadů s cílem jejich využití
Příležitosti - Rozšíření sortimentu přijímaných odpadů (stavební odpady, některé druhy nebezpečných odpadů apod.) - Rozšíření služeb pro podnikatele - Nabídka služeb pro obyvatele okolních obcí a rozšíření spolupráce s obcemi - Zřízení centra pro opětovné použití odpadů - Možnost sběru minoritních složek odpadů k plnění zákonných povinností (např. sběr olejů) - Místo pro celoroční sběr bioodpadů (zákonný požadavek)	Hrozby - Nefunkční prvek městského systému nakládání s odpady - Porušování zákona o odpadech a s tím spojené případné sankce

Návrh opatření

- Vybudovat sběrný dvůr jako zařízení podle §14 zákona o odpadech

Ve studii jsou rozvedeny podmínky pro rozsah přijímaných odpadů, vybavení sběrného dvora, provozní záležitosti. Rovněž jsou popsány podmínky pro získání souhlasu k provozu zařízení, který vydává krajský úřad.

ANALYTICKÁ ČÁST

1. Charakteristika města

Město Veltrusy je ve Středočeském kraji v okrese Mělník. Nachází se na pravém břehu Vltavy cca 25 km severně od Prahy, 15 km jihozápadně od Mělníka, 4 km severovýchodně od Kralup nad Vltavou.

Historie města sahá až do 11. století. Od 17. století až do r. 1945 patřily pozemky včetně zámku šlechtickému rodu Chotků. V r. 1994 získaly Veltrusy definitivní statut města. Dominantou města je barokní zámek s velkým parkem (rozloha cca 270 ha).

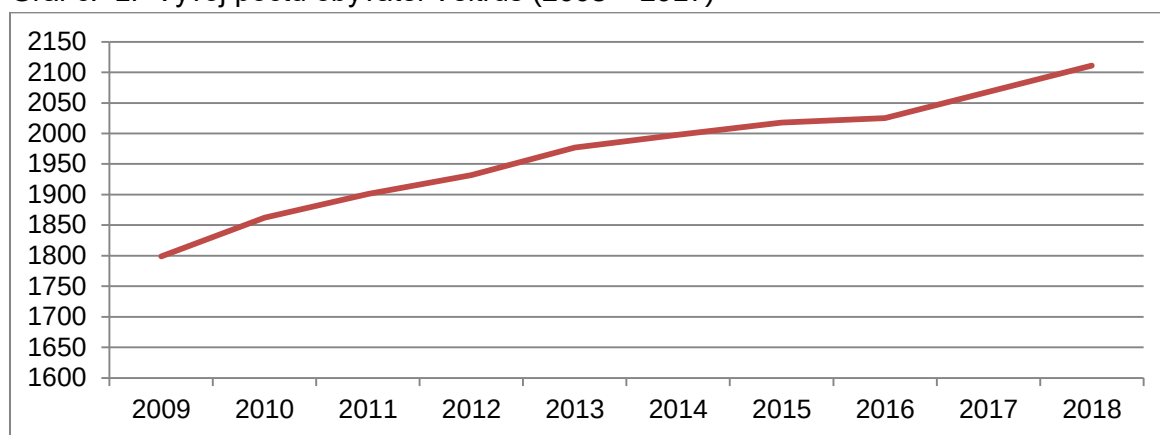
Obr. č. 1: Území města Veltrusy

Zdroj: www.gobec.cz

V roce 2017 žilo ve městě podle údajů ČSÚ 2.111 obyvatel. Počet obyvatel v posledních 10 letech narůstá.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel Veltrus (2008 – 2017)

Zdroj: ČSÚ

Nadmořská výška města je 172 m. n. m.

Rozloha katastrálního území činí 8,01 km². Město se skládá z 5 sídelních jednotek. Dle údajů ČSÚ (Sčítání lidí, domů a bytů) bylo ve městě 582 obydlených domů, z toho 560 tvořily rodinné domy. Město poskytlo novější informace – v současné době je ve městě 619 obydlených rodinných domků, ve kterých je evidováno 1895 obyvatel. Dále se zde nachází 12 bytových domů (181 obyvatel).

Ve městě je evidováno 5 chat (6 obyvatel). Kromě nich je velké množství chat umístěno na pozemcích v zahrádkářských koloniích (odhadem přes 80 objektů), ve kterých žije především v sezóně velké množství lidí. Obyvatelé a uživatelé těchto chat neplatí městu za odpad. Město nakládání v těchto oblastech v současné době aktivně neřeší (připravené řešení, které bylo součástí návrhu nové vyhlášky, nebylo schváleno).

Na území města je provozována také ubytovna pro zaměstnance soukromého zaměstnavatele, kterou využívá celoročně odhadem 20 osob. Tyto osoby nejsou zpoplatněny místním poplatkem (provozovatel ubytovny ale musí zajistit pro osoby nádoby na oddělený sběr a sběr SKO, případně dalších složek).

Návštěvnost zámku se pohybuje kolem 10 tis. návštěvníků ročně. I tito návštěvníci produkují odpad a částečně ovlivňují odpadové hospodářství města. Zámek včetně provozovaného parku řeší odpady samostatně, ve spolupráci s městem pouze obytné objekty umístěné v areálu národní kulturní památky.

Počet aktivních podnikatelských subjektů byl v r. 2017 dle ČSÚ celkem 244 (z celkového počtu 487 registrovaných podniků). Přehled typů podnikatelských subjektů představuje tabulka č.1. Počet podnikajících subjektů a charakter jejich činnosti může mít vliv na systém odpadového hospodářství v obci, a to jak v případě, kdy obec podnikatele zapojuje do svého systému nakládání s komunálními odpady, tak i v případě, kdy tak nečiní a podnikatelé si zajišťují tyto služby ve vlastní režii.

Tabulka č. 1: Podnikatelské subjekty na území města Veltrusy (stav k 31.12. 2017)

převažující činnost	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	487	244
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	7	3
B-E Průmysl celkem	71	35
F Stavebnictví	67	36
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	109	63
H Doprava a skladování	17	9
I Ubytování, stravování a pohostinství	18	5
J Informační a komunikační činnosti	15	9
K Peněžnictví a pojišťovnictví	7	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	21	4
M Profesní, vědecké a technické činnosti	54	35
N Administrativní a podpůrné činnosti	12	7
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	2	1
P Vzdělávání	9	4
Q Zdravotní a sociální péče	3	0
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	10	5
S Ostatní činnosti	46	20

Zdroj: ČSÚ

Město Veltrusy je součástí správního území ORP Kralupy nad Vltavou, které se skládá z 18 obcí (cca 31 tis. obyvatel). Kromě Kralup je v sousedství Veltrus obec Chvatěruby (542 obyv.), Zlosyň (475 obyv.), Všestudy (374 obyv.), Nová Ves (1058 obyv.), Nelahozeves (1965 obyv.).

Město je členem Sdružení místních samospráv, dále působí v MAS Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

2. Právní rámec nakládání s odpady na území města

2.1 Právní rámec systému nakládání s odpady

Město je dle § 4 písm. x zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o odpadech), původcem komunálního odpadu, tj. odpadu vznikajícího na území města při činnosti fyzických osob a současně uvedeného jako komunální odpad v Katalogu odpadů. Město se stává původcem odpadu a zároveň vlastníkem odpadu od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném. Povinnosti původce odpadu jsou upraveny v § 16 a § 17 zákona o odpadech, některé

vybrané povinnosti a oprávnění obce v samostatné působnosti v oblasti nakládání s odpady jsou uvedeny níže v textu.

V § 16 - povinnosti původců odpadů, jsou uvedeny tyto základní obecné povinnosti:

- odpady zařazovat podle druhů a kategorií v souladu s § 5 a 6 zákona o odpadech;
- zajistit přednost využití odpadů v souladu s platnou legislativou;
- odpady, které původce sám nemůže využít nebo odstranit v souladu s tímto zákonem a prováděcími právními předpisy, je povinen převést do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12, odst. 3, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby;
- ověřovat nebezpečné vlastnosti odpadů a nakládat s nimi podle jejich skutečných vlastností;
- shromažďovat odpady utříděné podle jednotlivých druhů a kategorií;
- zabezpečit odpady před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem;
- ustanovit odpadového hospodáře za podmínek stanovených tímto zákonem podle § 15;
- vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s nimi, ohlašovat odpady a zasílat příslušnému správnímu úřadu další údaje v rozsahu stanoveném tímto zákonem a prováděcím právním předpisem včetně evidencí a ohlašování PCB a zařízení obsahujících PCB a podléhajících evidenci vymezených v § 26. Tuto evidenci archivovat po dobu stanovenou tímto zákonem nebo prováděcím právním předpisem;
- vykonávat kontrolu vlivů nakládání s odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu se zvláštními právními předpisy;
- platit poplatky za ukládání odpadů na skládky způsobem a v rozsahu stanoveném zákonem o odpadech;
- Původce odpadů je odpovědný za nakládání s odpady do doby jejich využití nebo odstranění, pokud toto zajišťuje sám jako oprávněná osoba, nebo do doby jejich převedení do vlastnictví osobě oprávněné k jejich převzetí podle § 12 odst. 3. Za dopravu odpadů odpovídá dopravce. Na každou oprávněnou osobu, která převezme do svého vlastnictví odpady od původce, přecházejí povinnosti původce podle odstavce 1, s výjimkou písmene i).

V § 17 – povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem:

- obec ve své samostatné působnosti stanoví obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, obecně závaznou vyhláškou může stanovit i systém nakládání se stavebním odpadem vyprodukovaným nepodnikajícími osobami;
- obec je povinna zajistit místa pro odkládání veškerého komunálního odpadu produkovaného fyzickými nepodnikajícími osobami na jejím katastrálním území. Obec je povinna zajistit místa pro oddělené soustředování složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů;

- původci, kteří produkují odpad podobný komunálnímu tj. vznikající při činnosti právnických nebo fyzických osob oprávněných k podnikání, který je uveden jako komunální v Katalogu odpadů, mohou na základě smlouvy s obcí využít systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat vždy výši sjednané ceny za tuto službu;
- fyzické osoby a původci odpadů zapojení do systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů zavedeného obcí jsou povinni v souladu s obecně závaznou vyhláškou obce komunální odpad a odpad podobný komunálnímu odpadu třídit a odkládat odděleně na místa k tomu obcí určená, pokud s odpadem nenakládají nebo se jej nezabavují jiným způsobem stanoveným zákonem;
- obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy.

Podle § 17a může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit a vybírat poplatek za komunální odpad vznikající na jejím území.

Podle zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, novelizovaného v r. 2012, lze zpoplatnit občany místním poplatkem za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Poplatníkem je každá osoba s trvalým pobytem v obci (případně cizinci s pobytem delší než 90 dní) a také osoba vlastníci stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba. Poplatek je tvořen:

a) částkou až 250 Kč za osobu a kalendářní rok a

b) částkou stanovenou na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 750 Kč za osobu a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

Místní poplatek je nejvíce používaným způsobem zpoplatnění obyvatel v obcích ČR (cca 75 % obcí v r. 2016).

Podle § 10a obec může ve své samostatné působnosti jako opatření předcházení vzniku odpadů stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně a území obce.

Podle § 21 odst. 7 je na skládky od roku 2024 zakázáno ukládat směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady stanovené prováděcím právním předpisem.

Podle § 44 obec, která produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1 000 t ostatního odpadu, zpracovává v samostatné působnosti plán odpadového hospodářství obce pro odpady, které produkuje, a odpady, se kterými nakládá. Ten musí být v souladu se závaznou částí Plánu odpadového hospodářství kraje. Plán odpadového hospodářství obce se zpracovává na dobu nejméně 5 let a musí být změněn při každé

zásadní změně podmínek, na jejichž základě byl zpracován, a to do 6 měsíců od změny podmínek.

Podle § 45 je původce odpadů povinen za ukládání odpadů na skládky platit poplatek. Pokud je původcem obec a ukládá odpad na skládku, která je na jejím katastrálním území, nevybírá se od této obce základní složka poplatku.

Podle § 66 může obecní úřad uložit pokutu do výše 300 000 Kč fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která využívá systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem **bez písemné smlouvy** s touto obcí nebo která nemá zajištěno využití nebo odstraňování odpadů v souladu se zákonem o odpadech.

Podle § 69 může obecní úřad uložit pokutu až do výše 20 000 Kč fyzické osobě, která není podnikatelem a dopustí se **přestupku** tím, že se zbaví autovraku nebo umístí vozidlo vyřazené z registru vozidel v rozporu s tímto zákonem, nebo odloží elektrozařízení mimo místa určená nebo mimo místa jejich zpětného odběru.

Podle § 80 obecní úřad kontroluje,

- za právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí, a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu s tímto zákonem;
- ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinnosti, současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím;
- ukládá fyzickým osobám pokuty za přestupky, současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím;
- kontroluje, zda právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem;
- kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Podle Vyhlášky 321/2014 Sb. o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů účinné od 1. 1. 2015 obec může zajistit oddělené soustředování složek komunálních odpadů prostřednictvím:

- sběrných dvorů;
- zařízení podle § 14 odst. 1 zákona a v případě biologicky rozložitelných komunálních odpadů také prostřednictvím malých zařízení podle § 33b zákona;
- velkoobjemových kontejnerů;
- sběrných nádob;
- pytlového způsobu sběru;
- kombinací výše uvedených způsobů.

Pro sběr **biologicky rozložitelných komunálních** odpadů je obec povinna:

- **zajistit místa** pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu, a to minimálně v období **od 1. dubna do 31. října kalendářního roku**;
- tato povinnost je splněna také v případě, že biologický odpad rostlinného původu je s ohledem na následný způsob využití soustředován společně s biologickým odpadem živočišného původu;
- povinnost zajistit místa pro oddělené soustředování biologicky rozložitelného komunálního odpadu je splněna také v případě, že obec má na svém území **zavedený systém komunitního kompostování**, do kterého je umožněno odevzdávat veškeré rostlinné zbytky z údržby zeleně a zahrad vznikající na území obce.

Pro sběr odděleně sbíraných papíru, plastů a kovů je obec povinna **zajistit celoročně místa** pro soustředování těchto odpadů, zákon nevylučuje možnost společného sběru těchto komodit, pokud by tím nedošlo ke zhoršení kvality jejich využitelnosti.

V současné době byla schválena novela vyhlášky 321/2014 a to vyhláška č.210/2018, kterou se **rozšiřuje sběr bioodpadu na celoroční sběr** s tím, že v období od 1. listopadu do 31. března následujícího kalendářního roku může obec přizpůsobit nastavení četnosti svozu klimatickým podmínkám a množství produkováných biologických odpadů. Vyhláška je účinná **od 1. 4. 2019**.

Současně vyhláška zavádí novou povinnost **od ledna 2020 a to zajistit celoročně místa pro oddělené soustředování jedlých olejů a tuků**. Jedlé oleje a tuky nesmí být soustředovány společně s jinými biologicky rozložitelnými odpady.

2.2 Vyhláška o systému nakládání s komunálními odpady ve městě Veltrusy

Odpadové hospodářství města je upraveno obecně závaznou vyhláškou 1/2017 - Obecně závazná vyhláška o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Veltrusy. Tato vyhláška byla vydána na konci prosince 2017 a je účinná od 5. 1. 2018.

Vyhláška je závazná pro všechny obyvatele města, resp. všechny fyzické osoby, které se ve městě zdržují. Vyhláška neupravuje možnost pro využití systému nakládání s odpady pro podnikající fyzické a právnické osoby.

Fyzické osoby jsou povinny komunální odpady vznikající na území města třídit na následující složky:

- a) papír a lepenka
- b) plasty
- c) sklo
- d) kompozitní obaly (tetrapak)
- e) kovy

- f) biologicky rozložitelný odpad rostlinného původu
- g) objemný odpad
- h) nebezpečný odpad.

Vyhláška také určuje způsoby sběru jednotlivých komodit. Papír, plast, sklo, nápojové kartony a kovy se sbírají do samostatných barevně rozlišených nádob, které jsou umístěny na stanovištích po obci. Kovy jsou rovněž sbírány na sběrném místě.

Bioodpad rostlinného původu je sbírán ve sběrném místě, vyhláška umožňuje organizaci nádobového sběru, kterou město oznamuje občanům.

Nebezpečné odpady jsou rovněž sbírány na sběrném místě. Vyhláška umožňuje také sběr do velkoobjemových kontejnerů (dále také „VOK“) v městem stanovených termínech. Dle sdělení města se ale VOK pro sběr nepoužívají.

Pro sběr objemných odpadů slouží sběrné místo. Vyhláška umožňuje také přistavování VOK na stanovená místa v termínech sdělených městem, sběr objemných odpadů přes VOK se ale nepoužívá.

Pro zbytkový (směsný) komunální odpad se používají typizované nádoby o objemech 120, 240 a 1100 l. Vyhláška umožňuje i použití plastových pytlů (110 l) s logem oprávněné osoby. Nádoby na směsný odpad si občané zajišťují na vlastní náklady a to v potřebném počtu a objemu.

Vyhláška uvádí, jaké odpady nelze odkládat do jednotlivých nádob a způsob manipulace s odpady.

Frekvence svozu je stanovena na 1x týdně (1x 2 týdny) pro zbytkový odpad, frekvence svozu ostatních nádob je prováděna dle smlouvy se svozovou firmou.

Vyhláška nestanoví systém pro stavební odpady. Nakládání s nimi si každý zajišťuje podle platných právních předpisů.

Přílohou vyhlášky je soupis stanovišť s nádobami na tříděný odpad včetně sběrného místa (v současné době není seznam aktuální).

Vyhláška je v souladu s požadavky zákona o odpadech na rozsah odděleného sběru odpadů. Je zveřejněna na internetových stránkách města.

2.3 Vyhláška o místním poplatku

Město Veltrusy používá v OH ke zpoplatnění svých občanů místní poplatek. Ten byl stanoven obecně závaznou vyhláškou č. 2/2017 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Vyhláška nabyla účinnosti 5. ledna 2018.

Vyhláška stanoví způsob ohlašování poplatkové povinnosti, způsob platby, dále pak skupiny obyvatel, které jsou od poplatku osvobozeny, nebo pro ně platí poměrná část poplatku.

Základní poplatek je 600 Kč/obyvatel, přitom 100 Kč tvoří část poplatku podle § 10b odst. 5) písm. a) zákona o místních poplatcích, a 500 Kč je částka odvozená od nákladů na netřídění komunální odpad (§ 10b odst. 5) písm. b). V příloze vyhlášky je uveden propočet jednotkových nákladů v Kč/obyvatel na sběr, svoz a odstranění netříděných KO. Tyto náklady tvořily v r. 2017 celkem 672 Kč/poplatník při celkovém počtu poplatníků 2 139. Rozdíl mezi skutečnými náklady a poplatkem pro obyvatele hradí obec ze svého rozpočtu.

Informace o poplatku za odpady včetně způsobu platby jsou uvedeny na internetových stránkách města (www.veltrusy.cz).

2.4 Plán odpadového hospodářství města

Plán odpadového hospodářství města Veltrusy (dále jen POH města) pro období 2017 - 2021 byl zpracovaný v květnu 2017.

Analytická část POH popisuje stav OH města, produkci jednotlivých skupin odpadů a nakládání s nimi.

V závazné části jsou pak stanoveny cíle pro další rozvoj OH, které vycházejí z POH Středočeského kraje a POH ČR. Jedná se především o cíle pro komunální odpady, jejich recyklaci a využití. Dále pak o cíle pro biologicky rozložitelné komunální odpady, nebezpečné odpady, směsné komunální odpady, stavební odpady a případně pro další skupiny odpadů, pokud je město produkuje. Některé cíle nejsou hodnotitelné a dosažitelné z pozice města (především cíle pro zpětný odběr obalů a vybraných výrobků), jiné nejsou relevantní pro město, protože město některé skupiny a druhy odpadů neprodukuje. Cílů pro oblast nakládání s odpady je stanoveno 28. Je uveden také 1 cíl pro oblast předcházení vzniku odpadů.

Směrná část obsahuje návrh opatření k plnění jednotlivých cílů. Ne všechna opatření odpovídají možnostem a stavu OH města, některá opatření nemají ani zásadní opodstatnění pro další rozvoj OH. Je vhodné navržená opatření zrevidovat s ohledem na reálný vývoj a potřeby OH.

POH města vytváří potřebný rámec se stanovením povinných cílů, které pro město vyplývají ze zákona o odpadech a jeho prováděcích předpisů, včetně POH ČR. Je vhodné jej pravidelně vyhodnocovat a případně revidovat podle vývoje odpadového hospodářství města.

3. Zařízení pro nakládání s odpady

Ve městě a jeho okolí je provozováno několik zařízení pro nakládání s odpady. Přímo na území města jsou provozována 2 zařízení (viz tabulka č. 2) dle §14 zákona o odpadech na základě souhlasu kraje.

Tabulka č. 2: Zařízení pro nakládání s odpady provozovaná na území města

Č.	IČZ	Provozovatel	umístění	Činnost
1	CZS00755	SYNTHOS Kralupy a.s	p.č.463/10,433/204,433/205... k.ú.Veltrusy, Veltrusy, 27746	Skládka
2	CZS01092	SETRA, spol. s.r.o.	p.č.335/5, 356/1 a 194 k.ú.Veltrusy a Všestudy, Veltrusy, 27746	Kompostárna

Zdroj: Registr zařízení, ISOH

Synthos Kralupy provozuje na území Veltrus skládku nebezpečných odpadů. Skládka Strachov II slouží pro ukládání průmyslového odpadu společností SYNTHOS a.s. a České rafinérské a.s. Na skládku jsou ukládány pouze vlastní odpady z areálu společností v Kralupech nad Vltavou. Zařízení není provozováno komerčně pro další subjekty.

Kompostárna firmy SETRA je průmyslová kompostárna s roční kapacitou cca 20 tis. t zpracovaných odpadů. Cca polovina odpadů jsou odpady z odděleného sběru z obcí. Kompostárna produkuje certifikovaný kompost. Je schopna zpracovávat i čistírenské kaly.

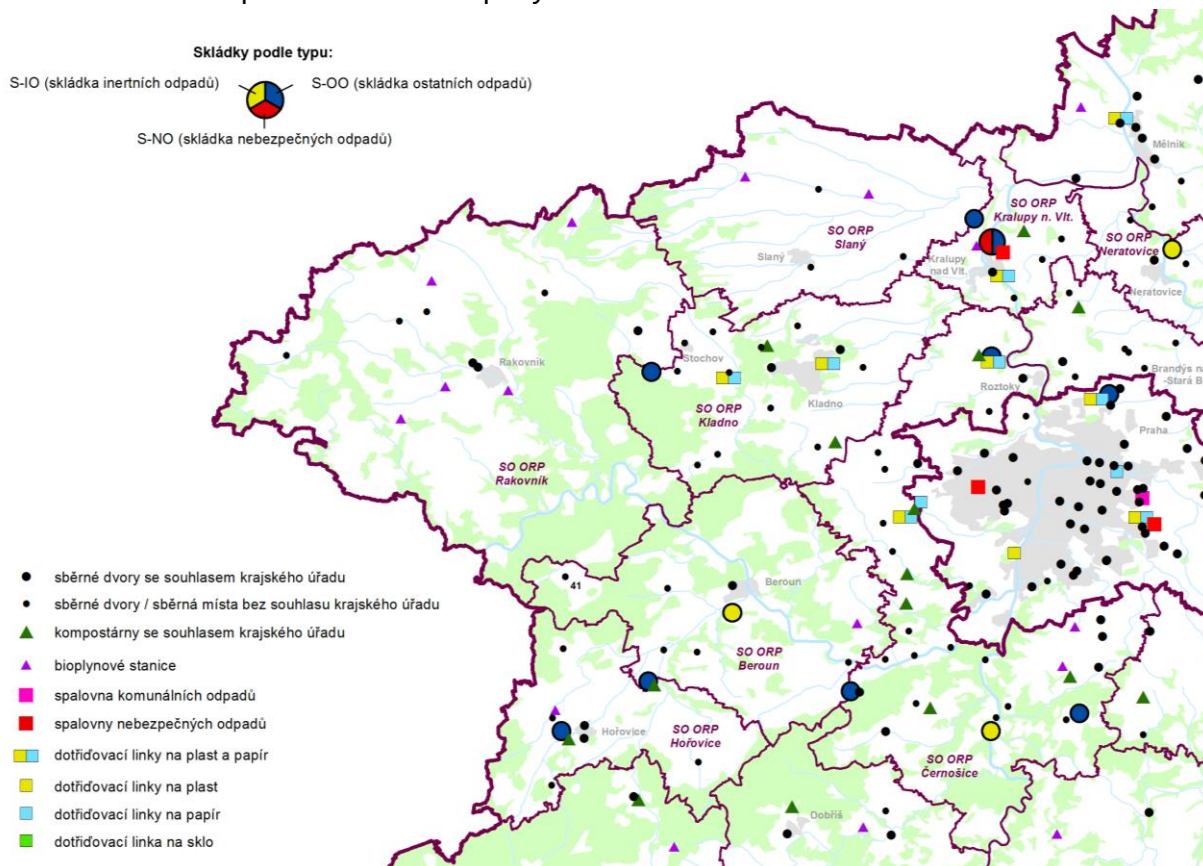
Na území města není provozováno žádné zařízení pro sběr a výkup odpadů. Nejbližší výkupny jsou v Kralupech nad Vltavou (Kovošrot) a v Úžicích (Kovošrot). V blízkosti města mají dále provozovnu firmy:

- Miroslav Rubeš (využití a recyklace stavebních odpadů)
- AVE Kralupy nad Vltavou (spalovna na likvidaci infekčních zdravotních odpadů)
- Euro Pool Systém Úžice (lisování obalových odpadů, papír, plast, dřevo)

Na území ORP Kralupy nad Vltavou se nachází pouze 1 sběrný dvůr (zařízení dle §14 ZoO), Tzv. malé sběrné dvory, resp. oficiální sběrná místa zřízená obcí k odkládání některých druhů komunálních odpadů jsou zřízeny v obcích Dolany, Úžice a Dřínov. I v dalších obcích jsou sběrná místa s omezeným seznamem přijímaných odpadů.

Ostatní zařízení v okolí Veltrus jsou zobrazena na obr. č. 2. Jedná se zejména o skládky a dotřídňovací linky na využitelné suroviny (papír, plast).

Obr. č. 2: Zařízení pro nakládání s odpady v okolí Veltrus

Zdroj: POH Středočeského kraje

3.1 Sběrné místo Veltrusy

Sběrné místo je zmíněné v obecně závazné vyhlášce 1/2017 o systému nakládání s odpady. Sběrné místo plní roli sběrného dvora a slouží k odkládání některých druhů komunálních a dalších odpadů.

Nejedná se o zařízení ke sběru a výkupu odpadů dle §14, k jehož provozu je nutný souhlas k provozu zařízení udělovaný krajským úřadem. Na sběrném místě lze podle zákona o odpadech sbírat odpad pouze od občanů města a musí se jednat o odpad komunální.

Sběrné místo je umístěno na okraji města v ulici Dlouhá (u komunikace II/101) za fotbalovým hřištěm. Jedná se o oplocený rovinatý pozemek s částečně zpevněnou plochou. Místo je označeno (viz. obr. 3). Otevírací doba sběrného dvora je různá – duben – říjen út, čt, so, listopad út, so. V období prosinec – březen jsou stanoveny konkrétní dny, kdy je místo otevřeno.

Obr. č. 3: Označení sběrného místa

Zdroj: terénní šetření

Na ploše je umístěno několik kontejnerů na sběr vybraných druhů komunálních odpadů (papír, plast, kovové odpady, bioodpad, objemný odpad, nebezpečné složky KO). Odpady z kontejnerů jsou podle potřeby odváženy k dalšímu zpracování. Na ploše je také kontejner na nebezpečné odpady, byť některé odpady jsou skladovány venku mimo kontejner.

Obr. č. 4: Vybavení sběrného místa

Zdroj: terénní šetření

Obr. č. 5: Vybavení sběrného místa

Zdroj: terénní šetření

Sběrné místo je rovněž místem zpětného odběru vysloužilých elektrozařízení. K jejich shromažďování je určen uzavřený plechový kontejner, část zařízení je ale skladována venku (viz. obr. č. 6).

Na sběrné místo jsou přijímány rovněž pneumatiky (sk. 16 dle Katalogu odpadů). Je to v rozporu se zákonem o odpadech (pneumatiky nejsou druhem komunálních odpadů a nelze je tedy na sběrném místě sbírat). Je třeba také upozornit, že pneumatiky jsou výrobkem, na který se vztahuje povinnost zpětného odběru. Ten je zajišťován systémem ELTMA (www.eltma.cz), v rámci kterého lze pneumatiky odevzdat bezplatně v jakémkoliv smluvním místě zpětného odběru, což jsou některé autoservisy a pneuservisy. Nejbližší taková místa jsou v obci Vojkovice (Autoopravna Petr Peiger) a v Kralupech nad Vltavou (Pneucentrum, Contritrade Services).

Obr. č. 6: Sběr lednic a pneumatik na sběrném místě

Zdroj: terénní šetření

Na venkovní ploše je shromažďován také bioodpad, který je následně odvážen ke zpracování.

Informace o sběrném místě jsou uvedeny na internetových stránkách města. Je vhodné doplnit výčet druhů přijímaných odpadů. Sběrné místo je rovněž uvedené na mapovém portálu města (www.gobec.cz/veltrusy).

4. Organizace nakládání s odpady ve Veltrusech

Systém nakládání s komunálními odpady na území města Veltrusy je stanoven obecně závaznou vyhláškou. Většinu aktivit spojených s jeho provozem zajišťuje uskupení firem FCC Česká republika, s.r.o. (dále také „FCC“) a SUEZ Využití zdrojů a.s. (dále také „SUEZ“). Některé služby v nakládání s odpady zajišťuje město prostřednictvím svých technických služeb (dále také „TS města“).

Město má smlouvy i s dalšími subjekty především v oblasti zpětného odběru a využití některých odpadů

4.1 Smluvní vztahy v odpadovém hospodářství města

Smlouva s FCC a SUEZ

Na konci roku 2013 uzavřelo město na základě výsledku výběrového řízení Smlouvu o sběru, svozu a odstraňování odpadu s firmou SITA CZ a.s. Tato smlouva nahradila předchozí dohodu s firmou SITA, která zajišťovala pro město služby v OH bez výběrového řízení.

Předmětem smlouvy byl sběr, svoz a odstranění SKO, sběr, svoz a využití tříděných odpadů (papír, plast, sklo, nápojový karton) a vedení evidence včetně poskytování údajů do výkazu Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s.

Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou s výpovědní dobou 3 měsíců.

Ve smlouvě byla sjednána frekvence svozu nádob pro jednotlivé komodity. Cena pro SKO byla stanovena paušální částkou v Kč/obyvatel, cena za ostatní odpady byla stanovena cenou za výsyp. Takto stanovené ceny neumožňují rozklíčování nákladů jednotlivých částí služby odděleně od nákladů spojených s uložením SKO na skládku nebo prodejem vytríděných odpadů k dalšímu využití. Kromě toho cena stanovená za výsyp při sjednané frekvenci výsypů nezohledňuje skutečnou produkci odpadů a zaplněnost nádob v době svozu.

Ke smlouvě byly každoročně uzavírány dodatky (3. dodatek v r. 2016), ve kterých se pouze měnil počet obsluhovaných občanů a nádob a ceny za službu, ovšem při zachování výše uvedených principů stanovení ceny.

V červenci 2017 rozhodlo zastupitelstvo o vypsání nového výběrového řízení na zajištění služeb v odpadovém hospodářství na 4 roky. Podklady pro výběrové řízení připravila firma

ISES (její pracovníci rovněž zpracovali POH města). Ve výběrovém řízení bylo vybráno uskupení firem FCC a SUEZ (bývala firma SITA). Smlouva byla uzavřena v říjnu 2017 a to do 31. 12. 2021.

Předmětem Smlouvy o sběru, svozu a odstraňování odpadu je sběr, svoz a odstranění SKO, sběr, svoz a využití tříděných složek (papír, plast, sklo, nápojový karton, kov) z nádobového sběru a sběrného dvora a převzetí nebezpečných odpadů ze sběrného dvora (na výzvu). Součástí je také vedení evidence a poskytování údajů EKO-KOM, a.s.

Kalkulace cen je v této smlouvě stanovena jako kombinace ceny za službu (kalkulace ceny jednoho výsypu) a ceny za nakládání s odpady. Cena za SKO je uvedena zřejmě včetně zákonného skládkovacího poplatku.

Smlouva je celkově velmi podobná předchozí smlouvě. Městu umožňuje alespoň rámcovou kontrolu, je ovšem otázkou, nakolik město tuto možnost využívá (např. údaje z vážení odpadů).

Ostatní smlouvy se zařízeními na nakládání s odpady

Smlouva ke sběru dřevního odpadu – je uzavřena s firmou CRUBO Praha s.r.o. Předmětem smlouvy je převzetí shromážděných dřevěných odpadů na sběrném místě města. Odpady se sbírají do 30 m³ kontejneru. Odběratel platí městu odměnu podle kvality dřevěných odpadů a podle podmínek výkupu dřeva. Odpady jsou následně předávány firmě Kronospan, která je hlavním zpracovatelem tohoto odpadu na území ČR (výroba dřevotřískových desek). Smlouva je uzavřena na rok s možností prodloužení.

Smlouva o spolupráci při likvidaci odpadů – je uzavřena s firmou Hana Poláková (Kralupy n. V.) na bezplatný odběr některých druhů bioodpadů (zbytky rostlinných pletiv, dřevo apod.). Dle města odebírá jen velmi malou část dřevního odpadu.

Smlouvy s kolektivními systémy na zpětný odběr vybraných výrobků

Město má uzavřenou smlouvu se společností ELEKTROWIN a.s. o zajištění zpětného odběru elektrozařízení. Místem zpětného odběru je sběrné místo města.

Město má rovněž uzavřenou smlouvu o spolupráci při zajištění zpětného odběru elektrozařízení prostřednictvím stacionárních kontejnerů se společností ASEKOL, a.s.

Smlouva s EKO-KOM, a.s.

Město má rovněž od r. 2005 uzavřenou smlouvu o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů s Autorizovanou obalovou společností („AOS“) EKO-KOM, a.s. Smlouva byla nahrazena v r. 2014 aktuálním zněním. Na základě smlouvy dostává město odměnu za tříděné a zajištění využití obalové složky komunálních odpadů. Město má dále s AOS uzavřenou smlouvu o výpůjčce nádob, na jejím základě má město zapůjčené 6 kontejnerů na tříděný sběr.

Smlouva s DIMATEX CZ, spol. s r.o.

V roce 2014 uzavřelo město se společností DIMATEX CS Smlouvu o spolupráci. Předmětem smlouvy je umístění a provozování kontejnerů na sběr použitého textilu a obuvi, který firma přebírá od občanů města. Ve městě jsou umístěny 2 kontejnery (ul. Opletalova, u školy a ul. Fr. Šafaříka, u hřbitova). Firma má předávat městu čtvrtletně výsledky sběru textilu. Za celoroční provoz každého kontejneru zaplatí firma městu 1500 Kč bez DPH. Firma zajistí nakládání s textilem na vlastní náklady.

Ze smlouvy není zřejmé, zda se jedná o nakládání s odpady podle zákona o odpadech, nebo o aktivity v oblasti předcházení vzniku odpadů, čemuž by odpovídal i název smlouvy.

Smlouva s TextilEco a.s.

Město uzavřelo v roce 2016 s pražskou firmou TextilEco a.s. Smlouvu o nájmu pozemku. Předmětem smlouvy je nájem pozemků města, na které umístí firma 2 ks kontejnerů na sběr použitého textilu. Firma zaplatí městu za roční pronájem 1500 Kč/kontejner. Zde se jedná o aktivitu v oblasti předcházení vzniku odpadů, množství sesbíraného textilu a ostatních věcí se dle smlouvy neeviduje.

4.2 Technické služby města

Město zřídilo Technické služby jako svoji organizační složku. Technické služby mají 5 stálých zaměstnanců a dle potřeby 3 - 9 sezónních brigádníků a pracovníků z Úřadu práce. TS města zajišťují veškerou údržbu a úklid veřejného prostranství na katastru města a správu městského majetku. Zajišťují také provoz sběrného místa pro odkládání odpadů.

TS zajišťují také svoz bioodpadů z velkoobjemových kontejnerů a jejich odvoz na kompostárnu SETRA nebo k dalšímu zpracování (firma Hana Poláková).

Uliční smetky odváží TS na skládku.

TS také provádí výsyp pouličních odpadkových košů a případně úklid stanovišť na sběr odpadů.

TS také pro město zajišťují úklid při různých akcích a při kalamitních situacích.

TS mají k dispozici multikáru s nosičem kontejnerů, dále pak velkoobjemové kontejnery na sběr bioodpadu, kontejnery a nádoby na sběrném místě.

Město obdrží v rámci dotace další 3 kontejnery na sběr bioodpadů, drtič (štěpkovač) odpadů a nakladač k manipulaci s odpady na sběrném místě.

4.3 Organizační zabezpečení OH ve veřejné správě města

Agendu odpadového hospodářství řeší starosta města s místostarostou. V rámci úřadu je zřízen Úsek technických služeb, který podléhá přímému řízení starosty a místostarosty.

Město zajišťuje také agendu výběru poplatků, kterou spravuje Ekonomicko – správní úsek města.

4.4 Smlouvy s ostatními původci odpadů

Vyhláška města o systému OH neumožňuje využít tento systém i pro podnikající fyzické a právnické osoby. Podnikatelé jsou povinni řešit nakládání s odpady samostatně podle zákona o odpadech (nejčastěji smlouvou s oprávněnou osobou).

Město může v rámci svých pravomocí (§80 ZoO) kontrolovat plnění povinností původců podle zákona o odpadech. Město ale způsoby řešení nakládání s odpady u podnikatelů nekontroluje.

Ještě v r. 2017 město uzavíralo s podnikajícími subjekty Dohodu o přistoupení k systému sběru, svozu, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu vznikajícího na území města Veltrusy. Dohoda byla uzavírána na rok s jednotným poplatkem 2000 Kč/sběrná nádoba. V rámci dohody byl zajištěn odvoz nádoby na zbytkový odpad, využití veřejných kontejnerů na tříděný sběr a využití všech ostatních míst určených obcí k odkládání odpadu. Město takto uzavřelo 29 dohod.

Vzhledem k vysokému počtu aktivních živností je vhodné znovu zvážit možnost využití městského OH pro podnikající subjekty a zajistit tak pokrytí části nákladů na OH města. V praxi totiž řada podnikajících subjektů využívá obecní systémy nakládání s odpady neoprávněně a bezplatně (úmyslně nebo často z neznalosti zákonných povinností původce odpadu).

4.5 Informování a vzdělávání veřejnosti

Informování veřejnosti o odpadovém hospodářství města je zajišťováno zejména prostřednictvím webových stránek města a tištěných zpravodajů.

Na internetových stránkách města (www.veltrusy.cz) lze získat informace o nastavení systému OH (obecně závazné vyhlášky o systému a zpoplatnění obyvatel), kde jsou uvedeny sbírané komodity a základní způsoby jejich sběru. Sběrný systém města je pak zveřejněn na mapovém portálu jako www.gobec.cz/veltrusy, kde je vytvořena speciální mapa Odpadové hospodářství se zobrazením umístění sběrných míst na tříděné odpady, textil, elektro, odpadkové koše, koše na psí exkrementy.

Na stránkách jsou také informace k výši a platbě poplatku za odpady.

V části Služby/Technické služby jsou uvedeny informace o provozu sběrného místa (chybí soupis odpadů, které lze na sběrném místě odevzdávat). Dále jsou uvedeny informace pro občany, jaké odpady se sbírají do jednotlivých nádob (včetně návodu na třídění odpadu ke stažení).

Město používá jako obecní zpravodaj Veltruské listy, které vycházejí 1x čtvrt roku. Jsou v nich obsaženy zprávy z městského úřadu (zkrácené zápisy ze zasedání zastupitelstva, úřední informace), aktuální témata týkající se města a okolí, informace ze společenského,

kulturního, sportovního, školního a spolkového dění apod. Zpravodaj vychází v nákladu 350 kusů. Cena výtisku je 15 Kč a je v prodeji v několika veltruských obchodech a na městském úřadě. Ve Zpravodaji jsou uveřejňovány provozní informace o sběru odpadů (např. umístování VOK na sběr bioodpadů, posílení sběrných míst či úprava frekvence jejich svozu) a způsobech odkládání odpadů občany (zmenšování objemu odpadů, problematika odpadů odkládaných mimo sběrné nádoby apod. Ve Zpravodaji jsou také zveřejněny informace pro občany o správném třídění a nakládání s odpady.

Kromě Veltruských listů vychází pravidelně mezi vydáními také Veltruský infolist. Ten má především přinášet důležité informace z obecního úřadu a místních spolků a aktualizovat kalendář plánovaných akcí. Infolist vychází v nákladu 800 kusů. Město jej distribuuje zdarma do všech veltruských domácností. Zde jsou rovněž uveřejňovány informace k provozu odpadového hospodářství města.

Kromě toho se město podílí na akci Uklidíme Česko, při které dobrovolníci sbírají pohozené odpady z veřejných prostor města. O této akci město informuje prostřednictvím již uvedených médií. V rámci akce se sesbíralo v r. 2017 téměř 37 t odpadu (náklad města cca 42 tis. Kč).

Je vhodné připravit jednoduchou komunikační strategii, která bude zohledňovat chystané a prováděné změny v odpadovém hospodářství města, a to včetně časového harmonogramu a výčtu jednotlivých nástrojů, které bude město při komunikaci používat (kromě již uvedených např. informační letáky, venkovní akce spojené s otevřením sběrného dvora apod.). Do sdělení je nutné zařadit také informace o předcházení vzniku odpadů.

5. Produkce odpadů a nakládání s nimi

Město poskytlo za účelem zpracování této studie informace ze zákonné evidence odpadů o množství odpadů produkovaných v letech 2013 až 2017 na území města Veltrusy (tabulka 3). Údaje za předchozí období 2008 – 2012 nemá město k dispozici, proto nebyly ve studii hodnoceny.

Tabulka č. 3: Produkce odpadů města Veltrusy v období 2013 - 2017 (t/rok).

kód	kat.	název odpadu	2013	2014	2015	2016	2017
20103	O	Odpad rostlinných pletiv	0,00	0,00	0,00	0,00	46,80
20399	O	Odpady jinak blíže neurčené (zkažené potraviny následkem povodní	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00
150105	O	Kompozitní obaly	1,02	0,83	0,10	0,96	6,52
150106	O	Směsné obaly	29,76	34,33	25,67	20,69	20,91
150110	N	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	0,64	0,67	0,79	1,23	2,04
150202	N	Absorpční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených), čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami	0,32	0,26	0,50	0,28	2,58
160103	O	Pneumatiky	4,28	3,99	4,78	3,28	8,01
170101	O	Beton	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00
170102	O	Cihly	0,00	0,00	0,00	0,00	28,50
170201	O	Dřevo	0,00	0,00	41,62	76,80	21,38
170302	O	Asfaltové směsi neuvedené pod číslem 170301	0,00	0,00	0,00	0,00	21,65
170405	O	Železo a ocel	0,00	0,00	0,00	1,86	1,14
170504	O	Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03	297,00	47,20	0,00	0,00	35,00
200101	O	Papír a lepenka	38,72	41,97	11,70	62,38	155,45
200102	O	Sklo	10,13	14,47	8,20	5,94	12,16
200110	O	Oděvy	0,00	0,00	0,00	5,28	
200111	O	Textilní materiály	0,00	0,00	0,00	0,00	5,51
200123	N	Vyřazená zařízení obsahující chlorofluoruhlovodíky	0,32	0,00	0,00	0,00	0,00
200127	N	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	1,33	2,65	4,86	2,49	
200132	N	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	0,00	0,00	0,01	0,02	0,00
200133	N	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 16 06 01, 16 06 02 nebo pod číslem 16 06 03 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00
200135	N	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod číslem 200121 a 200123	1,88	2,06	0,68	0,00	0,00
200136	O	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod číslem 200121 a 200123 a 200135	1,24	1,02	0,10	0,00	0,00
200139	O	Plasty	28,94	27,47	26,09	25,27	30,89
200140	O	Kovy	0,00	0,00	0,04	1,84	1,74
200201	O	Biologicky rozložitelný odpad	0,00	88,30	452,42	373,00	61,59
200203	O	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	0,00	0,00	21,36	0,00	0,00

200301	O	Směsný komunální odpad	618,10	621,24	472,90	468,46	415,70
200303	O	Uliční smetky	0,00	6,98	61,78	36,34	51,48
200307	O	Objemný odpad	0,00	62,70	47,42	68,20	79,12
200399	O	Komunální odpady jinak blíže neurčené	742,06	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem	1775,77	956,12	1181,02	1154,31	1012,16
		z toho KO	1442,73	868,85	1107,56	1049,21	813,64
		Celkem v kg/obyvatel	888,77	473,80	583,22	558,18	479,47
		KO v kg/obyvatel	722,09	430,55	546,94	507,36	385,43

Zdroj: evidence odpadů města

Celková evidovaná produkce odpadů ve Veltrusech se pohybuje okolo 1 tis. tun odpadů ročně, tj. cca 480 kg/obyvatel. Množství vyprodukovaných odpadů ve sledovaném období postupně klesá. Výkyvy v produkci některých druhů odpadů jsou způsobeny zejména mimořádnými akcemi, které se realizovaly ve městě (např. prořezávka městských alejí, skartace dokumentů apod.).

Produkci odpadů podle skupin ukazuje tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Produkce odpadů podle skupin (v t/rok)

Sk.	Název skupiny	2013	2014	2015	2016	2017
2	odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti	0,02	0,00	0,00	0,00	46,80
15	odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály	31,74	36,09	27,06	23,16	32,05
16	odpady jinak neurčené (pneumatiky)	4,28	3,99	4,78	3,28	8,01
17	stavební a demoliční odpady	297,00	47,20	41,62	78,66	111,67
20	komunální odpady	700,67	868,85	1107,56	1049,21	813,64

Zdroj: evidence odpadů města

Produkce komunálních odpadů (skupina 20) představuje 80 % z celkové produkce odpadů ve městě. Pohybuje se kolem 814 t/rok, tj. 385 kg/obyvatel.

Další významnou skupinu odpadů představují stavební odpady, které tvoří cca 11 % z celkové produkce. Vznikají zřejmě při činnosti TS města a to včetně provozu sběrného místa, kde jsou odpady dotřídovány. Příčinou může být také nevhodné zařazování některých druhů odpadů do sk. 17.

Ve městě jsou většinou produkovány odpady kategorie ostatní. Nebezpečné odpady tvoří pouze cca 0,5 % z celkové produkce. Výskyt ostatních a nebezpečných odpadů ukazuje tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Produkce odpadů podle kategorií

	2013	2014	2015	2016	2017
Ostatní odpady (t/rok)	1029,21	950,49	1174,18	1150,28	1007,54
v %	99,6%	99,4%	99,4%	99,7%	99,5%
Nebezpečné odpady (t/rok)	4,50	5,64	6,84	4,03	4,62
V %	0,4%	0,6%	0,6%	0,3%	0,5%

Zdroj: evidence odpadů města

Nejvýznamnějším druhem odpadů je směsný komunální odpad (cca 416 t v r. 2017), který tvoří cca 41 % z veškerého produkováného odpadu (51% z produkce KO v r. 2017). Veškerý směsný komunální odpad (dále také „SKO“) se skládá.

Dalším významným druhem odpadů jsou objemné odpady sbírané na sběrném místě. Tvoří cca 8 % z celkové produkce odpadů v r. 2017 (10 % z produkce KO).

Bioodpady, které se sbírají ve městě od občanů a při údržbě veřejné zeleně, tvoří celkem 11 % produkce veškerých odpadů. Část odpadů je zařazována jako zbytky rostlinných pletiv (sk. 2), což není příliš vhodné s ohledem na plnění cílů pro BRKO (viz dále).

U obalových odpadů sk. 15 je zaznamenána poměrně vysoká produkce směsných obalů (cca 21 t v r. 2017, 2 % z celkové produkce odpadů). Není ale zřejmé, o jaké obaly se jedná a jak je s nimi dále nakládáno.

Využitelné složky KO (papír, plast, sklo, kovy) tvořily celkem kolem 20 % ze všech produkováných odpadů v r. 2017. Je to nestandardní situace, kdy došlo ke skartaci dokumentů, která se projevila ve vysoké produkci papírových odpadů. V r. 2016 tvořily využitelné odpady cca 8 % z celkové produkce odpadů. Při započtení stavebních kovových odpadů a sbíraného textilu se jednalo o cca 8,8 % v r. 2016 a 20,8 % v r. 2017.

Poměrně vysoká je také produkce uličních smetků, což jsou zřejmě také odpady z odpadových košů po městě. Produkce může souviset také s turistikou spojenou se zámek Veltrusy.

Přehled hlavních skupin produkováných odpadů a vývoj jejich produkce je uveden v tabulce č. 6.

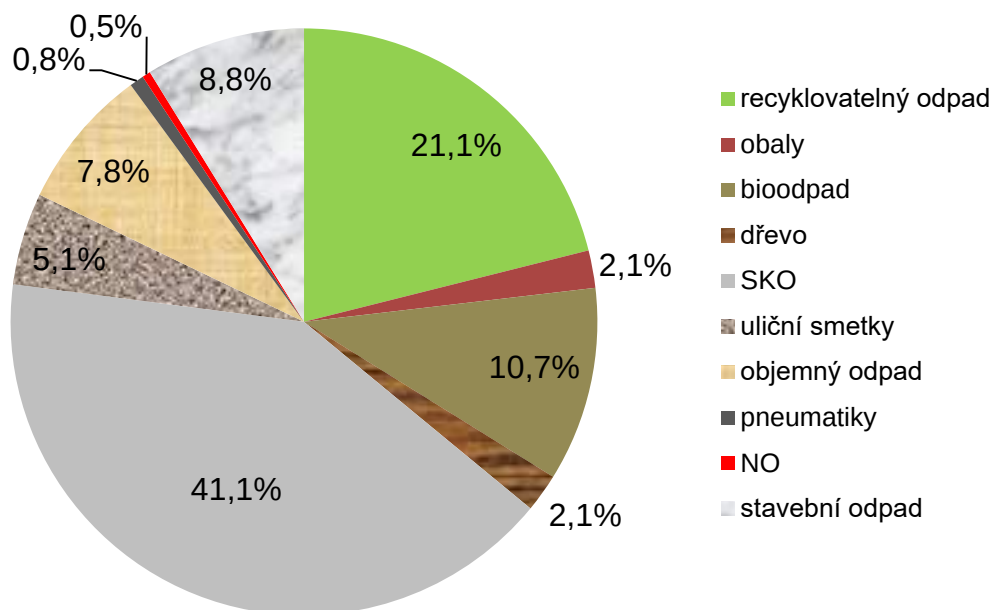
Tabulka č. 6: Přehled produkce hlavních skupin odpadů ve městě v období 2013 – 2017 (kg/obyvatel)

	2013	2014	2015	2016	2017
Recyklovatelné KO (pa, pl, sk, NK)	39,4	42,0	22,8	45,7	97,1
kov (komunální a stavební)	0,0	0,0	0,0	1,8	1,4
textil	0,0	0,0	0,0	2,6	2,6
obaly	14,9	17,0	12,7	10,0	9,9
bioodpad	0,0	43,8	223,4	180,4	51,3
SKO	309,4	307,8	233,5	226,5	196,9
uliční smetky	0,0	3,5	30,5	17,6	24,4
Objemný odpad	0,0	31,1	23,4	33,0	37,5
pneumatiky	2,1	2,0	2,4	1,6	3,8
Nebezpečné odpady	2,3	2,8	3,4	1,9	2,2
stavební odpady (bez dřeva, kovů)	148,6	23,4	0,0	0,0	42,2
dřevo stavební	0,0	0,0	20,6	37,1	10,1
ostatní	372,3	0,5	10,6	0,0	0,0
celkem	888,8	473,8	583,2	558,2	479,5

Zdroj: evidence odpadů města

Podíly jednotlivých skupin odpadů na celkové produkci za rok 2017 ukazuje graf č. 2. Nejvýznamnější složkou všech produkovaných odpadů je směsný komunální odpad, který tvoří více než 41 % z celkové produkce odpadů. Je potřeba ale konstatovat, že ze stávající evidence odpadů nelze pro většinu odpadů stanovit žádné vývojové trendy. Graf č. 1 zobrazuje situaci v roce 2017 a nelze jej použít k prezentaci průměrného složení odpadů ve městě.

Graf č. 2: Složení odpadů produkovaných ve městě Veltrusy v r. 2017 (v % hmotn.)

Zdroj: evidence odpadů města

Bylo odhadnuto, že z celkového množství produkovaných odpadů je 36,8 % využíváno (resp. recyklováno) a 63,2 % veškerých odpadů, tj. cca 640 tun (303,2 kg/obyvatel) bylo odstraňováno skládkováním. Vývoj způsobů nakládání s odpady ve městě ukazuje tabulka č. 7.

Tabulka č. 7: Způsoby nakládání s odpady ve městě v období 2013 - 2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Skládkování (t/rok)	1661,7	743,8	610,3	577,0	640,1
V %	93,6%	77,8%	51,7%	50,0%	63,2%
Využití (t/rok)	114,1	212,4	570,7	577,3	372,1
V %	6,4%	22,2%	48,3%	50,0%	36,8%

Zdroj: evidence odpadů města

Množství skládkovaných odpadů je poměrně vysoké ve srovnání s ČR (průměr v ČR 2017 je 45 %). Množství skládkovaných odpadů se od r. 2013 snížilo, v posledních letech ale kolísá a nelze určit jednoznačný trend.

Shrnutí

- Celková produkce odpadů ve městě se pohybuje kolem 1012 t (r. 2017). Z toho tvoří 80 % komunální odpad, jehož produkce se pohybuje kolem 814 t, tj. 385 kg/obyvatel.
- Hmotnostně nejvýznamnější složkou komunálního odpadu je směsný komunální odpad, jehož produkce v roce 2017 byla 197 kg na obyvatele (51 % z celkové produkce komunálních odpadů).
- Podle evidence města bylo v roce 2017 vytríděno 97 kg využitelných složek komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, NK) na obyvatele. Je to ale nestandardní výkon, protože je do něj započtené velké množství papíru ze skartace dokumentů úřadu. V r. 2016 byla výtěžnost tříděného sběru uvedených komodit nižší a to 45,7 kg/obyvatel.
- Produkce odděleně sbíraných bioodpadů se pohybuje kolem 51 kg/obyvatel, což je podprůměrné množství ve srovnání s průměrem obci Středočeského kraje (cca 80 kg/ob. v r. 2017).
- Veškeré využitelné odpady, které se sbírají v systému města, představují cca 38 % z celkové produkce. Produkce v minulých letech je ovlivněna mimořádnými akcemi (kácení alejí, skartace dokumentů), které nejsou běžné.
- Z veškeré produkce odpadů se skládkuje 63 %, zbytek se využívá (r. 2017). Vývoj nelze spolehlivě hodnotit díky výše uvedeným nestandardním výskytům využitelných odpadů
- Způsob vedení evidence a zejména zařazování odpadů podle druhů je nutné prověřit a nastavit tak, aby odpovídal realitě a potřebám města při hodnocení vývoje produkce a nakládání s odpady.

5.1 Materiálově využitelné složky komunálního odpadu

Patří k nim složky komunálních odpadů, které se dále recyklují, tj. jsou používány většinou jako druhotné suroviny pro výrobu nových výrobků. Jedná se o papír, plast, sklo, kovy, také nápojové kartony. Mezi recyklovatelné komunální odpady patří také odděleně sbírané dřevo nebo textil sbíraný v režimu odpadů.

5.1.1 Tříděný sběr využitelných složek

Veškeré výkonové a technické parametry hodnocené pro sběr jednotlivých komodit vychází z evidence odpadů a informací města. Pro výpočet výtěžnosti a některých dalších ukazatelů byly použity také výkazy města do systému EKO-KOM, které za město zpracovává svozová firma.

Výkon tříděného sběru v kg/obyv./rok (tzv. výtěžnost) města Veltrusy je porovnán s obcemi s průměrem obcí a měst Středočeského kraje. Vývoj je zobrazen v tabulce č. 8.

Tabulka č. 8. Vývoj výtěžnosti sběru využitelných odpadů ve městě dle výkazů EKO-KOM (kg/ob./rok)

rok	Veltrusy		Středočeský kraj	
	celkem (pa, pl, sk, kov, NK)	celkem bez kovů	celkem (pa, pl, sk, kov, NK)	celkem bez kovů
2013	39,86	39,86	47,5	41,8
2014	42,41	42,41	47,9	42,4
2015	22,84	22,84	48,9	44,3
2016	46,69	46,69	49,6	45,6
2017	60,70	59,94	54,3	49,5

Zdroj: POH města, EKO-KOM

Dle údajů uvedených v tabulce lze hodnotit celkový výkon tříděného sběru ve městě pozitivně – město dosahuje v posledních dvou letech srovnatelných hodnot jako průměr obcí Středočeského kraje. Je však nutné porovnat evidence odpadů vedenou podle zákona o odpadech a výkazy poskytované do EKO-KOM, a.s. V tabulce č. 9 je uveden vývoj sběru jednotlivých komodit podle evidence odpadů a za rok 2017 také porovnání s výkony ve Středočeském kraji a ČR.

Tabulka č. 9: Vývoj tříděného sběru využitelných odpadů ve městě dle evidence odpadů (kg/ob./rok)

rok	2013	2014	2015	2016	2017		
	Veltrusy				STČ kraj	ČR	
Papír	19,38	20,80	5,78	30,16	73,64	19,4	20,7
Sklo	5,07	7,17	4,05	2,87	5,76	16,2	13,2
Plasty	14,48	13,61	12,89	12,22	14,63	13,5	12,6
NK	0,51	0,41	0,05	0,46	3,09	0,5	0,4
kovy	0,00	0,00	0,02	0,89	0,82	4,8	13,0
Celkem	39,44	41,99	22,79	46,6	97,94	54,4	59,9
Celkem bez kovů	39,44	41,99	22,77	45,71	97,12	49,6	46,9

Zdroj: evidence odpadů, EKO-KOM

Při porovnání hodnot z obou datových zdrojů byl zjištěn rozdíl u papíru, kdy zřejmě nebyl do výkazu EKO-KOM zahrnut papír ze sběrného dvora, který pocházel dle vyjádření města ze skartací dokumentů.

Ve srovnání tříděného sběru podle jednotlivých komodit (evidence systému EKO-KOM) má město poměrně vysoký, ale velmi kolísavý výkon ve sběru papíru. Nadprůměrný je výkon ve sběru plastů. Zarážející je ale výtěžnost tříděného sběru skla, která je třetinová oproti průměru Středočeského kraje a to dlouhodobě. Sběr nápojových kartonů se pohybuje na úrovni Středočeského kraje a ČR. Nevysvětlitelná je ale výtěžnost za rok 2017, jedná se zřejmě o evidenční chybu. Zcela nedostatečný je sběr kovových odpadů, jednou z příčin může být fakt, že občané odevzdávají většinu kovových odpadů do blízkých výkupen a jelikož město nemá s výkupnami smlouvu, tak se tyto odpady neobjeví ani v evidenci města.

Od r. 2018 město změnilo dodavatele služeb, kdy původní firmu SUEZ vystřídal skupení FCC a SUEZ. Firmy zpracovávají za město výkaz do systému EKO-KOM. Vývoj množství

odpadů vykazovaných do systému po čtvrtletích za rok 2017 a první 3 čtvrtletí r. 2018 ukazují tabulky 10 a 11. Za rok 2018 bylo odhadnuto dopočtem celkové množství tříděných odpadů a také průměrná výtěžnost tříděného sběru (v kg/ob.)

Tabulka č. 10: Množství vytríděných odpadů vykazovaných do systému EKO-KOM v r. 2017

období	1q/17	2q/17	3q/17	4q/17	2017	
	t	t	t	t	Celkem t	kg/ob.
papír	19,35	22,68	17,28	17,64	76,95	36,45
plast	6,932	9,12	7,13	7,713	30,89	14,63
sklo barevné	2,34	2,73	3,36	3,73	12,16	5,76
kov	0,64	0,48	0,26	0,241	1,62	0,77
nápoj, karton	1,52	1,52	1,68	1,8	6,52	3,09
celkem	30,78	36,53	29,71	31,13	128,15	60,70

Zdroj: výkazy EKO-KOM

Ve výkazu pro EKO-KOM za rok 2017 nebylo uvedeno množství odpadů sbíraných na sběrném místě, byť jsou zde umístěny kontejnery na všechny využitelné složky a odpad je zcela jistě odvážen. Stejným způsobem je vykazován odpad v r. 2018 (viz, tabulka č. 11). Je potřeba upozornit, že v případě kontroly ze systém EKO-KOM, je vykazování odpadů, sbíraných na sběrném dvoře/sběrném místě, společně s odpady z nádobového sběru porušením smlouvy – za oba typy sběru je totiž jiná sazba odměn. Je potřeba na tuto skutečnost upozornit svozovou firmu a vykazovat množství odpadů ze sběrného místa odděleně od nádobového sběru.

Tabulka č. 11: Množství vytríděných odpadů vykazovaných do systému EKO-KOM v r. 2018

	1q/18	2q/18	3q/18	Celkem 1-3q	Dopočet 2018	
	t	t	t	t	Celkem t	kg/ob
papír	9,416	14,677	15,837	39,93	53,2	25,22
plast	5,815	14,381	15,573	35,769	47,7	22,59
sklo barevné	2,555	5,182	3,125	10,862	14,5	6,86
kov	0,119	0,138	0,131	0,388	0,5	0,25
nápoj, karton	0,117	0,323	0,213	0,653	0,9	0,41
celkem	18,0	34,7	34,9	87,6	116,8	55,3

Zdroj: výkazy EKO-KOM

Za období 1. - 3. q 2018 město vykazuje nadstandardně vysoký výkon sběru plastů, který je o cca 54 % vyšší, než v předchozím roce. Naopak u papíru došlo k poklesu oproti r. 2017 o cca 31 %. Velmi nízký zůstává výkon tříděného sběru skla, byť došlo k nárůstu. Sběr nápojových kartonů odpovídá výkonům předchozích let s výjimkou r. 2017, kdy byla vykázána abnormální hodnota. Sběr kovů se nijak výrazně nezvýšil.

Z hodnot uvedených v tabulkách 8 - 11 je zřejmé, že nelze spolehlivě vyhodnotit vývoj tříděného sběru využitelných složek ve městě. Vliv na množství má zřejmě odlišný způsob vykazování jednotlivých firem nebo spíše způsob rozpočítávání hmotnosti svezných odpadů mezi několik obcí a měst na trase svozového auta.

Je potřeba také upozornit, že vytríděné využitelné odpady jsou nově od počátku r. 2018 zařazovány do podskupiny 15 01 Obalové odpady, byť předtím byly vykazovány ve skupině 20. Podle POH ČR, kraje i města je potřeba tyto odpady vykazovat do skupiny 20 Komunální odpady. Změnu vykazování, resp. návrat k původnímu zařazení odpadů, je potřeba projednat s dodavatelem služeb, který odpady zařazuje.

Vytříděné odpady jsou odváženy k další úpravě a dotřídění na druhotné suroviny na smluvní zařízení firmy SUEZ.

5.1.2 Sběrná síť

Jak již bylo uvedeno, využitelné odpady jsou sbírány do barevných sběrných nádob, umístěných na území města. Občané mají také možnost odložit odpady na sběrné místo, kde jsou rovněž umístěny barevné kontejnery na všechny sbírané složky.

Vývoj počtu stanovišť a nádob na tříděný sběr papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů je uveden v tabulce č. 12.

Tabulka č. 12: Vývoj sběrné sítě ve městě

	2014	2015	2016	2017	2018
počet stanovišť	6	7	6	7	8
Počet obyv./stanoviště	336	289	345	302	264
sběrné místo	1	1	1	1	1
Počet sběrných nádob					
papír	8	12	8	11	15
plast	12	14	12	15	20
sklo	6	7	6	8	8
NK	6	6	6	8	8
kov	0	2	2	2	3
celkem	32	41	34	44	54
<i>z toho sběrné místo</i>			6	10	10

Zdroj: POH města, výkazy EKO-KOM

V současné době má město 8 stanovišť s kontejnery na tříděný sběr. Vybavenost stanovišť je různá, ale všechna stanoviště obsahují nádoby na sběr papíru, plastů, skla a nápojových kartonů. Na některých stanovištích jsou umístěny nádoby na kov, elektrozařízení, sběr textilu. Přehled stanovišť je uveden v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Přehled stanovišť nádob na tříděný sběr (r. 2018)

č.	Lokalita	papír	plast	sklo	NK	kov
1	Maršála Rybalka	1	2	1	1	
2	Žižkova x Příčná	2	2	1	1	1
3	Tyršova	1	2	1	1	
4	Riegrova x Opletalova	1	2	1	1	
5	Riegrova x Nová	1	2	1	1	

6	Družstevní	2	2	1	1	
7	U Stadionu	2	2	1	1	
	<i>Opletalova - ZŠ</i>		1			
8	U Hřbitova	2	2	1	1	
	Dlouhá – sběrné místo	3	3	2	1	
	celkem	15	20	10	9	1

Zdroj: informace města

Většina stanovišť je zřízena tak, aby byla dobře přístupná obyvatelům a také obsluze. Kontejnery jsou umístěné na zpevněné ploše, ohrazené dřevěným nebo betonovým hrazením, řádně popsané s rozlišením komodit. Ukázka kontejnerových stanovišť je na obr. 7 – 9.

Obr. č. 7: Kontejnerové stanoviště v ulici Družstevní

Obr. č. 8: Kontejnerové stanoviště v ul. Žižkova x Příčná

Obr. č. 9: Kontejnerové stanoviště v ulici Tyršova

Pro sběr všech komodit se používají plastové kontejnery s horním výsypem o objemu 1100 l. Celkem se jedná o 55 kontejnerů, z nichž 10 je umístěno na sběrném místě a 1 u školy. Pouze 6 kontejnerů (4 papír, 2 plasty) je městu bezplatně zapůjčeno od EKO-KOM, a.s. Ostatní kontejnery jsou vlastněny firmou SUEZ, která je městu pronajímá. O způsobu a podmínkách pronájmu nádob nebo sjednání jejich instalace na území města není ve smlouvě mezi městem a dodavatelem služeb žádná zmínka a město nemá ani jinou smlouvu, kde by se tato záležitost upravovala.

Pro posouzení dostupnosti sběrné sítě pro obyvatele se používá indikátor hustoty sběrné sítě, který vyjadřuje počet obyvatel na 1 průměrné sběrné místo, skládající se z jednoho kontejneru na papír, plast a sklo směsné ve veřejné sběrné síti, tj. že kontejnery jsou přístupné pro občany bez časového omezení. Tento indikátor se používá v systému EKO-KOM, se kterým spolupracují téměř všechny obce ČR. Indikátor je tedy dobře použitelný pro srovnávání. Čím nižší je počet obyvatel na jedno sběrné místo, tím je sběrná síť lépe zahuštěná, tím nižší je donášková vzdálenost pro občany.

Ve Veltrusech byla skutečná hustota sběrné sítě v r. 2017 podle skutečného počtu stanovišť **302 obyvatel/sběrné místo** (264 obyvatel/sběrné místo v r. 2018) – viz tabulka č. 12. Vypočtená hustota sběrné sítě ve městě za rok 2017 byla 176 obyvatel/sběrné místo. Průměrná hustota sběrné sítě v obcích Středočeského kraje se pohybuje kolem 90 obyvatel/sběrné místo, **ve velikostně srovnatelných obcích ČR je to 82 obyvatel/sběrné místo** (r. 2017). Sběrná síť města je velmi podprůměrně vybavená.

S tím souvisí i vysoká frekvence svozu nádob, která je v r. 2018 u papíru a plastů 3x týdně. Svoz u skla a nápojových kartonů probíhá 1x za měsíc. Je nutné navýšit počty stanovišť, aby se frekvence snížila na obvyklých 1x týdně u papíru a plastů. Bude to příznivé pro občany, protože budou mít kratší donáškovou vzdálenost a současně nebudou tak často rušení průjezdem svozového automobilu a manipulací s nádobami.

5.1.3 Sběr textilu, zpětný odběr výrobků

Město má uzavřené smlouvy s firmami DIMATEX a TextilEco na sběr použitého textilu. Kontejnery na sběr textilu jsou umístěny ve městě a také na sběrném místě. Množství sebraného textilu vykazuje městu pouze firma DIMATEX. Celkové množství textilu není známo. Jedná se ale o aktivitu v oblasti předcházení vzniku odpadů, sbíraný textil není tedy evidován v režimu odpadů.

Na sběrném místě města je místo zpětného odběru elektrozařízení, kromě toho město vlastní 2 kontejnery na sběr drobného elektrozařízení. Množství zpětně odebraného elektrozařízení ukazuje tabulka č. 14.

Tabulka č. 14: Zpětný odběr elektrozařízení (v t/rok)

	2016	2017
ASEKOL	0,370	0,473
ELEKTROWIN	6,726	2,770
celkem	7,096	3,243

Zdroj: informace města

Shrnutí:

- Dle evidence odpadů dosahovala výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů 60,7 kg/ob. v r. 2017. V tomto roce byl zaznamenán nestandardně vysoký sběr papíru, který ale souvisí se skartací dokumentů ve městě. Město má dlouhodobě velmi dobrý výkon ve sběru plastů, průměrný výkon ve sběru nápojových kartonů (vyjma hodnoty za rok 2017, kde zřejmě došlo k evidenční chybě). Dlouhodobě je velmi slabý sběr skla a kovových odpadů.
- Vytříděné složky jsou od r. 2018 zařazovány do sk. 15 obalové odpady, což není žádoucí z hlediska zásad POH ČR, kraje a POH města. Odpady z tříděného sběru je potřeba zařazovat stejně jako v předchozím období do sk. 20.
- Sběr je zajištěn do barevně rozlišených nádob s horním výsypem na 8 stanovištích (2018). Odpady je možné odevzdat také na sběrné místo města.
- Sběrná síť je velmi podprůměrná ve srovnání s obdobnými obcemi a průměrem Středočeského kraje. Donášková vzdálenost je vysoká a síť není komfortní pro obyvatele města. Nedostatek sběrných stanovišť (míst) je nahrazován neúměrně vysokou frekvencí svozu nádob na plast a papír, častý svoz rušivě působí obyvatele.
- Ve městě je zaveden sběr použitého textilu jako aktivita předcházení vzniku odpadů. Rovněž tak je město místem zpětného odběru pro elektrozařízení.

5.2 Směsný komunální odpad (SKO)

Směsný komunální odpad tvořil ve městě v roce 2017 cca 41 % z celkového množství všech odpadů produkovaných ve městě.

Celková produkce SKO se od roku 2013 postupně snižuje. V r. 2017 byla produkce SKO v porovnání s průměrem obcí Středočeského kraje (224 kg/ob.) ve Veltrusech nižší a spíše se přibližovala hodnotě průměru produkce SKO v ČR (195 kg/ob.). Snižování produkce ale může být způsobeno zrušením zapojení živnostníků do systému OH města a tím omezení produkce jejich SKO.

Tabulka č. 15: Vývoj produkce směsného komunálního odpadu (v t)

Rok	Veltrusy		Středočeský kraj	ČR
	Produkce (t)	kg/obyvatel/rok	kg/obyvatel/rok	kg/obyvatel/rok
2013	618,1	309,4	252,2	207,2
2014	621,2	307,8	238,5	195,8
2015	472,9	233,5	234,3	190,7
2016	468,5	226,5	230,2	213,4
2017	415,7	196,9	223,7	195,4

Zdroj: Roční hlášení o produkci odpadů města, studie SK o SKO

Produkce směsného komunálního odpadu je vykazována svozovou firmou také do systému EKO-KOM. Produkce vykázaná v r. 2017 a prvních 3 čtvrtletích 2018 je zobrazena v tabulce č. 16. Podle zatím předaných výkazů lze očekávat, že produkce SKO se v r. 2018 velmi výrazně zvýší.

Tabulka č. 16: Porovnání produkce SKO ve městě v r. 2017 a 2018

období	1q/17	2q/17	3q/17	4q/17	celkem	kg/ob
Produkce (t)	108,3	108,3	103,5	94,7	414,9	196,6
období	1q/18	2q/18	3q/18	celkem	odhad rok	kg/ob
Produkce (t)	124,6	156,5	159,9	441,1	588,1	278,6

Zdroj: výkazy EKO-KOM

Podle výkazů je zřejmé, že se vykazovaná produkce SKO zvýší za rok 2018 cca o 41 % oproti roku 2017. Zcela jistě se nejedná o nárůst produkce od obyvatel, ale o způsob přepočtu SKO pro město. Souvisí to zřejmě se změnou svozové firmy. Vykazovaná produkce za rok 2018 je velmi vysoká ve srovnání s průměrem Středočeského kraje i ČR.

Systém sběru SKO je upraven obecně závaznou vyhláškou o systému nakládání s KO. SKO lze sbírat do nádob o objemu SKO 120, 240 a 1100 l. Vyhláška umožňuje i použití plastových pytlů (110 l), ty však nejsou dle sdělení města využívány (původní záměr byl použít pytle v zahrádkářských koloniích a chatách).

Nádoby si pořizují občané města na vlastní náklady. Počet nádob a jejich objem není žádným způsobem regulován. V současné době je na území města (dle smlouvy se svozovou firmou) obsluhováno celkem 907 nádob s celkovým instalovaným objemem 114,5 tis. l. Na území města je k trvalému bydlení určeno 631 rodinných domků a 12 bytových domů. Velká část rodinných domků má tedy min. 2 nádoby na SKO. Přehled nádob na SKO je uveden v tabulce č. 17.

Tabulka č. 17: Počet nádob na SKO (r. 2018)

Objem nádoby	Počet	Frekvence svozu za rok	Počet svozů celkem
110/120 l	670	52	34840
110/120 l	200	26	5200
240 l	10	26	260
1100 l	7	52	364
	907		

Zdroj: dodatek smlouvy města a FCC, SUEZ, 2018

Teoreticky vzato připadá na 2 obyvatele města 1 sběrná nádoba. Vzhledem k tomu, že město platí část ceny za svoz SKO podle počtu výsypů nádob a to bez ohledu na to, jak jsou nádoby naplňovány, je vhodné zvážit změnu a nastavení principů sběrné sítě pro sběr SKO s ohledem na omezování produkce SKO a skládkovaných odpadů.

Shrnutí:

- SKO tvoří 41 % produkce odpadů ve městě. Pohybuje se kolem 197 kg/ob. (r. 2017).
- Dle vykazovaných hodnot do systému EKO-KOM lze v r. 2018 očekávat velmi významný nárůst produkce SKO, odhadem na cca 279 kg/ob.
- Produkce za rok 2017 se ve srovnání s r. 2016 významně snížila, což ale může být způsobeno zrušením smluv se živnostníky a změnou způsobu vykazování odpadů, ale zřejmě nikoliv změnou chování obyvatel města.
- SKO se sbírá do sběrných nádob, které si pořizují občané na vlastní náklady. Město nereguluje žádným způsobem počty nádob ve vazbě na velikost domácnosti a nijak nemotivuje občany k omezení produkce SKO
- Občané si mohou dobrovolně zvolit svoz 1x 14 dní. O tuto službu však není zásadní zájem
- Veškerý SKO se skládá.

5.3 Biologicky rozložitelné odpady (bioodpady)

Sběr biologicky rozložitelného odpadu nebyl do r. 2015 systematicky řešen. Bioodpad produkovaný městem je tvořen bioodpadem od občanů (nejčastěji ze zahrad) a bioodpadem z údržby veřejné zeleně a veřejných ploch (cca 5 ha a 6 km příkopů kolem městských komunikací). Vývoj produkce biologicky rozložitelných odpadů ve městě ukazuje tabulka č. 18.

Tabulka č. 18: Vývoj produkce biologicky rozložitelných odpadů ve městě

kód	název	2013	2014	2015	2016	2017
20103	Odpad rostlinných pletiv v t/rok	0,00	0,00	0,00	0,00	46,80
	<i>v kg/ob</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2
200201	Biologicky rozložitelný odpad v t/rok	0,00	88,30	452,42	373,00	61,59
	<i>v kg/ob</i>	0,0	43,8	223,4	180,4	29,2
	celkem v t/rok	0,00	88,30	452,42	373,00	108,39

	celkem v kg/ob	0,00	43,76	223,42	180,37	51,35
--	----------------	------	-------	--------	--------	-------

Zdroj: evidence odpadů města

Údaje uvedené v tabulce nejsou rozlišeny podle způsobu sběru. V r. 2015 a 2016 došlo dle vyjádření města k sanaci městských alejí, čímž je způsobena velká produkce bioodpadů v uvedeném období. Z údajů za r. 2014 a 2017 lze usuzovat, že průměrná produkce ve městě bude pohybovat kolem 100 t bioodpadů (cca 51,3 kg/obyvatel), přičemž od občanů zřejmě pochází 62 t, tj. cca 29 kg/obyvatel. Pro srovnání – ve středočeských obcích se průměrně třídí 80 kg bioodpadů na 1 obyvatele (pouze bioodpady sk. 20).

Není zřejmé, proč je bioodpad z údržby zeleně zařazen do sk. 2. Dle sdělení města provádí zařazování odpadů odběratel (většinou kompostárna SETRA). Bohužel tento bioodpad nelze započítat do využití BRKO (cíl z POH města), ani do využití komunálních odpadů. Doporučuje se projednat s provozovatelem kompostárny změnu.

Dle sdělení města není bioodpad přijímán do kompostárny (nebo firmou Poláková) vážen, veškeré údaje o produkci odpadů jsou jen odhadem. Tuto situaci je nutné změnit buď dohodou s provozovatelem kompostárny, nebo zajištěním zvažení odpadů ve městě nebo v okolí na vhodné váze.

Město nechalo v r. 2015 zpracovat podklad pro zavedení sběru bioodpadů, na základě kterého požádalo o dotaci z OPŽP. V rámci dotace město získalo automobil s nosičem kontejnerů, velkoobjemové kontejnery a 70 kompostérů na podporu domácího kompostování. V r. 2018 město bylo příjemcem další dotace, v rámci které získalo další velkoobjemové kontejnery, nakladač pro manipulaci s odpadem na sběrném místě a štěpkovač.

V současné době mohou občané odevzdat bioodpady (tráva, větve, listí a další rostlinné zbytky) na sběrné místo. Množství takto odevzdaných odpadů není zásadní, přesné množství ale není známo. Sběrné místo je ve vegetační sezóně otevřeno 3x týdně (duben – říjen: út, čt -15-18 hod, so – 8-12 hod.), v listopadu 2x týdně a ve zbylých měsících průměrně 2x měsíčně.

Město dále používá donáškový sběr do velkoobjemových kontejnerů (VOK). Každou středu (14 - 18 hod.) jsou umístěny 4 kontejnery na stálá místa v lokalitách konec ul. Žižkova, Šafaříkova (u hřbitova), Opletalova (u MŠ), M. Rybalka (naproti Libuši). Místa jsou uvedena také na mapovém portálu www.gobec.cz/vestrusy. Po ukončení uvedené doby jsou kontejnery odváženy na kompostárnu SETRA, která je provozována na katastru města. Kontejnery jsou využívány i pro potřeby základní školy, mateřské školy, fotbalového klubu. Město uvažuje o zvýšení počtu přistavovaných kontejnerů.

Kompostéry získané z dotace byly zapůjčeny (smlouvy o výpůjčce) občanům města. Město nemá bližší informace o využívání kompostérů.

Biologicky rozložitelné odpady sbírané odděleným sběrem jsou součástí skupiny biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO), pro které je stanoven zásadní cíl v POH kraje a POH města, tj. omezení skládkování těchto odpadů do r. 2020 na 35 % k hodnotě z r. 1995. Město tento cíl dlouhodobě neplní.

Shrnutí:

- Produkce odděleně sbíraných bioodpadů se pohybuje kolem 100 t ročně, z toho 62 t od obyvatel. Jsou v tom ale započteny odpady sk. 2, které nejsou součástí komunálních odpadů. Výkon tříděného sběru od obyvatel je podprůměrný.
- Město organizuje oddělený sběr biologicky rozložitelných odpadů prostřednictvím velkoobjemových kontejnerů rozmístěných na veřejných prostranstvích (4 místa) a na sběrném místě. Dostupnost sběrných míst je značně časově omezena, což může být jednou z příčin poměrně malého výkonu v třídění bioodpadů.
- Ve městě bylo podpořeno domácí kompostování (předcházení vzniku odpadů). Město poskytlo 70 ks kompostérů do domácností. Město nemá informace i rozsahu domácího kompostování.
- Odděleně sebraný biologicky rozložitelný odpad jsou odváženy k využití do kompostárny SETRA a do firmy Poláková. Odpady nejsou váženy, množství je pouze odhadováno.

5.4 Objemný odpad

Objemný odpad je sbírán na sběrném místě města. Vývoj produkce objemných odpadů je uveden v tabulce č. 19.

Tabulka č. 19: Vývoj produkce objemného odpadu (v t/rok)

	2013	2014	2015	2016	2017
produkce celkem v t	0,00	62,70	47,42	68,20	79,12
produkce v kg/obyv./rok	0,00	31,07	23,42	32,98	37,48

Zdroj: evidence odpadů města

Produkce objemného odpadu je na horní hranici průměrných hodnot, které jsou dosahovány v ČR. Objemný odpad se skládá bez dalšího využití.

Shrnutí:

- Objemný odpad je sbírán prostřednictvím sběrného místa
- Produkce objemného odpadu ve městě v roce 2017 dosahovala 79 t, tj. cca 37,5 kg/obyvatel.
- Objemný odpad je bez dalšího dotřídění skládkován.

5.5 Nebezpečné odpady (NO)

Sběr nebezpečných složek komunálních odpadů, příp. dalších druhů nebezpečných odpadů je městem zajištěn na sběrném místě.

Vývoj produkce NO je ukázán v tabulce č. 20.

Tabulka č. 20: Vývoj produkce nebezpečných odpadů

	2013	2014	2015	2016	2017
produkce celkem v t	4,50	5,64	6,84	4,03	4,62
produkce v kg/obyv./rok	2,25	2,79	3,38	1,95	2,19

Zdroj: evidence odpadů města

Celková produkce NO je průměrná až nadprůměrná, pohybuje se kolem 4,6 t/rok, tj. 2,2 kg/obyvatel. NO tvoří pouze cca 0,5 % z celkové produkce odpadů ve městě. NO ze sběrného místa je předáván oprávněným osobám.

6. Ekonomická analýza odpadového hospodářství města

6.1 Náklady na odpadové hospodářství města

Celkové náklady na odpadové hospodářství města vycházejí především ze smlouvy s uskupením firem FCC a SUEZ (před r. 2018 pouze SUEZ, resp. SITA). Většina služeb v OH je zajišťována dodavatelsky.

Část nákladů je spojena s činnostmi Technických služeb města, které jsou organizační složkou obce. TS provozují sběrné místo, zajišťují sběr a svoz bioodpadů, vysypávání pouličních košů, úklid města apod.

Další náklady případně výnosy pro město vyplývají z dalších smluv, zejména pak ze smlouvy na sběr textilu, odběr dřevěných odpadů, smluv s kolektivními systémy a s EKO-KOM, a.s.

Pro porovnání nákladů a jejich vývoje byly použity informace, které město poskytlo ze svých účetních podkladů a to za období 2014 – 2017.

Porovnání celkových nákladů na odpadové hospodářství města i jednotlivých dílčích nákladových položek bude provedeno za rok 2017. Pro porovnání jsou použity většinou hodnoty stanovené na jednoho průměrného trvale bydlícího obyvatele města nebo na jednu tunu odpadu. Jsou porovnávány s celkovými náklady obcí obdobné velikosti, Středočeským krajem a příp. Českou republikou.

6.2 Náklady města na odpadové hospodářství

Celkové náklady na OH města v r. 2017 činily 1,999 mil. Kč (tj. 991 Kč/ob.). Náklady v r. 2017 oproti r. 2016 vzrostly. Vývoj nákladů v posledních letech je uveden v tabulce č. 21.

Tabulka č. 21: Vývoj nákladů na OH města

	2014	2105	2016	2017
Kč celkem	2 004 767	1 941 943	1 855 210	1 999 153
Kč/ob.	993	959	897	991

Zdroj: účetnictví města

Pro rok 2018 byl městem vysoutěžen ve veřejné soutěži nový dodavatel služeb (firmy FCC a SUEZ). Podle výkazu výměr je předpokládaná průměrná cena služby cca 1,889 mil. Kč/rok. Cena služby se zvýšila oproti r. 2017, kdy činila podle posledního dodatku cca 1,234 mil. Kč/rok.

Celkový přehled nákladů města je uveden v tabulce č. 22.

Tabulka č. 22: Náklady na odpadové hospodářství města v Kč/rok

	2014	2015	2016	2017
SKO	1 114 350	1 083 870	1 021 816	1 107 702
objemný odpad	163 572	330 845	236 761	350 907

bioodpady	83 371	160 949	166 785	x
tříděný sběr	223 816	202 593	261 870	243 866
provoz sběrného dvora	0	39 935	42 082	248 253
NO	24 927	30 323	21 601	48 425
koše	0	83 940	96 015	x
informování	0	9 488	8 280	x
jiné výdaje	394 731	0	0	x
celkem	2 004 767	1 941 943	1 855 210	1 999 153
V Kč/ob.	993,4	959,0	897,1	991,2

Zdroj: účetnictví města

Náklady se pohybují v posledních letech kolem 2 mil. Kč. Při porovnání měrných nákladů v Kč/ob. s průměrem obcí Středočeského kraje jsou náklady města mírně pod průměrem. Je ovšem nutné si připomenout, že obce ve Středočeském kraji mají jedny z nejdražších služeb v OH v ČR. To je vidět při srovnání s velikostní skupinou obcí, kde jsou náklady města zejména za rok 2017 výrazně nad průměrem (viz tab. č. 23).

Tabulka č. 23: Porovnání nákladových položek OH města se skupinami obcí v Kč/ob.

	2016				2017			
	město	kraj	vel. sk	ČR	město	kraj	vel. sk	ČR
SKO	494,1	586,1	483,9	524,7	549,2	577,0	486,0	532,0
objemný odpad	114,5	68,1	70	63,3	174,0	83,0	71,0	63,0
bioodpady	80,7	88	80,5	72,6	0,0	92,7	82,4	75,0
tříděný sběr	126,6	200,6	155,4	166,1	120,9	215	168,1	182,0
provoz sběrného dvora	20,3	124,7	124,2	102,4	123,1	119,2	126,7	107,0
NO	10,4	19,1	19,5	16,1	24,0	19,5	18,6	15,6
koše	46,4	47,6	23,2	42,0	0,0	47,1	19,1	42,6
informování	4,0	4,1	4,4	2,5	0,0	4,0	4,8	2,7
jiné výdaje	0,0				0,0			
celkem	897,1	1084,0	854,1	900,0	991,2	1107,0	885,0	938,0

Zdroj: účetnictví města, EKO-KOM, IURMO

K porovnání lze použít také jednotkové náklady v Kč/t. V případě města jsou uvedeny jednotkové ceny pro SKO, objemný odpad, nebezpečný odpad a využitelné složky. Vývoj jednotkových cen v Kč/t ukazuje tabulka č. 24.

Tabulka č. 24: Vývoj nákladů vybraných komodit v Kč/t

	2014	2015	2016	2017
recyklovatelné pa+pa+sk-NK	2 641	4 395	2 770	1189
SKO	1 794	2 292	2 181	2 665
objemné odpady	2 609	6 977	3 472	4 435
nebezpečné odpady	4 424	4 434	5 365	10 482

Zdroj: účetnictví města, evidence odpadů

Porovnání s průměrnými hodnotami ve srovnávacích skupinách je uvedeno v tabulce č. 25 a to pouze pro SKO a objemné odpady. Náklady na tříděný sběr nelze porovnávat, protože město nemá relevantní údaje o skutečných nákladech. V případě využitelných odpadů se nejedná o celkové náklady, ale o náklady zřejmě s odečtením odměn ze systému EKO-KOM a zřejmě i výnosů z prodeje odpadů za účelem jejich využití.

Tabulka č. 25: Porovnání jednotkových nákladů u vybraných komodit v Kč/t

	město	Stč kraj	vel. skup.
SKO	2 665	2 577	2 409
objemný odpad	4 435	1 947	2 031

Zdroj: účetnictví města, EKO-KOM

Město má v obou případech vyšší náklady než ve srovnávacích skupinách. U objemných odpadů to ale může být způsobeno nedostatečně vedeným přehledem jednotlivých nákladů na OH města. Nasvědčuje tomu i meziroční rozdíl ve sledovaných položkách (viz. tab. č.22), který nebyl zástupci města vysvětlen.

Je vhodné stanovit postup pro sledování jednotlivých druhů nákladů na odpadové hospodářství města. U tříděného sběru je nutné sledovat náklady po jednotlivých komoditách a odlišovat náklady a výnosy za prodej druhotných surovin a odměnu ze systému EKO-KOM. Smlouva s dodavatelem FCC, SUEZ to umožňuje, je potřeba rozpis vyžadovat. Stejně tak je nutné stanovit náklady na OH v činnosti Technických služeb. Patří sem samozřejmě i mzdové náklady, provozní a režijní.

6.3 Příjmy odpadového hospodářství města

Celkové příjmy do odpadového hospodářství města jsou tvořeny příjmem z poplatků od obyvatel, od rekreatantů, dále příjmy od kolektivních systémů a AOS EKO-KOM, a.s. Do příjmů patřily také platby původců zapojených do systému města a výnos ze skládkovacího poplatku (skládka Synthos, která je na katastru města). Přehled příjmů je uveden v tabulce č. 26.

Tabulka č. 26: Příjmy do odpadového hospodářství města

	2014	2105	2016	2017
poplatky od obyvatel celkem	934 612	928 920	929 438	957 619
<i>V Kč/ob.</i>	<i>463,1</i>	<i>458,7</i>	<i>449,4</i>	<i>474,8</i>
od rekreatantů	27 000	27 000	34 000	31 000
ostatní původci	53 334	58 334	61 668	60 334
AOS	257 207	232 310	211 081	272 714
prodej DS	9 692	0	4 482	6 330
výnos ze skládkovacího poplatku	0	240 430	194 405	0
celkem	1 281 845	1 486 994	1 435 074	1 327 997
<i>V Kč/ob.</i>	<i>635,2</i>	<i>734,3</i>	<i>693,9</i>	<i>658,4</i>

Zdroj: účetnictví města

Nejvýznamnější příjmovou položkou jsou poplatky od obyvatel. Tvoří 72 % veškerých příjmů města. S uplatněním slev činily cca 475 Kč v r. 2017 na jednoho průměrného obyvatele.

Bilanci nákladů a příjmů v odpadovém hospodářství města ukazuje tab. č. 27.

Tabulka č. 27: Bilance nákladů a výnosů v OH města v Kč/ob.

	2014	2015	2016	2017
Náklady celkem	2 004 767	1 941 943	1 855 210	1 999 153
Náklady v Kč/ob.	993	959	897	991
Příjmy celkem	1 281 845	1 486 994	1 435 074	1 327 997
Příjmy v Kč/ob.	635	734	694	658
Z toho poplatek od ob.	463	459	449	475
pokrytí nákladů v %	64%	77%	77%	66%
z toho poplatek	47%	48%	50%	48%
Rozdíl celkem	722 922	454 949	420 136	671 156
Rozdíl v Kč/ob.	358	225	203	333
V %	36%	23%	23%	34%

Zdroj: účetnictví města

Město hradí kolem třetiny nákladů na odpadové hospodářství ze svého rozpočtu. V r. 2017 to činilo cca 671 tis. Kč. (333 Kč/ob.)

Poplatek od obyvatel pokryje cca 48 % celkových nákladů.

Shrnutí:

- Náklady na OH města se pohybují kolem 2 mil. Kč ročně.
- Sledování nákladových položek je nutné upravit tak, aby umožňovalo detailnější rozbor nákladů a zohledňovalo všechny náklady na OH města
- Bilance příjmů a nákladů města je záporná. Město doplácí z rozpočtu cca 34 % nákladů, tj. cca 671 tis. Kč (tj. 333 Kč/ob.) v r. 2017. Poplatek od obyvatel je hlavní příjmovou položkou, přesto ale pokrývá pouze 48 % z celkových nákladů města na odpadové hospodářství.

7. Shrnutí analytické části

Analytická část popsala systém nakládání s odpady ve městě Veltrusy v roce 2018, některé charakteristiky OH vycházejí z dat roku 2017 a let předcházejících.

Celkové hodnocení

- Město má nastavený funkční systém pro nakládání s odpady
- Systém je stanoven obecně závaznou vyhláškou, který odpovídá požadavkům zákona o odpadech
 - oddělený sběr papíru, plastů, skla, nápojových kartonů, kovů, bioodpadů, sběr objemných a nebezpečných odpadů, sběr SKO.
 - sběr je zajišťován do sběrných nádob (využitelné složky, SKO), velkoobjemových kontejnerů (bioodpad), do sběrného místa (objemný odpad, nebezpečný odpad, využitelné složky včetně bioodpadu)
 - Vyhláška neumožňuje zapojení živnostníků do systému města
- Ve městě se sbírá použitý textil (kontejnery, sběrné místo). Partnery pro sběr textilu jsou firmy DIMATEX CZ spol. s r.o. a TextilEco a.s.. Ve městě jsou místa zpětného odběru pro použitá elektrozařízení, baterky (sběrné místo, kontejnery) - smlouvy s ASEKOL s.r.o. a ELEKTROWIN a.s.
- Občané jsou zpoplatněni místním poplatkem ve výši 600 Kč/ob. Vyhláška o poplatku vymezuje skupiny obyvatel se slevou na poplatku.
- Provoz odpadového hospodářství zajišťuje na základě smlouvy uskupení firem FCC Česká republika s.r.o. a SUEZ Využití zdrojů a.s. (SKO, využitelné složky, nebezpečné a objemné odpady). Část činností v OH města zajišťují Technické služby města (organizační složka města) – svoz bioodpadu, provoz sběrného místa.
- Město pravidelně informuje svoje občany o provozu odpadového hospodářství s využitím Veltruských listů a Infolistu, webových stránek města.

Produkce odpadů

- Celková produkce odpadů ve městě se pohybuje kolem 1012 t (r. 2017). Z toho tvoří 80 % komunální odpad, jehož produkce se pohybuje kolem 814 t, tj. 385 kg/obyvatel.
- Hmotnostně nejvýznamnější složkou komunálního odpadu je směsný komunální odpad, jehož produkce v roce 2017 byla 197 kg na obyvatele (51 % z celkové produkce komunálních odpadů).
- Z veškeré produkce odpadů se skládkuje 63 %, zbytek se využívá (r. 2017).

Tříděný sběr využitelných složek

- Dle evidence odpadů dosahovala výtěžnost tříděného sběru využitelných odpadů 60,7 kg/ob. v r. 2017. Město má dlouhodobě velmi dobrý výkon ve sběru plastů, průměrný výkon ve sběru nápojových kartonů, kolísavý výkon ve sběru papíru. Dlouhodobě je velmi slabý sběr skla a kovových odpadů.
- Sběr je zajištěn do barevně rozlišených nádob s horním výsypem na 8 stanovištích (2018). Odpady je možné odevzdat také na sběrné místo města.

- Sběrná síť je velmi podprůměrná ve srovnání s obdobnými obcemi a průměrem Středočeského kraje. Donášková vzdálenost je vysoká a síť není komfortní pro obyvatele města. Nedostatek sběrných stanovišť (míst) je nahrazováno neúměrně vysokou frekvencí svozu nádob na plast a papír, častý svoz rušivě působí obyvatele.

Směsný komunální odpad

- SKO tvoří 41 % produkce odpadů ve městě. Pohybuje se kolem 415 t (197 kg/ob.) - r. 2017.
- Dle vykazovaných hodnot do systému EKO-KOM lze v r. 2018 očekávat velmi významný nárůst produkce SKO, odhadem na cca 279 kg/ob.
- SKO se sbírá do sběrných nádob, které si pořizují občané na vlastní náklady. Město nereguluje žádným způsobem počty nádob ve vazbě na velikost domácnosti a nijak nemotivuje občany k omezení produkce SKO
- Veškerý SKO se skládkuje.

Bioodpady

- Produkce odděleně sbíraných bioodpadů se pohybuje kolem 100 t ročně, z toho 62 t od obyvatel. Výkon tříděného sběru od obyvatel je podprůměrný.
- Bioodpad se sbírá prostřednictvím velkoobjemových kontejnerů rozmístěných na veřejných prostranstvích (4 místa) a na sběrném místě. Dostupnost sběrných míst je značně časově omezena, což může být jednou z příčin poměrně malého výkonu v třídění bioodpadů.
- Ve městě bylo podpořeno domácí kompostování (předcházení vzniku odpadů). Město poskytlo 70 ks kompostérů do domácností. Město nemá informace i rozsahu domácího kompostování.
- Odděleně sebraný biologicky rozložitelný odpad jsou odváženy k využití do kompostárny SETRA a do firmy Poláková. Odpady nejsou váženy, množství je pouze odhadováno.
- Město neplní cíl POH pro odklon BRKO od skládkování

Sběrné místo

- Město má sběrné místo pro odkládání objemných, nebezpečných a dalších druhů odpadů. Je zřízen vyhláškou města, nejedná se o sběrný dvůr podle §14 zákona o odpadech
- Na sběrném místě jsou sbírány a evidovány i jiné druhy odpadů, které nejsou komunální (např. pneumatiky, stavební kov, dřevo), a na sběrné místo podle zákona nepatří.
- Vzhledem k rozvoji města a jeho OH je vhodné sběrné místo přebudovat na sběrný dvůr, který bude poskytovat víc služeb pro občany města a další subjekty.

Náklady na odpadové hospodářství

- Náklady na OH města se pohybují kolem 2 mil. Kč ročně.
- Sledování nákladových položek je nutné upravit tak, aby umožňovalo detailnější rozbor nákladů a zohledňovalo všechny náklady na OH města

- Bilance příjmů a nákladů města je záporná. Město doplácí z rozpočtu cca 34 % nákladů, tj. cca 671 tis. Kč (tj. 333 Kč/ob.) v r. 2017. Poplatek od obyvatel pokrývá pouze 48 % nákladů města na odpadové hospodářství.

NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část studie vychází z poznatků a závěrů analytické části, ve které byl na základě dostupných informací popsán a hodnocen současný stav nakládání s nejvýznamnějšími druhy odpadů, které jsou produkovány městem a pro něž město zajišťuje další nakládání.

Návrhová část zohledňuje rovněž předpokládaný vývoj zákonných povinností města jako původce odpadů a to s ohledem na připravované změny v české i evropské legislativě.

Návrhová část obsahuje přehled opatření a doporučení pro řešení základních zjištěných nedostatků. Součástí je také návrh na rekonstrukci sběrného místa na sběrný dvůr, který umožní zlepšit dostupnost celého systému nakládání s odpady a zvýšit komfort pro obyvatele města a další subjekty.

Predikce vývoje systému

V rámci Návrhové části není zpracována predikce vývoje množství produkováných odpadů. Důvodem je nedostatečná datová základna a nesrovnalosti v evidenci odpadů města. Ze stávající evidence odpadů a dalších datových zdrojů nelze stanovit jednoznačné vývojové trendy.

Předpokládaný vývoj lze usuzovat podle nastavení zákonných povinností pro původce odpadů, které počítají s významným posílením třídění a recyklace komunálních odpadů, zákazem nebo většinovým omezením skládkování SKO a dalších využitelných komunálních odpadů. Tyto skutečnosti jsou uvedeny u jednotlivých oblastí, kterými se návrhová část zabývá.

1. Změny právní úpravy v oblasti odpadového hospodářství

Rámec odpadového hospodářství města vymezuje stávající právní úprava. Základní právní normou v ČR v oblasti odpadového hospodářství je zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zákon v sobě implementuje rámcové směrnice (z hlediska komunálních odpadů se jedná zejména o Směrnici Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech a Směrnici Rady 1999/31/ES o skládkách odpadů) a další právní předpisy Evropské unie včetně těch, které řeší specifické způsoby nakládání s odpady, jako jsou směrnice o obalech a obalových odpadech, o vozidlech s ukončenou životností, o odpadních elektrických a elektronických zařízeních, o bateriích aj. Základní povinnosti města jako původce komunálních odpadů byly uvedeny v kap. 2.1 Analytické části.

Nový zákon o odpadech

V době zpracování Studie byl v přípravě nový zákon o odpadech, který by měl nastavit strategii dalšího rozvoje odpadového hospodářství v ČR a zejména pak rámec práv a povinností pro původce včetně obcí a měst. Diskuze k novému zákonu o odpadech v paragrafovém znění probíhaly v průběhu roku 2016. Problematika výrobků v režimu zpětného odběru je přitom řešena samostatným zákonem o výrobcích s ukončenou životností. Novelizován bude rovněž zákon o obalech.

Návrh nového zákona o odpadech představuje také řadu změn pro obce (povinnost předat odpady do koncových zařízení, změna zpoplatnění obyvatel, školní sběry, mobilní sběry, provoz sběrných dvorů, zapojení živnostníků, recyklační cíle, zvýšení skládkovacích poplatků atd.). Návrh zákona nebyl následně v r. 2017 schválen Legislativní radou vlády. Bude předložen znovu do legislativního procesu, předpokládá se leden 2019.

Nová verze zákona o odpadech bude reagovat na nové evropské cíle tzv. oběhového hospodářství. Dle vyjádření MŽP by měl být zákon účinný od r. 2021.

Cíle pro oběhové hospodářství

V roce 2015 schválila Evropská komise dokumenty k oběhovému hospodářství. Po diskuzích pak členských států byl v dubnu 2018 schválen tzv. balíček k oběhovému hospodářství, který představuje výrazné změny zejména ve směrnici o odpadech, obalech a skládkách odpadů.

Prioritou jsou ve směrnici o odpadech komunální odpady, kde se předpokládá rozšíření primárního tříděného sběru využitelných složek KO. V té souvislosti se také zavádí nová definice komunálních odpadů, stejně tak jako definice stavebního, biologického, potravinového odpadu atd.

Cíle pro recyklaci komunálních odpadů jsou stanoveny:

- 55 % v roce 2025
- 60 % v roce 2030
- 65 % v roce 2035 (cíl bude revidován v roce 2028)

Směrnice předpokládá zavedení povinného třídění bioodpadu (do konce r. 2023), dále pak povinné třídění textilu (do 1. 1. 2025), povinné třídění nebezpečných složek komunálních odpadů (do 1. 1. 2025).

Posíleny jsou také povinnosti v oblasti prevence vzniku odpadů.

U potravinového odpadu budou zavedena opatření na jejich redukci a do konce r. 2023 bude navržen cíl na omezení produkce potravinových odpadů. Směrnice připouští také nastavení dalších cílů pro textilní, stavební, komerční odpady, regeneraci odpadních olejů, recyklaci BRKO atd.

Upravena bude také směrnice o skládkování s cílem výrazně omezit skládkování zejména komunálních odpadů. Jsou stanoveny dva cíle:

- Od r. 2030 nelze skládkovat recyklovatelný a využitelný odpad, zejména komunální odpad s výjimkou odpadu, který je nutný skládkovat
- 10 % produkce komunálních odpadů lze skládkovat v r. 2035

V r. 2024 bude cíl přezkoumán (možnost zavedení kvantitativního cíle pro skládkování na obyvatele, možnost omezení skládkování pro jiné odpady než komunální).

V souvislosti se strategií oběhového hospodářství byly vypracovány další dokumenty v rámci plnění Akčního plánu EU pro oběhové hospodářství. Jsou to sdělení:

- Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství
- Provázanost mezi chemickými látkami, výrobky a odpady
- Rámec pro sledování oběhového hospodářství

K tomu vyšly také dvě zprávy a to Zpráva o kritických surovinách a Zpráva o oxo-plastech.

EU připravuje další opatření v podobě návrhu směrnice o jednorázových plastech. V rámci nového rozpočtu EU pro období 2021 – 2027 se uvažuje o zdanění nerecyklovaných plastových obalů (vnitrostátní příspěvek by mohl činit cca 0,8 EUR za 1kg nerecyklovaných plastových obalových odpadů).

Shrnutí

- Rozvoj odpadového hospodářství města ovlivní nový zákon o odpadech, který bude zahrnovat cíle evropských směrnic pro oběhové hospodářství (předcházení vzniku odpadů, významné zvýšení recyklace KO, omezení skládkování SKO na minimum, povinnost sběru některých komodit apod.)
- S novým zákonem je nutné očekávat výrazný nárůst poplatků za skládkování, které mají znevýhodnit skládkování SKO a dalších odpadů (dle návrhů se uvažuje nárůst na 4násobek současného poplatku, tj. na 2000 Kč/t)
- Od r. 2024 bude zakázáno skládkovat SKO a další využitelné odpady (§ 21, odst. 7 ZoO)

2. Úprava systému nakládání s odpady

Návrh na úpravu některých částí systému nakládání s odpady ve městě Veltrusy vychází z konkrétních zjištění, uvedených v analytické části, s ohledem na předpokládaný vývoj vycházející zejména z legislativních požadavků.

2.1 Sběr využitelných složek KO

Stávající stav:

- Výkon tříděného sběru využitelných odpadů (papír, plast, sklo, nápojový karton, kovy) je průměrný v porovnání se srovnávacími skupinami obcí.
- Výkon nelze spolehlivě hodnotit, protože v evidenci odpadů nejsou rozlišeny zdroje sbíraných složek (nádobový sběr, sběrné místo, škola, jiné)
- Město má dlouhodobě velmi nízký výkon sběru skla
- Nevyrovnaný výkon ve sběru papíru
- Velmi nízký sběr kovů
- Odpady jsou nevhodně zařazovány podle Katalogu odpadů (kovy na sběrném dvoře jako sk. 17, od r. 2018 ostatní využitelné odpady jako sk. 15)

- Sběrná síť je tvořena pouze 8 stanovišti, na 1 stanoviště připadá 302 obyvatel (264 obyvatel/sběrné místo v r. 2018). Pro srovnání – odpovídající velikostní skupina obcí v ČR 82 obyvatel/sběrné místo, Středočeský kraj 90 obyvatel/sběrné místo.
- Sběrná síť je nedostatečná a není komfortní pro obyvatele města z pohledu donáškové vzdálenosti. Častí frekvence svozu ruší obyvatele v zástavbě.
- Město nerealizuje cílenou kampaň na zvýšení třídění odpadů

Východiska:

- Povinnost zajistit oddělené soustředování papíru, plastu, skla a kovů z komunálních odpadů od roku 2015.
- Zákaz ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady od 1. 1. 2024.
- Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

2.1.1 Návrh opatření

Doplnění a rozvoj sběrné sítě

Při předpokládané dosažené hustotě sběrné sítě cca 120 obyvatel/sběrné místo je potřeba doplnit sběrnou síť o 10 stanovišť tak, aby konečný počet stanovišť byl cca 18.

Předpokladem je, že každé stanoviště bude standardně vybaveno:

- 1 nádobou na papír, 1 nádobou na plast, 1 nádobou na sklo (pokud nedojde ke změně svozové společnosti, pak se bude jednat o kontejnery s horním výsypem. V praxi jsou pro sběr skla vhodnější kontejnery se spodním výsypem), 1 nádobou na nápojový karton.
- Nádobu na kovy budou rozmístěny rovnoměrně pouze na 6 stanovištích. Výkon tříděného sběru je v praxi velmi malý a vzhledem k malému výskytu kovových složek v KO nemá význam budovat komplexní sběrnou síť. Lze zvážit sběr kovů pouze do sběrného místa, resp. budoucího sběrného dvora, který by měl mít rozšířenou otevírací dobu a bude dostupnější pro obyvatele.
- Stanoviště bude mít vybudovanou zpevněnou a dobře přístupnou plochu (bez obrubníků), případně může být doplněno ohrazením.

Návrh je uveden v tabulce č. 28.

Tabulka č. 28: Návrh na doplnění sběrné sítě ve městě

Rok	2018	2019	2020	2021
Počet stanovišť	8	12	15	18
Počet nádob	stávající	potřebný počet nádob		
papír	12	12	15	18
plast	16	12	15	18
sklo	8	12	15	18
nk	6	12	15	18

kov	1	3	5	6
-----	---	---	---	---

Z tabulky je zřejmé, že na vybavení nových stanovišť bude použita část kontejnerů, které jsou na dnešních stanovištích ve větším počtu kusů (kontejnery na papír a plast).

Část kontejnerů bude nutné dokoupit nebo vhodnou formou získat (např. bezplatnou výpůjčkou od EKO-KOM, a.s.) Je potřeba: papír 6 nádob, plast 2 nádoby, sklo 10 nádob, nápojový karton 12 nádob, kov max. 5 nádob.

Při předpokládané ceně za 1 kontejner kolem 5 tis, Kč se jedná o celkovou investici cca 175 tis. Kč, rozloženou do 3 let. Na rozvoj sběrné sítě lze využít dotačních titulů z OPŽP (pozor na splnění podmínek udržitelnosti). Nebo lze kontejnery bezplatně zapůjčit od EKO-KOM, a.s.. Město již v současné době zapůjčené kontejnery má.

V souvislosti s rozšířením sítě je vhodné také zvážit další postup města při vlastnictví základní infrastruktury pro sběr a nakládání s odpady. Do budoucna je vhodné, aby město vlastnilo sběrnou síť min. na využitelné složky odpadů pro zachování stability systému a kontrolovatelnosti nákladů (náklady spojené s pronájemem a údržbou nádob).

U nápojových kartonů a kovů je nutné zvážit, jakým způsobem je bude město sbírat – je možné vybavit pro sběr nápojových kartonů např. polovinu sběrných míst a kovy sbírat jen v budoucím sběrném dvoře.

Při sběru skla není nutné zavádět oddělený sběr čirého skla. Technologie, kterými se sběrové sklo zpracovává, umožňují dotřídění skla podle barev při úpravě odpadů na technologické lince.

Při výběru nových stanovišť je třeba zohlednit hustotu osídlení v lokalitě, dostupnost a bezpečnost pro obyvatele a svozovou techniku.

Úprava frekvence svozu nádob

S rozvojem sběrné sítě je nutné upravit frekvenci svozu nádob u papíru a plastů na 1x týdně. U skla a nápojových kartonů ponechat svoz 1x měsíčně, příp. upravit min. u skla na 1x 6 týdnů. V nákladech na svoz tříděných odpadů by se to nemělo projevit žádným zásadním navýšením, neboť se bude obsluhovat vyšší počet nádob ale s nižším počtem výsypů za smluvní období.

Pro úpravu frekvence se doporučuje nejprve vyhodnotit míru využití sběrné sítě, tj. jednotlivých stanovišť pro jednotlivé komodity. Lze využít vážení odpadů, které umožňuje smlouva s dodavatelem služeb v kombinaci se sledováním zaplněnosti nádob při svozu. Sledování je vhodné provádět min. 2 měsíce.

Po nastavení sběrné sítě je vhodné min. 1x ročně s využitím výše uvedeného postupu zkontrolovat, jak jsou jednotlivá stanoviště využívána, a síť podle toho upravit.

Další způsoby sběru využitelných odpadů

Část odpadů zejména kovů a případně papíru je občany s největší pravděpodobností odevzdávána za úplatu v nejbližších sběrnách a výkupnách surovin. Řada měst a obcí proto

zapojuje výkupny do obecního systému nakládání s odpady. Ve vyhlášce obce je výkupna místem, určeným obcí k odkládání určených druhů odpadů.

S výkupnou je ale nutné v takovém případě uzavřít smlouvu, na základě které si zajistí plnění svých zákonných povinností původce, krom jiného i vedení zákonné evidence odpadů. Výkupna pak eviduje odpad přijatý od občanů města pod kódem B00, evidenci předává v dohodnutých intervalech městu, město pak odpad uvádí do svojí průběžné evidence pod kódem nakládání A00. Ve smlouvě s výkupnou je možné upravit i případnou úhradu nákladů výkupny spojených s vedením evidence. Výhodou pro výkupnu ale je, že město informuje občany o její provozovně a možnosti jeho užití pro odložení odpadu.

Odpady převzaté výkupnou nepředstavují pro město žádný náklad, město si tak může jednoduše navýšit evidované množství využitých komunálních odpadů, což přispěje k plnění cílů v oblasti recyklace KO. Odpady lze vykázat také do systému EKO-KOM a získat za ně odměnu.

Doporučuje se, aby město ověřilo možnost spolupráce s výkupnami v Kralupech nad Vltavou, příp. dalšími provozovnami (Kovošrot Úžice).

Místem, kde jsou sbírány využitelné odpady, je často škola. V praxi se nejčastěji takto sbírá papír (obvykle sběrové soutěže). Město by mělo potvrdit dohodou se školou způsob vedení evidence sbíraných odpadů tak, aby byly uplatnitelné pro systém OH města (původcem odpadů by mělo být město a nikoliv škola. Výnos z prodeje papíru by měl zůstat výnosem školy).

Informační kampaň pro obyvatele města

Město pravidelně informuje obyvatele o provozu systému tříděného sběru. Na webových stránkách města jsou k dispozici obecné informace o způsobu třídění jednotlivých komodit odpadů. V informacích však chybí hodnocení stavu odpadového hospodářství města, ekonomické ukazatele, které by pomohly vysvětlit výši poplatku pro obyvatele apod.

Pokud se město rozhodne posílit sběrnou síť a udělat některé další změny v OH, je potřeba tyto skutečnosti komunikovat s obyvatelstvem a to prostřednictvím cílené kampaně s daným časovým harmonogramem, který bude zohledňovat chystané změny v OH.

Vedení evidence odpadů a průběžná kontrola dat

Ze současné evidence odpadů nelze spolehlivě vyhodnotit produkci odpadů podle způsobu sběru. I vzhledem k vykazování odpadů do systému EKO-KOM je nutné sledovat produkci využitelných odpadů odděleně – odpady z nádobového sběru po městě, odpady ze sběrného místa, jiné odpady získané v rámci mimořádných činností (skartace dokumentů, vyklízení objektů apod.).

Odpady získané ze sběrného místa je správně vykazovat do systému EKO-KOM. Nyní jsou vykazovány v rámci nádobového sběru. Město se tak vystavuje sankcím ze strany EKO-KOM, a.s. při případné kontrole.

Je nutné prověřit způsob zařazování některých druhů využitelných odpadů – od r. 2018 nový dodavatel služeb zařazuje využitelné odpady do sk. 15 obalové odpady. Je nutné je zařazovat do sk. 20 (požadavek POH kraje a města) stejně jako v r. 2017.

Je nutné prověřit, proč jsou v evidenci zařazeny směsné obaly (kód 150106). Jedná se o poměrně významné množství (cca 10 kg/ob. v r. 2017). Není jasné, o jaké odpady se jedná, jaký je jejich původ a jak se s těmito odpady dále nakládá.

Sledování nákladů na tříděný sběr

Pro vyhodnocení nákladovosti tříděného sběru využitelných odpadů ve městě je nutné rozlišit náklady na sběr jednotlivých komodit a případné výnosy za jejich využití a sledovat je (kalkulace ceny ve smlouvě to umožňuje, poskytování údajů lze upřesnit s dodavatelem služeb).

Doporučuje se také 1x ročně porovnávat jednotkové náklady v Kč/t s velikostní skupinou obcí, krajem apod. (lze využít výsledků Hodnocení nákladů na odpadové hospodářství obcí, www.institut-urmo.cz – organizace založená Svazem měst a obcí ČR)

2.2 Sběr bioodpadů

Stávající stav:

- Nízká produkce odděleně sbíraných bioodpadů (celkem 51 kg/ob.), od obyvatel pochází cca 29 kg/ob. (r. 2017). Průměr obcí Středočeského kraje je cca 80 kg/ob.
- Sběr je prováděn 1x týdně po 4 hodiny do velkoobjemových kontejnerů na 4 místech ve městě. Doplnkově je možné odevzdat bioodpad na sběrné místo, které je otevřeno v sezóně 3x týdně. Frekvence sběru je nedostatečná, systém je nekomfortní a málo dostupný pro obyvatele
- Část bioodpadů je zařazována do sk. 2 (odpad z prvovýroby zemědělství, zahradnictví, lesnictví). Tyto odpady nelze zařadit do využití BRKO a nelze je tak započítat do plnění zákonného cíle.
- Produkce bioodpadů je pouze odhadována. Na zařízeních, kam je bioodpad předáván k využití, se odpady neváží.
- Město neprovádí kampaň na předcházení vzniku odpadů domácím kompostováním

Východiska

- Neplnění cílů POH - omezení ukládání biologicky rozložitelných komunálních odpadů na skládky do cílového stavu r. 2020, který předpokládá úroveň 35 % obsahu biologicky rozložitelných komunálních odpadů ve směsném komunálním odpadu z roku 1995.
- Zákaz skládkování směsného komunálního odpadu a využitelných odpadů od 1. 1. 2024.
- Zvýšení skládkovacích poplatků
- Důraz na prevenční opatření (domácí kompostování, komunitní kompostování apod.)
- Nutnost rozšířit na celoroční sběr bioodpadů od r. 2019 (novela vyhlášky)
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

2.2.1 Návrh opatření

Změna systému sběru bioodpadů

Je nutné rozšířit sběrnou síť pro sběr bioodpadů a její dostupnost pro obyvatele. Možností je několik.

1) Zachování stávajícího způsobu sběru a jeho doplnění

Tato varianta předpokládá používání velkoobjemových kontejnerů na sběr bioodpadů po městě. Vzhledem k podmínkám udržitelnosti, jelikož kontejnery a svozové auto byly pořízeny z dotačních prostředků OPŽP, je zřejmě nutné v nějaké podobě tento systém zachovat.

Je ale potřeba zvýšit počet míst, kam budou kontejnery pravidelně přistavovány, aby se snížila donášková vzdálenost a kontejnery mohla využívat většina občanů města. Pokud se bude zvyšovat počet stanovišť na tříděný sběr min. na 18 (viz kap. 9.1), je potřeba zvýšit počet míst pro sběr bioodpadů min. na 10. S ohledem na zákonné povinnosti je vhodné systém rozšířit již od r. 2019 (nebo doplnit do r. 2020).

Dobu přistavení kontejnerů je nutné prodloužit. Je potřeba si uvědomit, že většina občanů města je v pracovní dny v zaměstnání, do svého bydliště se vrací po 17. nebo spíše po 18. hod. Úprava zahrad většinou probíhá o víkendu. Pokud město zachová jako sběrový den středu, pak je potřeba změnit dobu na 14/15 - 19 hod.. Dalším dnem pro přistavení kontejnerů by měla být minimálně sobota 9 – 16 hod. Po zbylé dny bude možné využít i nadále sběrné místo, jehož otevírací doba by měla být do budoucna také upravena. Na sběrném místě bude nutné zachovat celoroční možnost odběru bioodpadů vzhledem k novým zákonným povinnostem.

Systém s použitím přistavování kontejnerů v určenou dobu je ale pro obyvatele celkově nepohodlný. Problémem je, jak dopravit bioodpady na místo sběru (ne každý disponuje vozíkem, odpadů může být v sezóně velké množství) a v určený čas.

2) Použití sběrných nádob do domácností

Možností je stanovit systém nádobového sběru do jednotlivých domácností. Ke sběru se používají nádoby většinou o obsahu 240 l s odvětráním, určené na sběr bioodpadů. Nádoby lze umístit k jednotlivým rodinným domkům spolu s nádobou na SKO. U bytových domů se používají kontejnery obvykle o obsahu 1100 l (případně menší). Vzhledem k typu zástavby města (převládající rodinné domky) bude tento systém funkční.

Nádoby se svážejí 1x týdně, max. 1x za 14 dní. Celý systém lze doplnit snížením frekvence svozu SKO (a snížení počtu nádob na SKO) na 1x za 14 dní. Předpokládá to zároveň posílení sběrné sítě na využitelné odpady (viz kap. 9.1.1).

Výhody:

- zvýšení komfortu pro obyvatele,
- zvýšení produkce sbíraných bioodpadů,
- částečné omezení produkce SKO, pokles nákladů na svoz a skládkování SKO
- zvýšení míry využití KO a BRKO.
- Omezení přistavování kontejnerů po městě, úspora nákladů s tím spojená

Nevýhody:

- Zvýšení nákladů na sběr bioodpadů
- Nutnost řešit službu externím dodavatelem (TS nemají svozovou techniku na svoz nádob s horním výsypem upravenou pro svoz bioodpadů)

Při zavedení nádobového systému bioodpadů v kombinaci se 14-denním svozem SKO lze použít sníženou sazbu poplatku. Pokud obyvatelé RD nebudou mít o bionádobu a sníženou frekvenci svozu SKO zájem, pak zaplatí plnou výši poplatku.

Celý systém je nutné vyhodnotit z hlediska nákladů, jeho technické proveditelnosti a organizace svozu. Investice do nádob lze pokrýt z dotačních titulů OPŽP, jichž město v minulosti již úspěšně využilo.

Variantně lze nabídnout sběr bioodpadů do nádob jako placenou službu pro obyvatele. Domácnosti mají možnost objednat si nádobu na bioodpad a její svoz jako doplňkovou službu, kterou mohou platit obci nebo přímo svozové firmě. Řada obcí ve Středočeském kraji tuto službu realizuje vedle obecního systému sběru bioodpadů.

Vyhodnocení nákladů na sběr bioodpadů

Město nemá přesně vyčíslené náklady spojené se sběrem a zajištěním využití bioodpadů. Nákladová položka za rok 2017 zcela chybí, byť městu zcela jistě náklady vznikly (provoz sběrného místa, obsluha velkoobjemových kontejnerů a odvoz bioodpadů na kompostárnu).

Je vhodné sledovat náklady odděleně pro nakládání s odpady z veřejné zeleně a náklady spojené se sběrem od občanů a to v rozdělení kontejnerový sběr, sběrné místo. Odděleně by měly být sledovány také náklady na předání a následné zpracování bioodpadů, byť dle sdělení města jsou v současné době tyto služby bezplatné.

Bez jasně vyčíslených nákladů nelze porovnat jiný potenciální systém sběru bioodpadů.

Předcházení vzniku bioodpadů

Město v minulosti pořídilo v rámci dotace na řešení sběru bioodpadů ve městě 70 ks kompostérů určených pro domácí kompostování. Kompostéry byly zapůjčeny do domácností. Vzhledem k tomu, že převládajícím typem zástavby jsou rodinné domky se zahradami, bylo by vhodné, aby město podpořilo domácí kompostování jako jednu z aktivit v oblasti předcházení vzniku odpadů. To lze cílenou informační kampaní (články, internet, letáky s návody do domácností apod.), v rámci které lze zjistit poptávku domácností po domácích kompostérech. V případě zvýšené poptávky je možné využít opět dotační tituly z OPŽP a zakoupit domácí kompostéry.

Případnou podporu domácího kompostování je nutné vyhodnotit současně s hodnocením poptávky obyvatel po nádobách na bioodpady do domácností.

Změna evidence bioodpadů

Jak již bylo zmíněno, tak je část bioodpadů zařazována do sk. 2 odpady ze zemědělské prvovýroby. Jedná se zřejmě o odpady z údržby veřejné zeleně. Tyto odpady ale mohou být zařazeny do sk. 20 komunální odpady a jejich produkci a využití lze pak následně započítat do využití BRKO a míry recyklace KO.

Je nutné se dohodnout s provozovateli zařízení (zejména kompostárna SETRA), kam je odpad předáván, aby byly odpady zařazovány do sk. 20 (zařízení mají tyto odpady v provozním řádu).

Rovněž je nutné, aby bylo zajištěno vážení vyprodukovaných odpadů a to nejlépe po dohodě s provozovateli zařízení.

2.3 Sběr směsných komunálních odpadů

Stávající stav:

- Produkce SKO je cca 416 t, tj. 197 kg/ob. (r. 2017). Ve srovnání s produkcí SKO v obcích ČR se jedná o průměrnou produkci.
- Náklady na sběr, svoz a odstranění SKO jsou vyšší, než jsou průměrné hodnoty v obcích ve Středočeském kraji a v ČR. Meziročně náklady výrazně rostou.
- Sběrné nádoby jsou ve vlastnictví občanů. Počet nádob a jejich objem není nijak systémově omezen. Ve městě je používán vysoký počet nádob, což má za následek:
 - o negativní vliv na výši nákladů na OH (cena ve vazbě na počet výsypů)
 - o žádná motivace obyvatel ke snižování produkce SKO a omezení skládkování odpadů
- Z dat, uvedených dodavatelem služeb do výkazu EKO-KOM, vyplývá velký nárůst produkce SKO v r. 2018. Lze předpokládat, že produkce vzroste o cca 41 %, na cca 279 kg/ob.

Východiska

- Zákaz skládkování směsného komunálního odpadu a využitelných odpadů od 1. 1. 2024.
- Zvýšení skládkovacích poplatků
- Neplnění cílů POH kraje a města na snížení množství skládkovaných odpadů
- Neplnění cílů pro BRKO, jehož je SKO nejvýznamnější součástí
- Nové cíle pro recyklaci KO ze směrnic o oběhovém hospodářství

2.3.1 Návrh opatření

Zhodnocení kapacity sběrné sítě a nastavení pravidel

Před nastavením pravidel pro úpravu sběrné sítě je nutné vyhodnotit kapacitu sběrné sítě, zaplněnost nádob a zejména pak reálnou produkci SKO ve městě. Obdobně jako v případě svozu využitelných složek KO lze využít vážení odpadů, které umožňuje smlouva

s dodavatelem služeb v kombinaci se sledováním zaplněnosti nádob při svozu. Sledování je vhodné provádět min. 2-3 měsíce.

Na základě zjištěných skutečností a zkušeností jiných měst a obcí je vhodné stanovit optimální obslužený objem nádob při stanovené frekvenci svozu v litrech na obyvatele. Dle toho lze stanovit základní pravidla pro počet nádob a jejich objem v domácnostech: např. max. 1 nádoba o objemu 120 l, svoz 1x týdně, 1 - 4 osoby v domácnosti. Při kombinaci se zavedením sběru bioodpadů a rozšířením sběrné sítě na využitelné složky lze snížit základní frekvenci svozu SKO na 1x14 dní. Případně lze tuto alternativu nabídnout jako možnost (obdobně jako v současné době).

Pravidla o počtu, velikosti nádob a frekvenci jejich svozu je vhodné doplnit do obecně závazné vyhlášky, která upravuje celý systém nakládání s odpady ve městě.

Změna způsobu zpoplatnění obyvatel

Změna, resp. stanovení pravidel pro nádoby na sběr SKO v domácnostech, je lépe realizovatelná při použití poplatku za komunální odpad dle §17a ZoO, který je umožňuje zpoplatnit obyvatelstvo.

Poplatek umožňuje částečnou motivaci obyvatel, kteří si mohou zvolit, jak velký poplatek zaplatí nejčastěji podle počtu, objemu a frekvence svozu nádob. Obec stanoví minimální požadavky na nádobu a frekvenci svozu pro domácnost podle počtu členů domácnosti, za nádobu dle těchto podmínek zaplatí domácnost základní poplatek. Pokud chce domácnost více nádob nebo vyšší frekvenci svozu, zaplatí další poplatek nebo jeho poměrnou část.

Tento poplatek je vhodný právě do obcí s převládající zástavbou rodinnými domky, což je případ Veltrus. Podrobnosti jsou uvedeny v samostatné kapitole č. 9.4.

Kontrola evidované produkce SKO

Vzhledem ke změnám v produkci SKO, které byly zjištěny z výkazů do systému EKO-KOM v r. 2018, je nutné, aby město pravidelně kontrolovalo skutečnou hmotnost svážených odpadů z města. Je tedy vhodné pro každý svoz využít vážení odpadů, jak je nabízí přímo dodavatel ve smlouvě.

Řešení v souvislosti se zákazem skládkování

Jedním ze strategických cílů ČR, krajů a města Veltrusy je omezení produkce a skládkování SKO. Ani jeden z těchto cílů město nenaplňuje. V ČR je přitom uzákoněn zákaz skládkování, kdy je od roku 2024 zakázáno ukládat na skládky směsný komunální odpad a recyklovatelné a využitelné odpady. Skládkování odpadů má být také znevýhodněno zásadním zvýšením skládkovacího poplatku (až 2 000 Kč/t), což ovlivní velmi výrazně ekonomiku nakládání s komunálními odpady ve městě růstem nákladů za skládkování směsných, objemných a případně dalších odpadů produkovaných městem.

Z toho důvodu je potřeba hledat řešení pro využití SKO. Základní alternativou skládkování SKO je využití jeho energetického potenciálu v k tomu určených zařízeních splňujících zákonné podmínky (ZEVO). Přímé energetické využití SKO V ČR v současné době zajišťují 4 ZEVO (Praha, Plzeň, Liberec, Brno). Na území ČR není provozována žádná kapacitní technologie na výrobu paliv ze směsného komunálního odpadu, která by umožnila jeho spalování v teplárenských provozech.

Možné způsoby nakládání se směsným komunálním odpadem

Produkci SKO může částečně ovlivnit rozšíření třídění a další zpracování využitelných složek KO a to včetně bioodpadů. Opatření jsou uvedena v předchozích kapitolách č. 9.1 a 9.2. Ze zkušeností obcí a měst v ČR a v zahraničí není ale reálné se domnívat, že zvýšením aktivit zaměřených na třídění využitelných složek dojde k tak zásadnímu poklesu produkce směsného komunálního odpadu, že by město nemuselo otázku dalšího nakládání, resp. využití SKO řešit.

Možnosti využití směsného komunálního odpadu jsou omezené. V podstatě se jedná o energetické využití odpadů, kdy se využije energetický potenciál směsného komunálního odpadu pro výrobu tepla a energie ve vhodných a k tomu určených zařízeních. Technologické možnosti takového využití jsou omezeny heterogenním složením směsného komunálního odpadu a výraznou nestabilitou jeho složení v průběhu roku.

Jako technologicky nejvýhodnější lze označit **přímé spalování** směsného komunálního odpadu ve vhodných, nejčastěji roštových topeništích, kde není potřeba zásadní úprava směsného komunálního odpadu do formy použitelného paliva. Technologie ZEVO s přímým spalováním směsného komunálního odpadu jsou nejčastěji používané také v zahraničí. Z dlouhodobého hlediska se potvrzuje, že mají také nejprůhodnější provozní náklady ve srovnání s jinými technologiemi. Technologie ZEVO mají také nejprůhodnější hodnocení z hlediska ochrany životního prostředí.

Další možností je použití směsného komunálního odpadu na **výrobu paliva z odpadů**, které je pak následně spalováno ve vhodných zařízeních s využitím paliv vyšší výhřevnosti. Předstupněm pro takové využití musí být vždy úprava směsného komunálního odpadu na palivo. Zde se používají různé modifikace mechanicko-biologické úpravy (MBÚ) směsného komunálního odpadu, kde kromě kalorické frakce vhodné pro výrobu paliva vzniká frakce, kterou nelze využít standardními technologiemi a většinou se skládá, byť jako tzv. upravený odpad. V běžných MBÚ se podíl této frakce pohybuje kolem 50 % původního objemu odpadů. Využití vysokovýhřevných paliv má rovněž svá technologická omezení. Možností je výstavba speciálních tzv. monozdrojů, což jsou v podstatě spalovny s čištěním spalin jako klasické ZEVO, nebo spalování paliv z odpadů v teplárenských nebo energetických provozech. Dle sdělení Teplárenského sdružení, jehož členové jsou provozovateli většiny sítí CZT, vyžaduje spalování paliv z odpadů určité úpravy technologie a zajištění dostatečného čištění spalin v rozsahu požadavků předpisů na ochranu ovzduší při spalování odpadů. Tyto investice a následné náklady spojené s úpravou provozu zařízení budou promítnuty do cen, nelze tedy předpokládat pozitivní cenu paliva z odpadů. Provozní náklady těchto kombinací MBÚ, resp. výroby paliv, a jejich

spoluspalování, jsou výrazně vyšší, než v případě provozu ZEVO. Také přínos pro životní prostředí je velmi diskutabilní, protože velká část odpadů se i nadále skládkuje.

Záměry na výstavbu zařízení na mechanicko-biologickou úpravu odpadů neřeší vlastní využití směsného komunálního odpadu. Jedná se pouze o úpravu odpadů. Pro kalorickou frakci, případně palivo z ní vyrobené, je nutné najít vhodný a stabilní odbyt. V současné době využívají na území ČR alternativních paliv vyrobených z odpadů pouze cementárny. Jedná se však o paliva vyrobená z průmyslových odpadů a případně z výmětů z dotřídovacích linek na plast a papír. Frakce ze směsného komunálního odpadu se běžně pro výrobu těchto paliv nepoužívají. Pokud by tedy město uvažovalo o takovém zařízení, je potřeba nejdříve najít vhodnou koncovku, která zajistí stabilní a dlouhodobé energetické využití kalorické frakce směsného komunálního odpadu. Rovněž tak je ale potřeba počítat s tím, že město bude i nadále skládkovat podstatnou část směsného komunálního odpadu, byť upraveného. Skládkovaný odpad bude zatížen skládkovacím poplatkem. Otázkou bude, zda bude tuto frakci možné bez problémů skládkovat. Novela vyhlášky č.294/2005 Sb. (novela č.387/2016) upravila totiž podmínky pro ukládání odpadů na skládku, kdy od roku 2018 nebude možné skládkovat odpady s výhřevností vyšší na 6,5 MJ/kg v sušině (tj. cca 4,5 MJ/kg pro reálný odpad). Tento parametr rozhodně nesplňuje podsítná frakce vzniklá po běžné mechanicko-biologické úpravě SKO. Použití MBÚ a následného spoluspalování kalorické frakce a skládkování podsítné frakce z SKO je tedy v současném právním prostředí ČR téměř vyloučené.

Obcím v ČR jsou zástupci různých firem nabízeny také další technologie, založené na zplyňování odpadů. Jedná se o **pyrolýzní a plasmové spalování odpadů**. Obě technologie přeměňují SKO nebo jeho kalorickou frakci na plynné složky, které lze využít energeticky nebo případně pro další materiálovou konverzi. Ani jedna z technologií není používána (ani v ČR, ani v zahraničí) pro běžné zpracování SKO s heterogenními vlastnostmi.

Obecně jsou oba zplyňovací systémy v Evropě na SKO nevyzkoušené s nedostatkem referencí. Vzhledem k přísným limitům na dioxiny ve zbytcích po spalování provozují plazmové technologie v Japonsku. Teoreticky se jedná o bezodpadovou technologii, neboť nespalitelný zbytek je produkován ve vitrifikované formě, využitelné ve stavebnictví nebo i jinde. V případě využívání neupraveného SKO se ale na vitrifikaci použije značné množství vyrobené energie a proces proto nemůže principiálně při započtení veškerých vstupů (např. koks) dosáhnout parametru R1-energetická účinnost

Pyrolýzní jednotky na komunální odpad v Evropě na komerční bázi nepracují. Využití výstupních produktů (polokoks, pyrolýzní olej apod.) je velmi obtížné.

Bez ohledu na technologii musí tyto splňovat přísné emisní limity stejně jako spalovny odpadů. Obě technologie obtížně využívají neupravené SKO. Je tedy nutné vždy předřadit mechanicko-biologickou úpravu odpadů. Ekonomicky jsou v konečném důsledku dražší, než klasické spalování na roštovém kotli. Podmínka energetické účinnosti je obtížně dosažitelná i v případě zajištění odbytu tepla.

Ani jednu z těchto technologií nelze doporučit městu Veltrusy. Nepočítá s nimi ani POH Středočeského kraje.

Nejpravděpodobnější variantou je tedy využití SKO ve vhodných ZEVO. S ohledem na dojezdové vzdálenosti je nejreálnější použití pražské spalovny ZEVO Malešice, kterou provozují Pražské služby. Jedná se o spalovnu majoritně vlastněnou městem. Její kapacita

je cca 310-330 tis. t ročně. Je však potřeba poznamenat, že možnost využití pro město je spíše hypotetická. Kapacita spalovny je v současné době naplněna a neodpovídá potřebám hl. m. Prahy, jehož produkce energeticky využitelných odpadů je výrazně vyšší. V POH hl.m. Prahy se předpokládá navýšení kapacity tohoto zařízení.

Ostatní ZEVO nejsou vhodná z hlediska velkých dojezdových vzdáleností (cca 110 – 190 km). Středočeský kraj předpokládá ve svém POH **vybudování velkokapacitní spalovny v lokalitě Horní Počaply** v blízkosti Mělníka (cca 30 km od Veltrus). Jedná se o záměr spol. ČEZ, a.s., která by mohla investovat do výstavby v areálu EMĚ I-III. Tento záměr byl již několikrát veřejně diskutován se zástupci obcí celého Středočeského kraje. V srpnu 2018 získala stavba kladné stanovisko v procesu EIA. ČEZ dále připravuje projekt pro vlastní stavbu. Dle dostupných informací se bude jednat o spalovnu s roštovým kotlem pro přímé spalování SKO a dalších vhodných odpadů s kapacitou 320 kt/rok. Výhodou lokality je celoroční kapacitní dodávka tepla do pražské teplárenské soustavy.

Dle sdělení vedení Středočeského kraje a ČEZ je případná výstavba spalovny podmíněna dostatečným zájmem obcí o budoucí využití této kapacity. Proto zahájil Středočeský kraj před několika lety aktivity vedoucí k podpoře meziobecní spolupráce za účelem vytvoření struktur, které by mohly zastupovat obce při jejich jednáních o využití odpadů. Rovněž tak Středočeský kraj připravil podklady pro obce, ve kterých je řešen způsob přepravy SKO a dalších odpadů (studie o překládacích stanicích, viz. <http://odpady.kr-stredocesky.cz/>).

Jiné záměry na území ČR, které by reálně mohly být realizovány do roku 2024 a které by byly použitelné pro město Veltrusy, nejsou v současné době připravovány.

Překládací stanice

Středočeský kraj zadal na konci roku 2013 zpracování studie o překládacích stanicích. Studie byla zpracována ve vazbě na vybranou optimální variantu velkokapacitního ZEVO v lokalitě Horní Počaply. Návrh rozmístění překládacích stanic však reflektuje řadu obecně použitelných podmínek pro přepravu odpadů do jakýchkoliv vzdálenějších zařízení i mimo území Středočeského kraje. Vhodné lokality byly zvoleny tak, aby přepravní vzdálenost z většiny obcí, resp. pro 95 % produkce energeticky využitelného odpadu, byla do 25 km od stanice. Pro lokalizaci stanic byly zvoleny především lokality ve vhodných obcích, které projevily o překládací stanici zájem a rovněž disponují vhodnými pozemky. Tyto lokality byly doplněny stanicemi, které by mohly být umístěny na některých současných provozovaných skládkách.

Základním typem přepravy je silniční s použitím velkokapacitních souprav. Uvažována také byla železniční doprava, která má ale v současné době celou řadu omezení.

V modelovém řešení je navržena pro město Veltrusy jako spádová stanice v lokalitě Úhy (současná skládka). Na skládku v Úhách se vozí v současné době i odpad z Veltrus. Tato stanice je navržena pro 42 spádových obcí, s roční kapacitou cca 16 tis. t (obr. č.

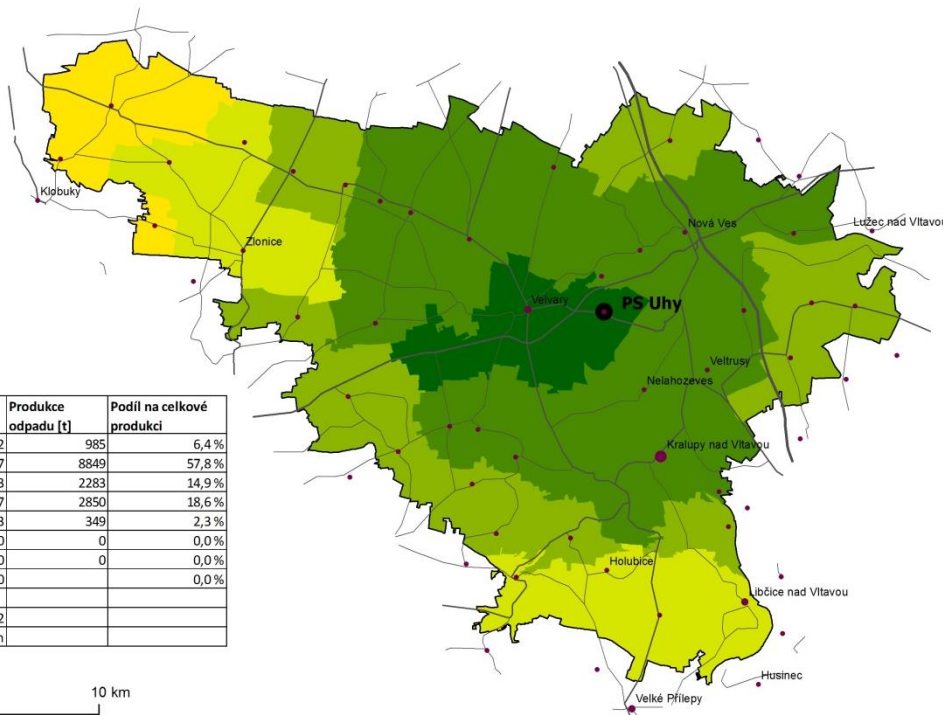
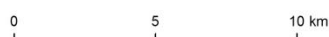
Obr. č. 10: Návrh překládací stanice Úhy

VZDÁLENOST OBCÍ OD PŘEKLADIŠTĚ UHY

katastry obcí podle
vzdálenosti obce
od překládací stanice:

Vzdálenost [km]	Počet obcí	Produkce odpadu [t]	Podíl na celkové produkci
0 – 5	2	985	6,4 %
5 – 10	17	8849	57,8 %
10 – 15	13	2283	14,9 %
15 – 20	7	2850	18,6 %
20 – 25	3	349	2,3 %
25 – 30	0	0	0,0 %
30 – 35	0	0	0,0 %
35 – 40	0	0	0,0 %
Celkem obcí:	42		
Max. vzdálenost:	22,92 km		

Zdroj: studie Překládací stanice odpadů ve Středočeském kraji

Je doporučeno (viz. POH SK), aby zřizovatelem a zejména vlastníkem překládacích stanic byly obce. Provoz lze pak zajistit vlastní nebo najatou odpadovou firmou. Vlastnictví komunálním sektorem zajistí stabilitu pro další nakládání s KO.

Překládací stanice může být realizována jako jednoduché zařízení s minimálním vybavením pro překládku, zhutnění a následný transport odpadů. Vždy je ale vhodné, aby zařízení bylo kompatibilní s dalšími stanicemi spádovými ke konkrétnímu zařízení a také případně s možností variabilní přepravy s potenciálním využitím železnice. Investice do překládací stanice se mohou pohybovat v jednotkách až desítkách milionů Kč. Lze na ně do jisté míry a za určitých podmínek využít dotační tituly z OPŽP.

Spolupráce obcí v odpadovém hospodářství

Hospodaření s odpady patří k činnostem, kterými obec zajišťuje chod života v obci pro potřeby svých občanů. Je tedy veřejnou službou.

Obec také plní povinnosti ze zákona o odpadech, podle kterého je a bude i nadále původcem komunálních odpadů s veškerou odpovědností na nakládání s nimi. Odpadové firmy, které si obce najímají, jsou pouze prostředníkem pro realizaci činností s tím spojených. Je tedy zřejmé, že obce budou muset vyřešit, jakým způsobem a ve kterém zařízení dojde k využití SKO a dalších odpadů, které nebude možné skládkovat.

Malé obce a města (pokud se nejedná o velká města s několika desítkami a stovkami tisíc obyvatel) nejsou reálně partnerem pro vyjednávání s provozovateli nebo potenciálními

investory ZEVO. Přitom všechny obce budou muset vybrat řešení a poskytovatele služby energetického využití odpadů ve veřejném výběrovém řízení dle zákona o zadávání veřejných zakázek. Pro většinu obcí a měst bude takové výběrové řízení velmi náročné i s ohledem na omezený počet provozovatelů ZEVO. Nabízí se tedy možnost společného zadavatele, tj. že obce vytvoří společnou poptávku. Veřejné soutěže se smí ovšem dle zákona účastnit pouze obchodní korporace. Obce tedy v tomto případě nezastoupí dobrovolný svazek obcí ani žádná jiná forma spolupráce obcí (mikroregiony, MAS apod.). Je tedy nutné, aby si obce založily obchodní společnost, kterou budou vlastnit jako jediní vlastníci. Prostřednictvím této společnosti pak mohou realizovat společné výběrové řízení s uplatněním in house výjimky dle zákona o zadávání veřejných zakázek.

Možnost meziobecní spolupráce pro vytvoření silné vyjednávací pozice obcí s provozovateli ZEVO diskutovali zástupci obcí a Středočeského kraje na seminářích v červnu a v listopadu 2017. Jako nejvhodnější forma obchodní korporace se jeví družstvo, kde mají obce rovnocenné postavení. Založení družstva, přistupování a vystupování jednotlivých členů je poměrně snadná záležitost na rozdíl od akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným. Družstvo pak může pro členské obce soutěžit služby spojené s odpadovým hospodářstvím, obchodovat s odpady a poskytovat obcím řadu dalších služeb. Případně družstvo může spravovat provoz překládací stanice, kterou mohou obce prostřednictvím družstva i spoluvlastnit. Družstvo může také provozovat pro obce činnosti spojené s nakládáním s odpady (sběr, svoz, další nakládání s odpady). V takovém případě by členské obce využily opět in house výjimku, kterou mohou využít dle zákona.

Družstvo jako obchodní korporace může pozvat do soutěže vhodného provozovatele ZEVO a dohodnout pro sdružené obce nejlepší podmínky pro využití SKO.

Je proto vhodné zvážit užší spolupráci s Kralupy n. Vltavou (město se statutem ORP) a okolními obcemi právě pro nalezení řešení využití SKO.

2.4 Úprava zpoplatnění obyvatel

Město v současné době používá ke zpoplatnění obyvatel **místní poplatek za provoz systému nakládání s odpady** dle § 10b zákona o místních poplatcích. Poplatek se váže na osoby s trvalým pobytem na území obce, dále na cizince s trvalým pobytem nebo přechodným pobytem (zdržuje se na území obce déle než 90 dnů/3 měsíce) a azylanty. Poplatek platí také vlastníci staveb pro individuální rekreaci, anebo vlastníci objektů pro bydlení, a to ve výši částky odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu

Výše poplatku je obecně omezena částkou 1 000 Kč za kalendářní rok s tím, že část poplatku odpovídající až 250 Kč za osobu stanovuje obec dle vlastního uvážení (za provoz systému) a část poplatku ve výši až 750 Kč je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího kalendářního roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. V obecně závazné vyhlášce je pak nutné uvést rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

K poplatku lze stanovit v rámci OZV úlevy a osvobození od poplatku (např. slevy pro seniory, studenty, jiné skupiny obyvatel).

Poplatek je dobře vymahatelný. Na výběr a správu poplatků se vztahují pravidla daňového řádu. Při nezaplacení poplatku nebo zaplacení nesprávné výše poplatku je poplatek vyměřen poplatníkovi platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

Poplatek lze bez omezení použít ve všech velikostních skupinách obcí a všech typech zástavby (sídlště, bytové domy, rodinné domky).

Nevýhodou poplatku je, že nezpłatní všechny osoby produkující odpad na území obce. To může být zvláště nevýhodné v obcích v okolí velkých měst, kdy část obyvatel sice v obci žije během celého roku a produkuje odpad, ale nemá v obci trvalé bydliště. Takové obce často pak volí spíše poplatek za komunální odpad.

Poplatek je paušální a neumožňuje uplatnění případných motivací k třídění odpadů, omezení produkce SKO apod.

Druhým typem zpoplatnění je **poplatek za komunální odpad**, který je stanoven na základě § 17a zákona o odpadech.

Poplatníkem je každá fyzická osoba, při jejíž činnosti vzniká komunální odpad, tzn., fakticky každý obyvatel obce bez ohledu na trvalý pobyt. Plátcem poplatku je pak vlastník nemovitosti, kde vzniká komunální odpad, který poplatek rozúčtuje na jednotlivé poplatníky. Správu poplatku vykonává obec.

Maximální výše poplatku není omezena, stanovuje se však dle předpokládaných oprávněných nákladů obce vyplývajících z režimu nakládání s komunálním odpadem. Poplatek se pak vztahuje na počet a objem sběrných nádob určených k odkládání odpadů připadajících na jednotlivé nemovitosti (popelnic/kontejnerů) nebo podle počtu uživatelů bytů, a do výše je nutné také zahrnout úroveň třídění. V poplatku mohou být promítnuty i náklady spojené s pronájmem nádob určených k odkládání odpadu.

Poplatek umožňuje variabilitu platby pro domácnosti podle produkce směsných komunálních odpadů, resp. nejčastěji podle potřeby objemu sběrné nádoby a frekvence jejího svozu. Většina obcí však stanovuje jakýsi povinný objem nádoby na velikost domácnosti při stanovené frekvenci svozu (např. domácnost 1-4 osoby/min. 1 nádoba 120 l s frekvencí svozu 1x týdně), resp. jinou možnost nestanovuje. Pokud domácnosti nádoba nestačí, může si za další poplatek dokoupit další objem. Rozptyl nabídky nádob a frekvence svozu je různý. Stanovení „minimálního“ objemu představuje jakousi fixní část, díky které si obce zajistí pokrytí určené části nákladů na provoz systému.

Použití poplatku může mít svá omezení zejména ve větších městech s vyšším podílem bytových domů a sídlšť. Variabilita pro lépe třídící občany je zde neadresná, protože objem nádob určuje zpravidla vlastník nebo správce bytového domu. Poplatek je naopak dobře použitelný v zástavbě rodinných domků a ve vilových čtvrtích měst, kde může skutečně reagovat na chování obyvatel v systému.

Poplatek je obdobně vymahatelný jako místní poplatek. V současné době jej v ČR používá cca 17 % obcí (23% obyvatel).

Poplatek ale neumožňuje nastavit slevy pro vybrané skupiny obyvatel, jako je tomu v případě místního poplatku.

Třetím typem zpoplatnění obyvatel je smlouva. Používá ji však minimum obcí. V novém zákoně o odpadech nemá být tato možnost vůbec připuštěna. Proto nejsou rozvedeny další informace.

V následující tabulce č. 29 je provedeno krátké porovnání základních charakteristik obou typů poplatků.

Tabulka č. 29: Porovnání poplatků pro občany za provoz OH

Místní poplatek	Poplatek za komunální odpad
Zpoplatňuje pouze trvale bydlící obyvatele	zpoplatňuje všechny fyzické osoby produkující odpad
jednoznačné vymezení a dohledání poplatníka a plátce	obtížnější vymezení počtu poplatníků, nutná funkce plátce (vlastník nemovitosti)
umožňuje nastavit systém úlev a osvobození od poplatku	Neumožňuje nastavit systém úlev a osvobození od poplatku
Má pevně stanovenou maximální hranici 1000 Kč/ob. (zohlednění nákladů obce je jen částečné)	Umožňuje zohlednit skutečné náklady obce na OH
Neumožňuje variabilitu spojenou s motivací obyvatel snižovat produkci SKO	umožňuje částečnou variabilitu spojenou s motivací obyvatel snižovat produkci SKO
možnost stanovení sankcí za nezaplacení poplatku (až 3x násobek poplatku)	sankce pouze jako úrok z prodlení dle ČNB, v praxi obtížně vyměřitelné
Při nezaplacení je poplatek vyměřen poplatníkovi platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem následné vymáhání nedoplatku způsoby dle daňového řádu	plátce oznamuje obci neplatící poplatníky a obec vyměří poplatníkům platební výměr nelze použít hromadný předpisný seznam poplatky nelze vymáhat na plátcích následné vymáhání nedoplatku způsoby dle daňového řádu
je vhodný pro všechny velikosti obcí a typy zástaveb neumožňuje zpoplatnit žijící a produkující obyvatele, kteří nemají v obci trvalé bydliště.	je méně vhodný do měst s vysokým podílem obyvatel v bytových domech a sídlištích, kde se případná motivační role pro jednotlivé domácnosti zcela ztrácí lze jej použít pro motivaci obyvatel v rodinných domcích a vilové zástavbě a adresnými domácnostmi je vhodný pro obce s vysokým podílem trvale žijících obyvatel bez přihlášení k trvalému pobytu

Každý typ poplatku má svoje výhody a nevýhody. Je potřeba vždy zvážit, nakolik má poplatek plnit fiskální a případně motivační roli a vzít v úvahu také zvyklosti a chování obyvatel v dané obci.

Zpoplatnění obyvatel dle návrhu nového zákona o odpadech

Návrh nového zákona o odpadech předpokládá rovněž novelizaci zákona o místních poplatcích a to v souvislosti se změnou způsobu zpoplatnění obyvatel v systému OH obce. Nová právní úprava navrhuje pouze dva typy zpoplatnění, oba jsou místním poplatkem. Obce by si podle něj měly vybrat vytvoření poplatku buď podle množství vyprodukovaných odpadů, nebo tak jako doposud, poplatek na poplatníka.

Jak již bylo uvedeno, je vhodné podpořit změnu v systému sběru SKO (kontrolovaný počet nádob a jejich objem ve vztahu k počtu členů domácností) změnou zpoplatnění obyvatel a to zavedením poplatku za komunální odpad, který umožňuje motivaci obyvatel ke snižování produkce SKO. Nastavením více druhů sazeb dle velikosti nádob a frekvence jejich svozu lze zohlednit i domácnosti s malým počtem obyvatel („singles“, důchodci).

Město takovou změnu poplatku již připravovalo pro rok 2017. Byly zde zvoleny 3 typy objemu nádob (stávající nádoby) při frekvenci 1x týdně nebo 1x za 14 dní. V návrhu vyhlášky je frekvence i 1x za měsíc. To ale nelze doporučit z hygienických důvodů – svoz SKO by neměl probíhat méně často než 1x 3 týdny.

Při realizaci systému je ale potřeba udělat revizi nádob a jejich využití (viz výše), doplnění sběrné sítě na využitelné složky a posílení sběru bioodpadů ve městě. Je vhodné pro rodinné domky rozpočítat poplatek na standardně používanou nádobu 120 l při frekvenci svozu pro domácnost 2-4 obyvatele. Takto se stanoví základní poplatek a od něj se odvodí další objemy a frekvence svozu nádob. Případně, pokud město zavede sběr bioodpadů do nádob, pak lze základní poplatek odvodit od nádoby se 14-denním svozem. Většinový základní poplatek by měl přitom pokrýt náklady obce na OH nebo jejich část, pokud se obec rozhodne část nákladů hradit z rozpočtu města.

2.5 Zapojení živnostníků do systému

Město neumožňuje podle vyhlášky o systému nakládání s KO, aby systém využívaly právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání. Ještě v r. 2017 přitom mohli podnikající subjekty s městem uzavřít smlouvu.

Přitom v závazné části POH města je uveden cíl, který předpokládá vytvoření systému nakládání s odpady i pro živnostníky a to za jasně daných podmínek v rámci městského systému OH. Součástí cíle je také předpokládané zpoplatnění zapojených podnikajících subjektů. Město si také v POH stanovilo opatření k průběžnému vyhodnocování systému OH s ohledem na možnost zapojení živnostníků. Město by také dle POH mělo nastavit kritéria pro zapojení do systému a pravidelně tato kritéria vyhodnocovat. Město by rovněž mělo pravidelně informovat právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání a účastníky obecního systému nakládání s komunálními odpady o způsobech a rozsahu odděleného sběru odpadů a o nakládání s nimi.

Odpad podobný komunálnímu, který vzniká při činnosti podnikajících osob, může tvořit až třetinu veškeré produkce KO města. Je tedy žádoucí, aby město zkontrolovalo, jak dalece podnikající subjekty zajišťují nakládání s odpady v souladu se zákonem o odpadech. Nebo se vrátilo k opětovnému zapojení podnikajících osob

Kontrola

Dle zákona o odpadech musí každá právnická nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání prokazatelně evidovat produkované odpady. Dále musí být schopna doložit jakým způsobem a komu své odpady předává. Odpady lze předat oprávněné osoby nebo s nimi nakládat podle zákona o odpadech.

Kontrolní činnost přitom vykonává obec a to podle § 66 odst. 1 ZoO. Obecní úřad může uložit pokutu do výše 300 000,- Kč fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, které využívá systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem bez písemné smlouvy s touto obcí, nebo která nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů v souladu se zákonem o odpadech.

Dle § 70 odst. 1 ZoO je pokuta uložena obecním úřadem příjmem obce, na jejímž katastrálním území došlo k porušení povinnosti.

Obecní úřad také kontroluje (§ 80 odst. 1, písm. a) ZoO), zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu se zákonem o odpadech.

Dle 80 odst. 1 písm. b) ZoO obecní úřad ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinnosti podle § 66 odst. 1; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím.

§ 80 odst. 1, písm. d) ZoO dále stanoví, že obecní úřad kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem o odpadech.

Dle sdělení zástupců města není kontrola podnikajících subjektů prováděna. Město nemá informace, nakolik je systém nakládání s odpady neoprávněně zneužíván na náklady města.

Zapojení právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání

Pokud město nebude i nadále živnostníky kontrolovat, pak je žádoucí, aby se vrátilo ke smluvnímu zapojení živnostníků, jak to řešilo do konce r. 2017. Zapojení živnostníků je žádoucí také z hlediska plnění cílů POH města.

V souvislosti s předpokládanými změnami systému OH ve městě (rozšíření sběrné sítě na využitelné složky, rozšíření sběru bioodpadů, úprava sběru SKO, vybudování sběrného dvora a rozšíření jeho služeb) je potřeba stanovit také pravidla pro zapojení živnostníků, tj. způsob a rozsah využití jednotlivých složek systému OH za úplatu.

2.6 Vytvoření systému nakládání s odpady pro chataře a uživatele zahrádkářských kolonií

Dle sdělení města nejsou zpoplatněni majitelé pozemků v zahrádkářských koloniích na území města. Přitom řada z nich na pozemcích tráví poměrně značnou část roku a při svojí činnosti produkuje komunální odpad. Město nemá stanoven žádný způsob sběru odpadů, uživatelé zahrad nemají k dispozici žádné nádoby nebo jiné sběrné prostředky na sběr využitelných odpadů, SKO a bioodpadů. Rovněž tak nemohou využívat sběrné místo

k odkládání bioodpadů nebo objemných odpadů, protože sběrné místo je určené jen obyvatelům města.

Město mělo v minulosti připravený projekt na zavedení pytlového sběru, přičemž označené pytle by byly svázeny TS města. Dokonce byly z tohoto důvodu pytle uvedeny jako sběrný prostředek v obecně závazné vyhlášce města. Se zavedením systému by bylo možné sběr zpoplatnit.

Doporučuje se v rámci úprav celého systému umožnit uživatelům zahrad využití min. sběrné sítě na využitelné složky (např. také posílením sběrné sítě v blízkosti zahrádkářských kolonií), přistavení VOK při sobotním sběru bioodpadů a při zprovoznění sběrného dvora jeho užití v rámci poplatku nebo jako zpoplatněnou službu. Úpravu hospodaření s odpady je třeba konzultovat s uživateli zahrádkářské kolonie a následně všechny informovat o nastavených pravidlech.

2.7 Úprava vyhlášky o systému a vyhlášky o poplatku

Všechny případné změny systému sběru odpadů a zpoplatnění obyvatel je nutné promítnout do obecně závazné vyhlášky o vyhlášky o systému nakládání s odpady a rovněž do vyhlášky, který upravuje zpoplatnění obyvatel. Tyto změny lze řešit jednou vyhláškou, vhodnější je ale zachovat 2 vyhlášky tak, je to nyní.

V OZV je nutné upravit:

- Změnu počtu sběrných míst/stanovišť na využitelné složky odpadů
- Změnu frekvence svozu jednotlivých komodit
- Změnu systému sběru bioodpadů (rozšíření pravidelných stanovišť a doby přistavení kontejnerů, případně zavedení nádobového sběru bioodpadů do domácností) i v souvislosti se zákonnou povinností na celoroční sběr bioodpadů.
- V souvislosti s předcházením vzniku odpadů je vhodné uvést, že město podporuje domácí kompostování (definovat jej do vyhlášky), sběr použitého textilu.
- Změnu systému sběru SKO – ta ale bude daná správným nastavením základního poplatku pro typovou nádobu u poplatku za komunální odpad, který nahradí místní poplatek
- Změna sběrného místa ve sběrný dvůr s odkazem na provozní řád
- Zavedení sběru vybraných stavebních odpadů na sběrném dvoře
- Nastavení podmínek pro zapojení právnických a fyzických osob oprávněných k podnikání do systému nakládání s odpady ve městě
- Nastavení podmínek pro sběr odpadů v zahrádkářských koloniích
- Do vyhlášky je nutné uvádět pouze způsoby sběru, které město reálně používá a nikoliv možnosti, o kterých by bylo možné do budoucna použít. Pokud město systém mění, je vhodnější i z pohledu komunikace změn vyhlášku spíše aktualizovat.

Vzhledem k nutnosti příprav změn celého systému je vhodné aktualizovat vyhlášku o systému až v průběhu roku 2019. Aktualizace vyhlášky o poplatku by měla proběhnout s platností od r. 2020 – je velmi nepravděpodobné, že by město stihlo celý systém na změnu poplatku připravit na rok 2019.

2.8 Informování a osvěta

Pokud město připraví změny v systému nakládání s odpady, pak je nutné o nich dostatečně a cíleně informovat obyvatele a další účastníky systému.

Zajištění informování obyvatel je jedním z cílů POH města. V současné době město informuje občany spíše o provozních záležitostech OH (termíny svozu, změna stanovišť apod.). Občané nejsou ale informováni o celém systému OH města, jeho cílech, nutných změnách, o nákladech apod.

Je vhodné zpracovat jednoduchou komunikační strategii s časovým harmonogramem, který bude zohledňovat jednotlivé kroky při úpravě systému, jehož cílem by mělo být splnění zákonných povinností v oblasti hospodaření s odpady a komfort a dostupnost pro obyvatele při kontrolovaných nákladech. V rámci strategie se stanovují cílové skupiny (široká veřejnost, děti do 15 let, senioři, podnikatelé, zastupitelé obce apod.), pro které se určí cílová sdělení a navrhnou vhodné komunikační nástroje (zpravodaj, letáky, tištěné materiály, venkovní akce, internet, motivační soutěže atd.). Podle strategie je nutné pak stanovit rozsah a postup komunikační kampaně na cca 3 roky dopředu.

Při zpracování návrhu kampaně je vhodné spolupracovat s profesionálními agenturami. Je možné obrátit se také na EKO-KOM, a.s., která s obcemi a městy na informování obyvatel spolupracuje a to jak při přípravě, tak také při vlastní realizaci kampaně nebo jejích částí.

3. Vybudování sběrného dvora

Ve městě je v současné době provozováno sběrné místo, které plní částečně funkci sběrného dvora.

Sběrné místo je stanovené obecně závaznou vyhláškou města jako místo určené pro odkládání objemných, nebezpečných odpadů, bioodpadu a odděleně sbíraných využitelných složek (papír, plast, sklo, kov, nápojový karton).

Na sběrném místě je realizován také sběr použitého textilu. Je zde rovněž místo zpětného odběru pro elektrozařízení.

Podle zákona o odpadech nemá ale sběrné místo charakter sběrného dvora a nesplňuje požadavky na provozování takového zařízení (zařízení pro sběr a výkup odpadů) dle §14. To v praxi znamená, že sběrné místo mohou využívat pouze fyzické osoby - občané Veltrus. Místo může sloužit pouze k odkládání komunálního odpadu, tj. všechny přijímané odpady by měly být zařazeny do sk. 20 Komunální odpady.

Bohužel jsou ale dle evidence odpadů přijímány na sběrné místo odpady sk. 17 Stavební a demoliční odpady (dřevo, kovy). V rozporu se zákonem o odpadech jsou na sběrné místo přijímány rovněž pneumatiky (sk. 16), které jsou ale výrobkem v režimu zpětného odběru a pokud by obec provozovala sběrný dvůr, tak by se pneumatiky neměly přijímat ani na sběrném dvoře. Rovněž přijímané nebezpečné odpady by měly být pouze ze sk. 20.

Lze konstatovat, že sběrné místo není provozováno v souladu se zákonem o odpadech.

3.1 Důvody pro vybudování sběrného dvora

Pro město velikosti Veltrus je přitom žádoucí (i dle opatření uvedených v POH Středočeského kraje), aby byl ve městě provozován sběrný dvůr, který má výrazně větší možnosti ke sběru a nakládání s komunálními a dalšími odpady, které vznikají na území města, případně v okolních obcích (viz dále).

V následujícím textu je uvedena SWOT analýza k posouzení vhodnosti záměru na vybudování sběrného dvora na území města.

Silné stránky - Existence vhodného prostoru s oplocením - Vlastnictví pozemku městem - Provozování sběrného místa vlastními technickými službami - Funkční místo zpětného odběru elektrozařízení - Stálé místo pro sběr bioodpadů - Místo pro sběr použitého textilu	Slabé stránky - Omezení využití sběrného místa pouze obyvateli města - Omezení jen na komunální odpad. - Nelze přijímat žádné jiné druhy odpadů - Nedostatečná otevírací doba - Chybějící vybavení pro správné shromažďování a případnou úpravu (dotřídění apod.) odpadů - Nemožnost odpady vážit - Nedostatečné dotřídění objemných odpadů s cílem jejich využití
Příležitosti - Rozšíření sortimentu přijímaných odpadů (stavební odpady, některé druhy)	Hrozby - Nefunkční prvek městského systému nakládání s odpady

nebezpečných odpadů apod.) - Rozšíření služeb pro podnikatele - Nabídka služeb pro obyvatele okolních obcí a rozšíření spolupráce s obcemi - Zřízení centra pro opětovné použití odpadů - Možnost sběru minoritních složek odpadů k plnění zákonných povinností (např. sběr olejů) - Místo pro celoroční sběr bioodpadů (zákonný požadavek)	- Porušování zákona o odpadech a s tím spojené případné sankce
--	--

Z uvedené analýzy jednoznačně vyplývá, že je vhodné vybudovat v areálu současného sběrného místa sběrný dvůr jako zařízení podle §14 zákona o odpadech.

3.2 Požadavky na sběrný dvůr

Sběrný dvůr bude zařízením vlastněným městem. Jeho provozovatelem budou Technické služby města Veltrusy. Toto uspořádání je výhodné pro město, získává tak nezávislost na externích dodavatelských službách, flexibilitu při provozu a dalších činnostech sběrného dvora, kontrolu provozních nákladů.

Pro provoz sběrného dvora je ale nutné stanovit jasný přehled všech činností, odpovědnosti za jejich realizaci a také systém kontroly prováděných činností a zejména nákladů s tím spojených.

3.2.1 Druhy odpadů a vybavení dvora

Přijímané odpady

Ve sběrném dvoře lze sbírat řadu druhů odpadů, které jsou povoleny provozním řádem sběrného dvora. Rozsah přijímaných odpadů se stanoví s ohledem na možnosti dalšího nakládání s odpady a také s ohledem na náklady s tím související. Město může stanovit podmínky pro příjem některých druhů odpadů (např. omezení množství přijímaných stavebních odpadů apod.)

Sběrné dvory slouží jako sběrné místo a obvykle mají vydaná povolení na vybrané druhy odpadů, zpravidla druhy katalog. čísel skupiny 13, 15, 16, 17 a 20. Může zde být prováděn také zpětný odběr výrobků.

Obvykle jsou ve sběrném dvoře sbírány odpady sk. 20 Komunální odpady. Není vhodné do provozního řádu zařazovat kódy odpadů, které se sbírají bezplatně v režimu zpětného odběru (zářivky, baterie a akumulátory, vyřazená elektrická a elektronická zařízení). Na sběrném dvoře bude místo zpětného odběru obdobně jako na současném sběrném místě a tam lze použité výrobky shromáždit. Rovněž není vhodné zařazovat kódy odpadů, které se ve městě běžně nevyskytují.

Další skupinou, která se obvykle ve sběrném dvoře sbírá, je sk. 17 Stavební a demoliční odpady. Zde je rovněž nutné určit kódy odpadů, které se mohou vyskytnout při malých rekonstrukcích bytů a domů. Je vhodné jejich množství omezit (např. 50 kg/obyvatel/rok, nebo 0,5 m³/obyvatel/rok apod.). Při větším výskytu stavebních odpadů si občané musí zajistit odvoz odpadů oprávněnou osobou, která takovou službu poskytuje. Důležité je také zvážit, do jaké míry je město ochotné přijímat eternitové krytiny, tj. odpad s obsahem azbestu (nejčastěji kód 17 06 05) – jedná se o nebezpečný odpad, který by způsobil nárůst produkce nebezpečných odpadů ve městě, což není žádoucí s ohledem na cíle POH města.

Další skupinou, která se může vyskytovat na sběrných dvorech je podsk. 16 01 – vyřazená vozidla a odpady z demontáží vozidel. Rozhodně se nedoporučuje zavádět na sběrném dvoře možnost odevzdání použitých pneumatik (16 01 03). Pneumatiky jsou výrobkem v režimu zpětného odběru a patří na místa bezplatného zpětného odběru, což jsou v současnosti smluvní servisy systému ELTMA. V tomto duchu je potřeba informovat občany města a další subjekty. V rámci sběrných dvorů se ze sk. 16 obvykle přijímají odpady 16 01 07 olejové filtry, 16 01 13 brzdové kapaliny.

Sk. 15 Odpadní obaly jsou rovněž přijímány do sběrného dvora. V případě odděleně sbíraných využitelných složek (papírové, plastové, skleněné, kovové, textilní, dřevěné obaly) je vhodnější jejich zařazení do sk. 20 (viz. POH města). Z nebezpečných obalových odpadů se nejčastěji ve sběrných dvorech objevují 15 01 10 obaly obsahující zbytky nebezpečných látek a 15 02 02 absorpční činidla, filtrační materiály.

Z ostatních skupin se obvykle přijímá na sběrných dvorech 13 02 08 jiné motorové, převodové a mazací oleje.

Vybavení sběrného dvora

Sběrný dvůr by měl být vybudován na zpevněné (nebo částečně zpevněné ploše), která je oplocena a zajištěna proti krádežím. Sběrný dvůr má zpevněné pozemní komunikace, technické zázemí pro obsluhu, elektroinstalace, dle rozsahu činností sběrného dvora kanalizaci, vodovod. Některé sběrné dvory jsou vybaveny nájezdovými rampami (někdy zastřešenými), které umožňují pohodlné přemístění odpadů z auta do přistavených velkoobjemových kontejnerů.

Sběrný dvůr je vybaven uzamykatelným uzavřeným ekoskladem, ve kterém lze skladovat v určených boxech a nádobách nebezpečné odpady, zářivky, elektrozařízení apod. Na sběrném dvoře jsou umístěny otevřené velkoobjemové kontejnery na sběr objemných odpadů, bioodpadů, dřeva, stavebních odpadů, kovových odpadů apod. Pro sběr využitelných složek KO (papír, plast, sklo) se obvykle používají standardní nádoby 1100 l s horním nebo spodním výsypem.

Sběrný dvůr je možné vybavit ve spolupráci s kolektivními systémy kontejnery na sběr elektrozařízení a baterií.

Nezbytným vybavením sběrného dvora je nájezdová mostní váha pro vážení automobilů s přiváženými odpady. Pro potřeby sběrného dvora postačí váha s menší váživostí (10-15 t), v případě vjezdu velkých nákladních aut by se musela volit větší váživost.

Město Veltrusy má zpracovaný projekt na rekonstrukci stávajícího sběrného místa, kde jsou řešeny komunikace a další úpravy, aby bylo místo dostatečně použitelné pro účely shromažďování a dalšího nakládání s odpady. Doporučuje se dohodnout s projektanty změnu a úpravu projektu na vybudování sběrného dvora. Dokumentace bude základem pro stavební řízení.

3.2.2 Provozní činnosti sběrného dvora

Hlavním účelem sběrného dvora je soustřeďování a sběr odpadů určených provozním řádem. Na sběrném dvoře lze provádět úpravu odpadů, tj. jejich dotřídění na využitelné složky podle vlastností odpadů (zejména dotřídění objemných odpadů, ze kterých je možné získat dřevo, plastové, kovové a papírové odpady a velkoobjemové obaly apod.), případně jejich fyzikální úpravu za účelem dalšího využití (např. štěpkování vybraných bioodpadů pro mulčování a údržbu veřejné zeleně, lisování a balíkování využitelných odpadů pro využití na druhotné suroviny apod.).

Sběrný dvůr bude místem zpětného odběru použitých elektrozařízení včetně zářivek a baterií. Ve sběrném dvoře bude probíhat nadále sběr použitého textilu. Od r. 2020 bude zaveden sběr jedlých olejů a tuků z domácností do uzavřené nádoby, kam mohou občané olej přelít (způsob sběru je potřeba dohodnout s odběratelskou firmou, které bude oleje zpracovávat).

Vzhledem k existenci kompostárny na území Veltrus není nutné zpracovávat bioodpad na sběrném dvoře. Je možné zřídít mezideponii větví a dřevěných odpadů, ale ostatní bioodpad je vhodné ukládat do velkoobjemových kontejnerů, které jsou pravidelně odváženy na kompostárnu. Sběr bioodpadů na sběrném dvoře bude celoroční s ohledem na rozšíření zákonných povinností od r. 2019.

V rámci sběrného dvora lze provozovat také službu pro občany s využitím multikáry Technických služeb města a odvoz objemných a dalších odpadů z domu na sběrný dvůr. Takovou službu poskytuje řada obcí. Občanům to umožňuje zbavit se odpadu, na který nemají vhodný přepravní prostředek. Poplatek za naložení a odvoz odpadů do sběrného dvora se obvykle pohybuje kolem 100-200 Kč/multikára.

3.2.3 Otevírací doba, dostupnost pro obyvatele a další subjekty

Sběrný dvůr je důležitým prvkem odpadového hospodářství města. Aby mohl být využíván i jako doplněk nádobového sběru využitelných složek KO a bioodpadů, je nutné, aby se rozšířila jeho otevírací doba (např. středa 14-19 hod. – probíhá také svoz VOK s bioodpady, čtvrtek 8-19 hod. – probíhá objednávkový svoz odpadů od občanů, sobota 8-16 hod. – využití zejména pro sběr bioodpadů a odpadu od chatařů).

Sběrný dvůr lze nabídnout k odložení odpadů také právnickým a fyzickým osobám zapojeným do systému města (v rámci smluvního poplatku). Ostatním podnikajícím subjektům lze umožnit využití sběrného dvora za stanovenou úplatu pro jednotlivé druhy přijímaných odpadů (cena se odvíjí od provozních nákladů SD a nákladů na odstranění nebo

využití odpadů) a za stanovených podmínek (např. omezení přijímaného množství vybraných odpadů).

Sběrný dvůr mohou také využívat chataři a lidé ze zahrádkářských kolonií. Souvisí to ale s jejich začleněním do městského systému nakládání s odpady a zaplacením poplatku za odpady. Pokud nebude systém ustaven, pak je vhodné umožnit přístup do sběrného dvora za úplatu pro jednotlivé druhy odpadů.

V poslední době se rozšiřuje spolupráce obcí při využití sběrných dvorů, které zřizují větší obce. Obce uzavírají s provozovatelem, resp. zřizovatelem sběrného dvora písemnou smlouvu, na základě které mohou občané obcí bez sběrného dvora odkládat odpady dle provozního řádu na sběrný dvůr. Součástí smlouvy je také platba, která vychází z podílu na provozních nákladech sběrného dvora a nákladech na nakládání s množstvím odpadů od občanů obce, využívající sběrný dvůr. V okolí Veltrus se nachází několik obcí (např. Všestudy, Zlosyň, Chvatěruby a další), které nedisponují sběrným dvorem nebo mají zřízené jen sběrné místo, na které lze odkládat jen KO. V rámci meziobecní spolupráce je vhodné obcím takovou možnost nabídnout a to nejlépe ještě před vybudováním sběrného dvora z ohledu stanovení kapacity sběrného dvora.

3.2.4 Možnost využití prostor sběrného dvora jako RE USE centra

Město má v POH stanovený cíl v oblasti předcházení vzniku odpadů. Jedním z nástrojů je také podpora opětovného použití věcí. Obce a města to řeší např. pořádáním nebo podporou (organizační, finanční) různých bazarů a charitativních sbírek. Možností je ale také zřízení tzv. RE – USE centra, ve kterém jsou shromažďovány použité věci z vybavení domácnosti (nábytek, koberce, nádobí apod.), sportovní vybavení, dětské kočárky, hračky, zbytky ze staveb (dveře, okna, střešní krytina, dlažba apod.) atd. Tyto věci občané poskytují darem do RE USE centra. To je dále nabízí k použití za symbolickou úplatu obvykle v řádech jednotek a desítek Kč. Výnos je použit na částečné krytí nákladů centra nebo k jiným účelům (např. výsadba květin do veřejné zeleně apod.). Věci, které po určité době nenajdou nového majitele, jsou přeznačeny do režimu odpadů a je s nimi dále nakládáno jako s odpadem.

Centrum lze zřídit na vymezené části pozemku určené pro sběrný dvůr. Je potřeba jej ale řádně označit, protože se nejedná o zařízení pro nakládání s odpady. Největší zkušenosti s využitím sběrných dvorů má město Brno, se kterým je vhodné záměr konzultovat.

3.3 Souhlas k provozu zařízení

Pro provoz sběrného dvora v rozsahu, který byl uveden v kap. 3.2, je nutný souhlas k provozu zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů a s jeho provozním řádem dle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle tohoto ustanovení se uděluje souhlas k provozování zařízení a souhlas s jeho provozním řádem na základě rozhodnutí krajského úřadu. Souhlas k provozování zařízení vydává KÚ na základě žádosti žadatele.

Náležitosti žádosti o souhlas k provozování zařízení k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu a s jeho provozním řádem, jsou uvedeny v § 1 vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 383/2001 Sb.“).

Živnostenské oprávnění

Zařízení podle §14 ZoO může provozovat pouze oprávněná osoba. Stane jí i město po získání souhlasu k provozu zařízení. Pro vlastní žádost k souhlasu k provozování zařízení je nutné živnostenské oprávnění.

V případě nakládání s odpady ostatními (mimo nebezpečné) se jedná o volnou živnost zaměřenou na činnosti spojené se shromažďováním, soustřeďováním, sběrem, výkupem, tříděním, přepravou, skladováním, úpravou, využíváním a odstraňováním odpadu, s výjimkou nebezpečných odpadů. Pro tuto živnost nejsou stanoveny žádné specifické podmínky.

V případě nakládání s nebezpečnými odpady, což u sběrného dvora Veltrus připadá v úvahu, je nutné také živnostenské oprávnění na činnost, která spočívá ve shromažďování, soustřeďování, sběru, výkupu, třídění, přepravě, skladování, úpravě, využívání a odstraňování nebezpečných odpadů a zahrnuje i přeshraniční přepravu nebezpečných odpadů. V rámci živnosti lze provozovat činnosti spojené se shromažďováním, soustřeďováním, sběrem, výkupem, tříděním, přepravou, skladováním, úpravou, využíváním a odstraňováním ostatního odpadu. V tomto případě se ale jedná o živnost vázanou. Pro udělení živnostenského oprávnění je nutné doložit odbornou způsobilost:

- vysokoškolské vzdělání a jeden rok praxe v oboru, nebo
- vyšší odborné vzdělání v technickém nebo přírodovědném oboru a 3 roky praxe v oboru, nebo
- střední vzdělání s maturitní zkouškou v technickém nebo přírodovědném oboru vzdělání a 3 roky praxe v oboru, nebo
- osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost, vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována a 4 roky praxe v oboru.

Pokud město potřebná živnostenská oprávnění nemá, je nutné je získat, aby mohlo prostřednictvím svých TS provozovat sběrný dvůr.

Dokumentace k územnímu řízení a stavebnímu řízení

Pro vydání souhlasu je nutné kolaudační rozhodnutí o stavbě sběrného dvora. Pro vlastní řízení s příslušným stavebním úřadem je nutné připravit dokumentaci pro územní a následně stavební řízení. Územní řízení o umístění sběrného dvora může stavební úřad sloučit se stavebním řízením, jestliže je pro dané území schválen územní plán nebo územní projekt zóny a navrhované umístění stavby je s ním v souladu, což je případ města Veltrusy.

Pro stavby typu sběrný dvůr není vyžadováno posuzování vlivu stavby na životní prostředí.

Kolaudační souhlas pro stavby určené k využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu odpadů nelze vydat bez rozhodnutí, kterým byl udělen souhlas k provozování zařízení podle §14 odst. 1 zákona o odpadech. V praxi se většinou dohodne příslušný stavební a krajský úřad a oba souhlasy jsou vydány v součinnosti.

Provozní řád

Provozní řád zařízení typu sběrný dvůr obsahuje následující základní kapitoly:

1. Základní údaje o zařízení:
název zařízení, identifikační údaje vlastníka, identifikační údaje provozovatele zařízení včetně údajů o statutárních zástupcích a telefonním spojení na ně, jména vedoucích pracovníků zařízení, významná telefonní čísla (hasiči, orgány ochrany veřejného zdraví, lékařská záchranná služba, policie apod.), údaje o sídlech příslušných dohlížecích orgánů (Česká inspekce životního prostředí, orgán místní samosprávy - obecní úřad, příslušný orgán státní správy apod.), adresa a údaje o pozemcích, na nichž je zařízení umístěno (č.p.p. a kat. území), údaj o ukončení stavby zařízení (kolaudační rozhodnutí, č.j., datum vydání), základní kapacitní údaje zařízení, údaj o časovém omezení platnosti provozního řádu.
2. Charakter a účel zařízení:
přehled druhů odpadů, pro něž je zařízení určeno (zařídění podle Katalogu odpadů), účel, k němuž je zařízení určeno.
3. Stručný popis zařízení:
popis technického a technologického vybavení zařízení (skladovací prostředky, manipulační prostředky, způsob ochrany horninového prostředí v místech nakládání s odpady, zařízení určené pro přejímku odpadů (váha, laboratoř) apod.).
4. Technologie a obsluha zařízení:
povinnost obsluhy zařízení při všech technologických operacích v zařízení, přejímka odpadu - administrativní postup a praktický postup kontroly kvality odpadu, povinnosti obsluhy (např. zjistit hmotnost odpadu, provést vizuální kontrolu, vystavit příslušné dokumenty, způsob a postup zápisu do provozního deníku), další nakládání s odpadem - způsob značení odpadu, balení odpadu, umísťování odpadů do zařízení.
5. Monitorování provozu zařízení
výběr ukazatelů předpokládaných vlivů provozu zařízení na okolí a způsob a četnost jejich sledování a dokumentování (např. spotřeba energie, spotřeba vody, měření hlukových emisí, sledování množství a kvality emisí do ovzduší v souladu se zvláštními předpisy, sledování množství a kvality odpadních, podzemních a povrchových vod v souladu se zvláštními předpisy, meteorologické ukazatele apod.).
6. Organizační zajištění provozu zařízení.
7. Vedení evidence odpadů přijímaných do zařízení i v zařízení produkovaných odpadů.
8. Opatření k omezení negativních vlivů zařízení a opatření pro případ havárie.
9. Bezpečnost provozu a ochrana životního prostředí a zdraví lidí.

K provoznímu řádu zařízení se dle ustanovení § 75 písm. d) zákona o odpadech, vyjadřuje

také orgán ochrany veřejného zdraví (krajská hygienická stanice). Bez tohoto vyjádření nemůže být vydán souhlas k provozování zařízení. Pokud orgán ochrany veřejného zdraví stanoví podmínky do svého vyjádření, je třeba tyto podmínky zohlednit v souhlasu k provozování zařízení.

Žádost o souhlas k provozování zařízení

1. Jméno a příjmení, obchodní firmu a sídlo, je-li žadatel fyzickou osobou,
2. Identifikační číslo žadatele, bylo-li přiděleno,
3. označení a adresu provozovny, kde je nebo bude sběr nebo výkup odpadů provozován, adresu sídla žadatele
4. Jméno, příjmení a místo trvalého pobytu nebo pobytu fyzické osoby nebo fyzických osob oprávněných jednat jménem žadatele,
5. Kopii podnikatelského oprávnění (např. živnostenský list) nebo kopii výpisu z obchodního rejstříku nebo kopii zřizovací listiny žadatele,
6. Jméno, příjmení odpadového hospodáře a doklady o jeho odborné způsobilosti podle § 15 odst. 5 zákona o odpadech (doklad o dokončeném vysokoškolském vzdělání a nejméně 3 roky praxe v oboru odpadového hospodářství v posledních 10 letech nebo doklad o středním vzdělání ukončeném maturitou a nejméně 5 let praxe v oboru odpadového hospodářství v posledních 10 letech), pokud žadatel má podle § 15 zákona o odpadech povinnost určit odpadového hospodáře (v posledních 2 letech bylo nakládáno s více než 100 t nebezpečného odpadu za rok), - *tato podmínka se netýká města*
7. Název, účel a technický popis zařízení včetně všech zařízení souvisejících, popis technologického postupu nakládání s odpadem v zařízení, způsoby nakládání s odpadem podle příloh č. 3 a 4 zákona o odpadech,
8. Seznam druhů odpadů podle Katalogu odpadů, vstupujících a vystupujících ze zařízení,
9. Způsoby nakládání s odpady v zařízení podle přílohy č. 20 tabulky č. 1 vyhlášky č. 383/2001 Sb. (kódy původu odpadu a způsobů nakládání s odpady pro evidenční účely),
10. Roční projektovanou kapacitu zařízení a další kapacity odpovídající danému typu zařízení související s jeho provozem podle tabulky č. 1 kapacit zařízení obsažené v příloze č. 22 k vyhlášce č. 383/2001 Sb. (roční projektovaná kapacita zařízení v t/rok – množství odpadů v tunách za rok, které může zařízení za rok přijmout podle projektové dokumentace)
11. Popis přístupových tras k zařízení ve vztahu k jednotlivým druhům dopravy odpadů do zařízení
12. Způsob skladování odpadů v zařízení,
13. Návrh sledování (monitoringu) vlivu provozu zařízení na okolní životní prostředí a zdraví lidí odpovídající typu zařízení a druhům odpadů,
14. Plán odborného vzdělávání pracovníků zařízení,
15. Návrh provozního řádu v listinné (ve dvou vyhotoveních) a elektronické podobě a návrh na zavedení provozního deníku, jejichž obsah pro různé typy zařízení je uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 383/2001 Sb. a zvláštních právních předpisech

16. Opatření pro ukončení provozu zařízení k nakládání s odpady a způsob jeho zabezpečení, který zajistí, že zařízení nebude po ukončení provozu ohrožovat zdraví lidí a životní prostředí,
17. Vyjádření orgánu ochrany veřejného zdraví k provoznímu řádu zařízení (Krajská hygienická stanice kraje – územní pracoviště, podle místa provozu stacionárního zařízení).

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Podnikatelské subjekty na území města Veltrusy (stav k 31.12. 2017).....	17
Tabulka č. 2: Zařízení pro nakládání s odpady provozovaná na území města.....	24
Tabulka č. 3: Produkce odpadů města Veltrusy v období 2013 - 2017 (t/rok).	33
Tabulka č. 4: Produkce odpadů podle skupin	34
Tabulka č. 5: Produkce odpadů podle kategorií	34
Tabulka č. 6: Přehled produkce hlavních skupin odpadů ve městě v období 2013 – 2017 (kg/obyvatel).....	35
Tabulka č. 7: Způsoby nakládání s odpady ve městě v období 2013 - 2017	36
Tabulka č. 8: Vývoj výtěžnosti sběru využitelných odpadů ve městě dle výkazů EKO-KOM (kg/ob./rok)	38
Tabulka č. 9: Vývoj tříděného sběru využitelných odpadů ve městě dle evidence odpadů (kg/ob./rok)	38
Tabulka č. 10: Množství vytríděných odpadů vykazovaných do systému EKO-KOM v r. 2017	39
Tabulka č. 11: Množství vytríděných odpadů vykazovaných do systému EKO-KOM v r. 2018	39
Tabulka č. 12: Vývoj sběrné sítě ve městě	40
Tabulka č. 13: Přehled stanovišť nádob na tříděný sběr (r. 2018).....	40
Tabulka č. 14: Zpětný odběr elektrozařízení (v t/rok).....	43
Tabulka č. 15: Vývoj produkce směsného komunálního odpadu (v t)	44
Tabulka č. 16: Porovnání produkce SKO ve městě v r. 2017 a 2018	44
Tabulka č. 17: Počet nádob na SKO (r. 2018)	45
Tabulka č. 18: Vývoj produkce biologicky rozložitelných odpadů ve městě.....	45
Tabulka č. 19: Vývoj produkce objemného odpadu (v t/rok).....	47
Tabulka č. 20: Vývoj produkce nebezpečných odpadů	48
Tabulka č. 21: Vývoj nákladů na OH města	49
Tabulka č. 22: Náklady na odpadové hospodářství města v Kč/rok	49
Tabulka č. 23: Porovnání nákladových položek OH města se skupinami obcí v Kč/ob.	50
Tabulka č. 24: Vývoj nákladů vybraných komodit v Kč/t.....	50
Tabulka č. 25: Porovnání jednotkových nákladů u vybraných komodit v Kč/t.....	51
Tabulka č. 26: Příjmy do odpadového hospodářství města.....	51
Tabulka č. 27: Bilance nákladů a výnosů v OH města v Kč/ob.	52
Tabulka č. 28: Návrh na doplnění sběrné sítě ve městě	59
Tabulka č. 29: Porovnání poplatků pro občany za provoz OH	73

Seznam obrázků

Obr. č. 1: Území města Veltrusy	15
Obr. č. 2: Zařízení pro nakládání s odpady v okolí Veltrus.....	25
Obr. č. 3: Označení sběrného místa	26
Obr. č. 4: Vybavení sběrného místa	26
Obr. č. 5: Vybavení sběrného místa	27
Obr. č. 6: Sběr lednic a pneumatik na sběrném místě	27

Obr. č. 7: Kontejnerové stanoviště v ulici Družstevní	41
Obr. č. 8: Kontejnerové stanoviště v ul. Žižkova x Příčná	41
Obr. č. 9: Kontejnerové stanoviště v ulici Tyršova	42
Obr. č. 10: Návrh překládací stanice Úhy	70

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel Veltrus (2008 – 2017)	16
Graf č. 2: Složení odpadů produkovaných ve městě Veltrusy v r. 2017 (v % hmotn.)	36